

a **C** Leges q. simplex est hec relatio ut ibi: mulier q. dā-
nauit saluauit, nā non eedē leges puniunt q. infiducit.
b **C** Vindicari, i. defendi, r. consecutive dicās, nā ex quo
quis puniēdus est: nemo cum defendere debet.
c **C** Despererunt, nō dī q. eius in quē deliq̄t implorare
auxiliū, vt. ff. dī mi-
no, lauxiliū, in fi-
et. ff. si q. ali. testa.
pro. l. i. in p̄in. et. ff.
de arb. s̄i seruū.
in f. et. l. f. et. ff. dī
ga. i. j. cū pater. h.
liberis. r. C. dī pac.
l. cum p̄ponas, et
detrahās, siue apō
acta. et. l. si q. ma-
ior. accur.

d **C** Ab. eis. s. ec-
clesiā.
e **C** Non sinunt.
quomin⁹ extrahā-
tur. vt. s. dī mā. p̄n.
h. neg. aut. col. iij.
Accur.

f **C** Loquentē. p̄-

cedentibus denū-
ciationib⁹. vt. s. di-

pamus i. vrore: alē
et iniquum.

Accur.

g **C** Amicabili.

hic nota de adulte-
rio trāfisi posse a-

amicabiliiter. Sed h.

C. de trāfisi. trāfi-
gere. So. q. hic di-

cif. nō referas ad
adulterii causam

de qua transi nō
licet. s̄i ad ceteros

sugiores cal⁹ om-
nes qui sunt ista

stitutione s̄i Jo.

Alli dicāt hoc ius
nouū, vel graū si-

ri pōt remissio ac-
cusationis non, p̄-

pter pecuniam. si-
cet in alijs capitu-

lis que non irro-
gant penam san-
guinis. vt. ff. dī iu-

si. l. in f. f. et. L. f.

Vel hoc trāfisi ad
p̄terita facta vel

fieri potest transla-
tio ante item co-

testa, vel ceptam,
non possea.

h **C** De hereditib⁹

i. testata. hic inci-
pit collatio ix. con-

stitu. sed quidā ha-
bent in constitutione superiori principium huius col-

Trāfis-
gi pōt
sup a-
dulterio.

tione est post tres sicut dictuz
est cōtestationes loqui/licen-
tiā eē ei⁹ marito vtrasq; perso-
nas defensori ecclie aut alijs
clericis tradere: r. ad eoz picu-
lū diuīsum isti vñetur donec iu-
dex hoc cognoscēs mittat ad
ep̄m ciuitatis q̄teq; ei⁹ isti tra-
dantur vt debeat sustinere tor-
mētū fm leges q̄ inīdicūt ad
ulteros a sanctissimis ecclīs
vēdīcarib⁹. nullā neq; i. hoc aliā
iudice q̄rente de adulterio p̄ba-
tionē nōi tres sicut iaz supia-
dirūm cōtestationib⁹: his ei⁹ tri-
bus cōtestationib⁹ oñisib⁹ oñisib⁹
mois illi sicuti adulteri pūniē-
tur. Nō ei⁹ dīt h̄mōi p̄sonē in
venerabilis loco munimē h̄rē:
quē ipsi p̄ scelus p̄pūlū despe-
xerūt. nā si eos q̄ alibi rapias
mulier aut adulteria p̄mittūt
et ad orōnum domos cōfugī-
unt: ab eis⁹ vēdīcarī nō leges
nō sinūt: quō illis q̄ in ipsa ec-
clesia tale scel⁹ studuerit p̄pe-
trare p̄mittim⁹ aliquod auxiliū
et ecclasticis terminis in-
uenire: s̄i oñib⁹ modis iudici-
bus eos tradi et penā sustine-
re qua digni sūt q̄ sc̄issima lo-
ca violare p̄sumūt. q̄s ei⁹ ibi de
lightib⁹ salutē petat: Et gñal⁹
disponim⁹ vt si q̄s iuenerit suā
vrore: aut filiā: aut neptē: aut
spōsam in yenerādis locis cū
aliquo loq̄ntē: r. suspicat⁹ fue-
rit turpis grē cā eos colloqui;
tradat eos defensori: aut alijs
sc̄issime ei⁹ ecclie clericis: vt
īp̄i suo piculo vtrasq; p̄sonas
diuīsum tādiu custodiāt: dōec
iudex eos accipiat: r. fm leges
causas discernat. **C** Que igif
p̄ presentē et in p̄petuū valu-
ram legē nostra diffiniuit trā-
q̄llitas: i. oñib⁹ p̄dictis casib⁹ va-

Lurāmss. introducta. nam vñs ad tempō
ra huius. l. inter descendentes erat differen-
tia vt emancipati iure ciuili non succede-
rent. licet iure pectorio sic. vt insti. de here-
que ab intesta. **E**mancipati. Item qui erāt

nepotes et filiab⁹
succedebant cū di-
minutio. vt. C.
de col. illam. lucet
hoc etiā ante hāc
sit correctum. vt. s.
de trien. et se h̄. ne
q. col. iij. ex man-
suetudine autem co-
gnati iure ciuili n̄
admituntur. sed
nec iure pectorio.
nisi post agnatos
vt patet institu. de
suc. cog. in p̄in. et
de bo. pos. h̄. et cuj
de testamentis. et
ff. si tab. testa. nul-
l. et. l. i. in p̄inci. om-
nes ergo predice
differentie et alie-
si que sunt hac con-
stitutiōe tolluntur.

C De hereditibus ab intestato
venientib⁹ r. et agnator̄ iure
sublatiſ. **C** Collatio nona.
Si morēs descendētes reli-
q̄t. p̄ferunt pentib⁹ et agnati;
et cognati et latere: r. filiū filioꝝ
succedunt i. stirpē nō in capita.
sublatiſ dīa emācipationis et
p̄tē p̄tāt agnatiōi et cognatiōi. **A**ng.

Idem Angu. petro pre. pre.

Lurias et
diversas le-
ges vñtib⁹
tpib⁹. Pla-
tas iuente-
tes p̄ q̄s nō
iuste dīa
ab intestato successioſ int̄ co-
gnatos ex masculis et feminis
introducta ē: necessariū eē p̄spe-
rim⁹ oñis sil ab intestato succes-
sioſ cognationū p̄ p̄tē legē
clara p̄pēdiosaḡ divisione di-
sponere. Itaq; priorib⁹ legib⁹
p̄ hac cā posit⁹ vacātib⁹ de ce-
tero ea sola fuarl̄ q̄ nūc p̄stitui-
mus. **C** Igif oñis gñis ab i
testato successio trib⁹ cogiscit⁹
institu. eo. h̄. i. Accursius,

I Sernari. sc̄i
licet volumus. ac
curſius.

m Constitui-
mus. tunc. s. ac.

n Cognoscitur.
vñtib⁹. r. ff. de grā.
cog. l. i. in p̄in. et

a Cognatosq; cognati ex pte matris / agnati ex parte patris. vt insti. de le. ag. sic. in pun.
 b Successionem. in hoc lex. xij. tab. mutatur. vt insti. de here. que ab intesta. §.
 c Parentibus. non solum agnatis et cognatis ex late-
 re. vt hic. z. C. de se
 cum. nup. l. si quis
 gradib; hoc est ascendentu et
 descendenti et ex latero que in
 agnatos cognatosq; dividit
 primam eē disponim⁹ descendē-
 tiū successionē⁹. ¶ Si qd iſg
 descendētiū fuerit ei q; intestat⁹
 moris cuiuslibz nature aut gra-
 dus sue ex masculo gne sue
 ex feminaru descendētes: et sue
 sue prātis sue sub prāte sit: oī
 bus ascēdētib; et ex latero co-
 gnatis pponat. Licer ei defun-
 ctus sub alteri⁹ prāte fuerit: si
 ei⁹ fili⁹ cuiuslibz seruus sint aut
 grad⁹ etiā ip̄lis parentib; ppo-
 ni p̄cipimus: qd sub prāte fue-
 rit q; defunct⁹ est: in illis videlz
 reb; q; sūm nras alias leges pa-
 tribus nō acqrunt⁹. nam i viu⁹
 harū rep; qui d; acqrunt⁹ aut sua-
 ri nras de his oībus leges pa-
 rentib; custodim⁹. Sic tñ vt si
 quē hoyz descendētiū filios re-
 linquēt mori. cōtigerit: illi⁹ fi-
 lios/ aut filias/ aut alios descē-
 dentes/ in p̄p̄l parentis loco
 succedere: iue sub prāte defū-
 cti/ iue sue prātis inueniatur.
 tāta de hereditate morentis
 accipietes pte cōtuncq; sint/
 quātā eoz parēs si viueret ha-
 buisset: quā successionē in stir-
 pes vocavit antiquas. In hoc
 em̄ ordine gradū q̄ri nolum⁹.
 f Si autem

effet. vt institu. de su et hab. § minus.
 g Testras. s. predictas cum oportet. et insti. per quas
 perso. no. acqui.
 h Antiquitas. vt institu. de here. que ab intesta. §. cum
 filius, et de suis et le. iſ. et sic in stirpes inter descen-
 dētes diuiditur he-
 reditas. sed inter
 transuersales nō:
 sed in capita. vt in
 institu. de leg. ag. sic
 ces. §. hoc etiam in
 si. §. et hoc iureveti
 hodie ho v̄f̄g ad
 fratres et filios eo-
 rum in stirpes di-
 uiditur. ultra in ca-
 pita. et seruat ius
 antiquum. vt. Leo.
 §. sicutem defū-
 cto. Ac.

i Descendant.
 hoc non erat nec-
 se dici: quia iam
 erat correctum per
 id quod est. §. d. tri-
 en. et se. §. neg. col.
 iſ. vt dixi. §. eo. in
 pun. Ac.

k P̄testatis:
 hic adiicit z. sola
 naturali causa in-
 specta. Unde que-
 ritur an successio-
 adoptiōrum sit
 sublata. Et dic q;
 non: quia verbus
 sola tollit differen-
 tiā sexus et pa-
 trie potestatis.
 si et. C. de iuris-
 ditio. om. iud. l. iſ.
 Item nota q; hic
 corrigit totus il-
 le titul⁹. ff. de con-
 iūn. cum eman. li.
 quo cauebatur. vt
 si habeo filium
 cipatum et ex eo
 nepotem in pote-
 state. Quis iure p-
 totio solus fili⁹ michi succedat. inspecto iure ciuilis legis
 xij. tabu. solus nepos. vt institu. de here. que ab intesta. §.
 emancipati. tamē v̄trūq; simul vocavit ti. predictus. vt
 ff. de coniūn. cum emancipa. li. in rub. et. l. iſ. i. nam cum
 hodie nulla sit differentia. hic dicit: cessat predictus ti-
 tulus. Accur.

l Parentes. quos acceperit in infinitum. vt. ff. de in-
 vo. l. quicq; parentes. licet quidam v̄f̄g ad tritauum
 superiores vero maiores dicuntur inspecta consuetudi-
 ne romanorum. vt. ff. de gra. cog. l. iurisconsultus. §. pa-
 rentes. Accur.

m Declarabitur. vt. Leo. §. si vero cum ascendentibus.
 Accur.

Collatio Roma

a **C** Proximi, ergo autem maternus excludit pater cuius mater non superstitus sed aliud in descendentibus si habeo filium et ex alio premotio nepotem: ut. s. eo. h. sic tamē.

b **C** Quātoscūq; unde si paternus autem ex una parte est ex altera mater nus autem et unius tantum hic solus quātū illi duo habet.

c **C** Utrisq; patribus id est ex patre et matre.

D **C** Proximis, proximum accipe quē dicitur.

Sed quidaz dicunt cum patre et matre tātūm vīhi proximi tātūm vocentur, et sic dicunt fratrem repellere autem: cū pater cū quo admittitur repellat dictū autem. ut arg. ff. de diuī. et rēpo. pte. de accessionibus: et hīc. z. C. de suis et le. in successione. fī. fī. pī. dic illā. de successione et correctione per ultam.

e **C** Usum. i. vsūctū ha- fructū. et sic no. q bet pa- licet generaliter in ter i ad- aduentūs patri- uerūcūja filij.

vt. C. de bo. que libe- cum oportet. tamen hī fallit: et als ut dix. s. ut lice. matri et auie. in fi. i. respon.

f **C** Natos. potio- res sunt ergo quādu-

Jura plici iure vtūtū q̄ duo for- qui vīno. ut. s. de co- tiora fan. et vīter. fratri- sit vīno. bus. h. i. cr. h. fi. col- la. v.

g **C** Vocauimus. ut. s. pro. h.

h **C** Fratres fue- rint. nota si fuerint fratres: per hoc notatur q̄ filii fra-

plurimi ascēdētū viūtū: hos pponi iubem⁹ qui p̄xim⁹ gra- du reperiunt: masculos et femi- nas siue paterni siue materni sunt. si autē eūdē hīt gradū: ex equo inter eos h̄fidas diuīda tur: vt medietatē qđē accipiāt oēs a patre ascēdētes q̄pticūq; fuerint: medietatem p̄o reli- quā a mīfē ascēdētes quātōscūq; eos inueniāt contigerit.

C Si p̄o cū ascēdētū viūtū: aut frēs aut sorores ex vtrīscū parētib⁹ cōlūcti defunctū cū p̄xim⁹ gradū ascēdētū viūtū: si autē pater aut mīfē fuerit diuīdēda iter eos q̄ppē h̄fida te fīm personarū numerū: vīti et ascēdētū et fratrū singuli eq̄lē habeāt portionē: nullū vīlū ex filiōz aut filiarū portiōe i hoc casu valēte p̄e sibi penit⁹ ven- dicare: qm̄ p̄ hac vīlus portiōe hereditatis ius et fz p̄prietatē p̄ p̄tē dēdīm⁹ legē: differētia nulla seruanda inter personas istas: siue feminine siue masculi fuerint qui ad hereditatē vocā- tur: et siue per masculi siue per feminine personam copulantur: et siue siue potestatē siue sub po- testate sint eius cui succedunt fratres. **C** Reliquū ē vt tertiu ordinē decernamus q̄ vocatur ex latere: et in agnatos et cognati diuīdēt: vt etiam hac parte disposita vīndīg pfecta lex in-ueniatur.

C Hō existētib⁹ ascēdētibus vel ascēdētū viūtū fratres vtrīscū cōlūcti: qbus nō extan- tidus vocant̄ coniuncti ex uno latere tm̄ et existētib⁹ vtrīscū vocant̄ chīs masculis et femi- nis siue primi siue materni sunt.

C Licer frēs ex vtrīscū latere cōlūcti vna cū ascēdētib⁹ vo- centur: tamen filii fratrū nō succedunt. b. d. Ang.

C Si igit̄ defunct⁹ neq; delē- dentes neq; ascēdētes relique- rit: primū ad hereditatē voca- mus fratres et sorores ex eodē patre et ex eadē matre natos: quos etiā cū patribus ad here-

ditatē vocauimus. His autē nō existētib⁹ in sc̄o ordine illos fratres ad hereditatē voca- mus qui ex vno parētē cōlūcti sunt defuncto siue p̄ patrez solū siue per matrē. **C** Si autē defuncto fratres fuerint: et al- terius fratrī aut sororis pie- mortuorū filii: vocabunt ad he- reditatem isti cum de patre et chīs masculis et feminis: et q̄tū cūq; fuerint tamē ex heredita- te p̄cipiēt portionē: quātā eo- rum parēs futur⁹ erat acci- pere si superstites esset. Unde con- sequētis est vt si forte p̄mōrū frater cui⁹ filii viūtū p̄ vtrīscū p̄tē nūc defuncte p̄sonē iūge- baf: superstites autē frēs p̄ patrē solū forsā aut matrē iūgebāt: preponantur isti⁹ filii propriis chīs: et in tertio sint gradū si- ue a patre siue a mīfē sint chīs: et siue masculi siue femine sicut eorū parēs preponeret si viue- ret. Ex diuerso siquidēz frater superstites ex vtrīscū parētē cō- lūcti defuncto: p̄emōrū autē p̄vīnū parentē iūgebāt: hīmōi filios ab hereditate ex- cludim⁹: sicut ipse si viueret ab hereditate excludebat. **C** Illū iūmodi p̄o p̄ivilegiū in hoc ordine cognatiōis solis p̄ebe- mus fratrū masculozū et semi- narū filiis aut filiab⁹: vt in suo rū parētū iūture succedat. Nullū alij oīno p̄sonē ex hoc ordine renītēt hoc ius largimur. **C** Et ipsi fratris filiis tūc hoc be- neficiū cōferim⁹: q̄i cū p̄p̄is vocant̄ chīs masculis et femi- nis siue primi siue materni sunt.

C Licer frēs ex vtrīscū latere cōlūcti vna cū ascēdētib⁹ vo- centur: tamen filii fratrū nō

succedunt. b. d. Ang.

C Si autē cum fratribus defuncti etiam ascē- dentes (sicut iam dīximus^m) ad hereditatē vocantur: nullo modo ad successionē ab intē- stato fratris aut sororis filios vocari permitti- mus. neq; si ex vtrīscū parentē eorum pater aut mater defuncto iungebatur. quandoquidē frā- tris et sororis filiis tale p̄ivilegiū dederimus: vt

tris defuncti vo- cant in stirpes q̄i cum patribus suc- cedunt suo patruo si vero nullus fra- ter superest defun- cto: sed filii fratru- bi forte i capitavo- cabuntur. a. zo. h. s. cōtra dico. vt arg. J. eo. h. s. līvero. i. p̄. nā immū idē ce si soli sunt fratrū si- liū in eo q̄ dicitur. līvero neg. rc.

i **C** Chīs. i. pa- trius vīlū autūlū fī frēs solos voca- ri: vt infl. de leg. ag. s. su. h. hoc etiam. lī. vīlū dicit in capi- ta. sol. hec corrigit illam rc.

k **C** Parennum. e ita in stirpes. h. cō- tra inst. de leg. ag. s. su. h. hoc etiam. lī. vīlū dicit in capi- ta. sol. hec corrigit illam rc.

l **C** Nulli. sic ergo p̄ivilegiū ad alij non trāsit. vi. ff. q̄b cum eol. sed si so- li. et ff. quarum re- rum act. nō dat. l. i. h. pen. et. ff. de re- gu. iur. si fidei us- tor. et. ff. p̄. p̄. socio. līverū. in. fi. i. rī.

m **C** Sicurā dīxi- mis. vi. s. eo. h. si

vero cum ascē-

tibus.

n **C** Nullo modo

sed hodierō cātātū

etiam cum chīs

suis. vt in aut. vt

fra. fi. i. rī. que est

contra. Solu. hec

corrigit.

o **C** Quandoqui

dead est q̄: ratio

De heredibus ab intesta:

50. Cxxix.

em erat q̄ vocatur frater cū ascēdētib⁹: qđ est cōtra ius cōmune hui⁹. Istōnis que tres tñ facit ordinis succēdēti. unde ad consequētiā non producitur. et hoc hic dicit argu. ff. de legi. et senatuscō. Quod vero contra ratio nem. Accurſius florenti. leg. doc.

a. Si etiā i. qđ
uis: sed dñe cū i eo
dezi sunt ēdu. R̄.
ihi vocatur cū fra
trib⁹ defuncti q. p
certo repellit pa
tres patruos et a
tūculos et amitas
et mīteras. ergo et
ihi nepotes debet
repellere.

b. Cognatos. qđ
vñqđ ad quē gradū
nunquid septimū
vt oī. R̄. nō: qđ sic
effet differentia in
ter agnatos q vñqđ
ad x. vocatur et co
gnatos: sed trahe
oēs ad x. dum de
beas successiones
dilatare. vt insi. b
succes. cog. q. fin. et
de bo. pos. q. quoqđ
autem.

c. Cognatiōis.
queror ergo an do
min⁹ cognato ser
ui sui succedit cū
nichil nisi natura
spectetur. R̄. non
qđ neqđ p. pretorez
vocabat. Nam lam
naturalē cām itue
batur. vt. ff. de gra
di. i. et institu. de
ser. cogn. in pñ. et
in fi. et repetas hic
que dixi diligēter
q. de constan. et vte
fra. in illa glo. hic
dissigui. re. col. vi.
Accur.

d. Agnatorum.
olim autem agna
tis tñ dabatur. vt
C. de le. tu. L. i. que
est contra: sed hic
corrigit.

e. Aut auia. de
matre etiam iure
vetri dicunt. vt. C.
quando mu. offi
tu. L. i. sed de auia
hic addit.

Pref̄.
p̄e dñ f. Ordinem. pri
mo ergo mater: et
aliqu. p̄ea auia admitt-

titur. Sed si idem erit in cura qđ hic in tutela dicit. Re
spon. siccum sit eadem ratio. vt argu. C. de cura. fu. Cum
repudiante. Item nunquid hec mater est legitima tutrix
vel dativa: videtur legitima. vt. C. ad tertul. l. omnem. s̄
a iudice datur ut hic cum legitimos nemo det: sed lex. xij.

tabu. eos vocat. vt
ff. de le. tu. I. legiti
mos. Sed dic di
ci legitimam id ē
ēm legem a iudi
ce datam. Accur.

q̄ oībus ex latere veniētib⁹ p
ferunt solis testamētarijs eas
pcedētib⁹: plib⁹ aut in eodez
gradu ex tñ magis idoneus
eligid⁹ est tutele pículo oīb⁹.
imminēte: legib⁹ q̄ de hereticor
successione loquuntur firmis
manentibus. b. d. B.

C. Ex his aut q̄ de hereditate
dixim⁹: dispositum⁹: et q̄ de tu
tela sunt māifesta p̄sistunt. Sā
cim⁹ em̄ vñūquēg fm̄ gradū
et ordine q̄ ad h̄f diratē vocant
aut soli aut cū alijs ēt functio
ne tutele suscipere: nulla neqđ in
hac pte dñia introducenda de
agnator⁹ seu cognator⁹ iure. s̄
oīb⁹ ihi ad tutelā vocādis: qđ
ex masculoz. qđ ex feminarū
prole descēdūt minor cōiūcti.
Hoc aut dicim⁹ si masculi et g
fecte etatis sint: et nulla lege p
hibeant tutelā suscipere: neqđ ex
cusatione p̄petere submetytū
tur. Mulierib⁹ em̄ etiā nos in
terdicimus tutele subire offīni:
nisi mater aut auia fuerit. his
em̄ solis fm̄ h̄f diratatis ordine
et tutelā subire p̄mittim⁹: si in
ter gestas et nuptias alijs et aux
ilio velleyani senatuscōsulti
renunciāt⁹. hec em̄ seruantesi
a latere cognatis ad tute
lā p̄ponuntur: testamētarijs so
lis tutorib⁹ precedentib⁹ eas:
defuncti nāqđ volūtatem et ele
ctionē p̄poni volumus. C. Si
aut plurimi eūdē cognatiōis
gradū h̄ntes ad tutelā vocant:
iubemus cōiter conueniētib⁹
apud iudicē cui hui⁹ p̄tis sol
licitudo est: vñū aut plures q̄
ti ad gubernationē substantie
sufficiāt ex ip̄sis eligi: et denū
ciari: et eū vel eos minoris res
gubernare tutele pículo oīb⁹.
imminēte q̄ ad tutelā vocātur
et substatijs eouū minori eta
te tacite subiacētibus p̄ hm̄oī

i. Seruantes. i.
his renunciantes
mulieres.

k. Santez. nūc
redit ad materiaz
superiorē. Ac
curius.

l. Elig. hec ele
ctio proper com
modorem admis
trationez fit: vt
communis hic. et
ff. de administrā
tuto. L. i. Accur.

m. Forum ta
cite obligatis. C.
de administrā tu
to. L. pro officio. Ac
curius.

a Induciarum i. fine biennii.

b Die s. anno scđo i fine et hoc in nūt verbū illud infērius. si definītūs diebus.

c Examinare. s. velle.

d Preiudicis. siue ergo sit per imperatorem qui ius der sit appellatio-

nis. vt. s. d. appel-

e s. siue p. alii in-

dice ut hinc cur-

rit tempus quan-

tum ad affectum

q. datur restitu-

tiō. vt. ff. q. ex cau- ma-

sed z. si per. s. aut p-

to. et hoc in cā ap-

pellationis. in cā

ho principali triē-

nio tālū durat q-

uid cōtigat. vt. C.

de iudic. l. properā-

dū. s. qd siste-

rit p. alium. Rā. n.

chilomin⁹ currit

tp⁹ sed agitur co-

tra ei⁹ dolo. vt. ff.

de dolo. Larbitrio.

s. dolo. s. si ille nō

eset solvēdo reli-

tuere ad litē. vt. ff.

de eo per quēfa. e.

l. s. Accur.

f Examinari.

imo vide p. nō. vt.

z. de his q. ingre-

ad ap. q. est contra-

Solu. ibi p. partes-

stetit: hic p. iudice-

or. ff. q. ex cau- ma. l. s. pe. z. l. s.

et s. s. aut p. et. z.

ff. de dā. infec. l. s. si

n. s. elegāt. et ff. ne vi. s. et. q. in

pos. s. s. Accur.

g Indigens. s.

capitulum.

h Nostre. vt. ff.

de off. p. p. l. s. s. i. et. C. de sen. p.

preto. l. s.

i Petitionem.

id est libellum. s.

supplicatio tantū

principi sit facien-

da. et sic correc-

sum leges que de-

cunt supplicari p-

fecto. vt. C. de pre-

ci. impe. offe. s. q. s.

et de sen. p. p. l. s.

j Sed dico q. inter hanc petitionem z illam supplicatio-

nen nulla sit differentia. nec sit necessarius libellus.

Accursum.

k Introducentibus qui referendarij dicuntur. vt. l. s.

liti. i. n. s. et. s. de referen. sed an ipsi cognoscent de ap-

pel. Respon. abſit cum sint minores. vt. s. de ap. s. s. p. p.

ceps tantum vel cui ipse committet. vt. ff. de mi. l. minos

res. in prim. et. s. pe. Accur.

l Indicias post. mandatur ergo sententia executiōi

interim. sed con-

tra. in appellatio-

seruatur. vt. ff. n.

inno. app. p. et. s.

in rubr. et in tex-

nisi in catu. vt. s. de

fan. epi. s. ycono-

m. est z alia dif-

ferentia quare po.

Appel-

test bis appellari lari p. et.

fed supplicari se- bis.

mel tñ. vi. C. de p. et. i. impe. offe. si q. s.

adversus.

l Seruando. in

fra biennii. vt. C.

de sen. p. p. l. s.

i. que est contra. s

ibi biennium post

sententiam datur

et post publicatio-

nem. hic autē dan-

tur. x. dies a. sup-

plicationem. Acc-

cursum.

m Se suscepto

qd faciunt q. s.

vt. C. si minor se

ma. di. per totum:

vt. quia sit latus

et sumptibus im-

pedita. vt. ff. d. mi-

no. l. m. x. v. an-

nis. Accur.

n Creditores.

idem in legatarij

qr eos hec res tā-

git. argu. s. de he-

re. et fal. s. hinc no-

bis. et. C. de auc.

prestan. l. s. ala nō

valet restitutio. vt

ff. de mino. l. etia. s.

s. s. Accur.

o Aliquis. non

ergo preiudicatur

per presentes plu-

res abſentib⁹ pau

Abſentis

cōſub. argu. cōbus an-

tra. ff. de pac. ma-

p. p. f. t. o. t. e. r. e.

pt. u. z. de cu. bo. dā.

tur.

l. s. Sed et hoc di-

ci potest vt abſen-

tibus per presentes

preiudicetur: dummodo

vocentur

absentes. Accur.

p Trium. quare triū. Rā. s. c. video z als. vt. s. de liti.

Hoēm. z. s. vt. cū de ap. cog. s. sed hoc presenti.

a **C**ustis aduer-

dium loci.

b **C**mobiles, ni-

si qdā perierint p-

lbecculatē eratis.

vt. ff. de munio, ait

pritor. s. fi.

c **C**ustodiri. s.

custodiēdo curato-

rem. vt. ff. de cura,

bo. dan. l. i.

d **C**ognoscens .

quocūq; mō sciat.

ff. de pe. he. itē ve-

nunt. s. peccatum.

in. si. Et sicut. scie-

tiam suam ei noce-

re. vt. ar. C. d. nup.

l. si vicinis, sed ex

quo tpe hoc tps. x.

et. xx. an. cōputat.

quidā diliguit si

possessor velut vi-

accessione sui aut-

corius. et tunc ex tē-

pose qdā possedit an-

tecessor qdā fuit ma-

lecidē. et tunc. xxx.

an. non ex tpe scie-

ne dñi. argu. C. de

pscp. l. tempo. l.

l. r. ff. de acq. pos.

pōponi. s. cū qdā.

Ely dicit qdā etiam

si quādoctis dñis

sciat hoc decennio

vel vicēnio sibi no-

ceat. et hoc dicunt

ex hac lsa qdā dicit in

tra. x. an. r. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s. s. s. s.

s. s. s. s. s. s

a Alienari. hoc pceptu est suadu. vt. C. d. reb. alie. l. si. b. Alienatione. alienaret autem legatari in heredem herede de falcidiam retinente: sed certe imo videb qd nō. qd falciso iure remaneat in bonis heredis. et in reliqua parte lega ti dominū in legari utrā sit. vt. C. ad. l. fall. fi. Rsi. hoc fa

Falci. i. cu hic volumus ex
multus presla testatio ne
locū nō fiat alienatio. et sic
habet. vnum casu bvi
cessat falcidia. Sunt
et alijs. vt si est reli
ctum ad pias cau
sas. vt. l. d. eccl. ti.
S. si autem heres.
Item quando te
stator expressum ve
tuit. vt. s. de here. et
fal. S. si vero ex
pressum. col. i. Itē
quando quibusdā
insolidū solvit he
res. vt. s. d. here. et
fal. S. non autem.
als generaliter ha
bet locū. vt. C. ad
l. fal. l. q.

De aliena. et em
phiteo.

M legi
bus
scz
pla
tus et sic sunt abla
tiuii absoluti. et di
cit de illa que est. s
nō alie. col. i. Itē
et de illa de eccl.
re. lmo. alie. col. v.
Itē de illa. s. s. lti.
q. ex ascp. S. fi. Itē
de illa. C. de sacro
sanct. eccl. l. sancti
mus. et de alijs qd
non habemus.
d Reliqs. sub
audi et alijs con
tractibus qui sunt
reliqua administrationis carum re
rum. et hoc in ru
brica. nam aliena
tio pertinet ad ad
ministratorem. vt
ff. ad tre. mulier.
szo. ar. f. ff. de of
fici. procon. l. i. S. i. et
hoc si habes in lit
terā et reliqua ad
ministracionis. et si autem habes et reliquis administra
tionibus. plamum est.
e De plantantibus. l. ipsas ecclesias sente.
f Omnes. l. predictas leges.

g Licentia. hoc tenaciter in reb. ecclasticis obfusa fm
coſuet udinem: vt fieri debeat earu alienatio consensu pa
tronu si quis ibi fuerit: vel plebani si capella plebanum nus in
habeat. alioquin cum auctoritate episcopi. et si nō faciat aliena
re uocat causa tñ cognita. s. an decepta sit in contractu eccl. tione ec
sia. Itē an preciu cleſiſti
ſit in ei. vilitatez caru re
cōuerſum: donare rū dī cō
quogz pō amicis ſentire.
bene meretib. fm
al. Item fm cōfue
tudine regni cuiā
ſine eius conſenu
vel auctoritate fo
lus prelatu dat
in feudum.
h Mōaſterijs.
id est monasteria
pſit alienare fm
hoc. vt. l. S. z. hoc
quidē. ibi i. alijs.
i Sud altno. l
pari donanō. vt i
nouelis co. n.
k Ad iperiale.
vt. s. de nō alie. S.
ſimius. col. q. z. s
vt dece. conu. in
pn. col. v. z. s. no.
q. pulegat. a. pu
ulegato accipit.
ar. cōtra. ff. de reb.
eo. si pupillorum.
circa pum. Accur.
l De colonis.
id est aſcriptiūs.
m Dari. l. vedi
vel donari. vt alio
modo.
n Concedim.
q. Iter mobilia cō
putantur. vt. s. de
iter im
mobili.
o Cōmemora
toria. als memora
torum. et subaudi
prelatos.
p Jubem. id
est pmutimus.
q Instantijs. l.
presentis penſio
nis ſue redditus.
r Dimitim.
als diminuimus.
s Proastijs.
d. pte ville agris
vt dicit. s. magis
vt de remoti. dice
re a. p. qd remotio
ne ſignificat: vt di
cimus in pcosule. Sicenl. z. a nols interpretatione argumē
tari. vt inſi. de do. S. et aliud. S. p. m. veri. el. vt inuit
t. Nominiatis. repeate et nominiatis. (littera sequēs.
v Si quidem hic reddit. i. proastia. Al.

Collatio Roma

- a. **A**ugmentum. scz fieri potest.
 b. **Q**uātitate. nō dicitur quā: vnde ad arbitrii boni vi-
 ri dico faciendum. hoc enīqđ sequitur sicut predictimus
 et. vult qđ i seūtā partem fiat diminutio. nam illud locum
 habet quād aliquos habet reddit⁹. vt. s. de nō ali. s. sive-
 ro cōtra fin al. sed
 hoc stare non po-
 test. qđ ille. s. si ve-
 ro. ex p̄s dicit qđ
 nullos habet red-
 ditus fieri in spu-
 re. et. dicitur infra. xx.
 annos. n̄si diceres
 hic in ecclesia con-
 stant. ibi in alijs.
 Ut dicit qđ h̄ dicit si
 cur predict⁹ ē sub-
 audi scz in illo. s.
 sivero. qui est. s. de
 nō ali.
 c. **D**omū. s. pa-
 uatam vt differat
 a sequenti.
 d. **P**eruenire. a-
 titio puta.
 e. **P**ersonarū. id
 est domorū.
 f. **A**d quos. eis
 subaudi ad qđ. rc.
 g. **R**ecipere. fac-
 licet rem ipsam.
 h. **S**oluta. id ē
 dissoluta.
 i. **E**xistimant.
 atqđ existimauit.
 k. **S**i ho qđā. l.
 mataria pñs v-
 qđ ad. s. et hoc qui
 dem. s. de ecclesia
 tantu cōlātinopo-
 litana. vt. leo. s. et
 hoc qđē. tamē ille
 generalis est vt ex
 hac littera colligi-
 tur. vt. leo. s. que
 cūqđ ideo eu nota.
 l. **D**omorū.
 predictarū.
 m. **D**epositi. i.
 destrucere ad terrā.
 n. **I**n emphiteo-
 seos. ppterias. als.
 in. emphiteosim.
 o. **C**perpetuo.
 hoc erpone vt di-
 git⁹. s. de nō ali.
 s. alienatiōs.
 p. **I**n tria par-
 te. distinguere hic
 quidaz an ille qui
 accepit in emphī.
 rem rūnofaz vult
 soluere statim an
- alijs duabus successioneb⁹ da-
 ri: z nullā omnino releuationē
 sed augmentū fieri. Si ho nō
 habeant ipsa pasita aliquos
 oīno redditus: licetiam prebe-
 mus ordinatoribus venerabi-
 lium locorum in alia quāta-
 teb⁹ hoc sicut predict⁹ est i em-
 phiteosim dare. Sivero conti-
 gerit quālibet rem ex alij pre-
 dictorū locorū venerabilū em-
 phiteotico iure datā aut impe-
 riale domū aut in sacrum nrm
 erariū aut in ciuitatē aliquam
 aut in curiā aut in aliquā vene-
 rabilē alia domum puentē:
 licentiam prebemus ordinato-
 bus venerabilium locorū/
 a quibus a principio emphī-
 teosis facta est: mox perue-
 nit in vnam predictarū per-
 sonarū ip̄a emphiteosis ma-
 nifestare suā voluntatem intra
 bienniū: z aut ab his derelinq-
 eandē rē ad quos puenit: z an-
 nuam pēsonem que pacto cō-
 tineat inferri: aut hoc recipere
 emphiteosi soluta⁹ eo qđ hoc si-
 bi pdesse existimār. **S**i ho
 qđā sunt loca aut ipsi sanctis-
 lime ecclesie maiori aut alicui
 venerabilium domorū com-
 petēta in quibus antique ha-
 bitationes deposita⁹ sunt z ex
 quibus nullus prebetur reddi-
 tus: predicte vero venerabiles
 domus quibus competēt hec
 loca reedificare nō possunt: li-
 centiam damus tpls ordinato-
 roub⁹ earū in. emphiteoseos⁹
 perpetuo iure tradere ipsa lo-
 ca: ita tamē vt emphiteosis i-
 tertia parte⁹ pensionū que ex
 habitationib⁹ adhuc stanti-
 bus colligebant ex principijs
 ipsi in emphiteoseos pcedat⁹.
 aut si emphiteota maluerit ma-
 gis sub isto pacto accipiat lo-
- postea qđ reedificauerit vt in primo casu fiat diminutio
 in. vi. parte ab eo quod poterat colligi habitatione con-
 stante. qđ intelligunt. R. et p̄. vt tercia pars pfectur et
 due remittantur. Jo. econtra. s. vt duo pfectur et tercia
 remittatur. si autem a principio soluere non vult. tūc pre-
 stat medietate ad-
 iuncte pensionis
 vestis tūc reddebat
 p. cū erat rūmosa.
 z nūc. h. additio ē
 in quinquaginta.
 et sic. xxv. dabit an-
 nis singulis ut hic
 dicit. et hoc codex
 casu dabit p̄stā.
 s. x. et. sic. xxxv. das
 bītū. s. d. nō aliie.
 s. si vero minui. q
 videt cōtra. nā cū
 l. hoc eode casu lo-
 quatur vt hic di-
 cit videſt cōstantē
 nūc pēsonē solui.
 Sed solue p̄dictū
 est. Sed nō fm
 p̄dicta magis gra-
 uatur q̄ soluit s̄la-
 tim cum tantū ei
 tercia remittatur.
 huic autē medie-
 tas. Respon. hoc
 sibi videretur meū
 et leuius quod ele-
 gerit. vt. lī. de ac.
 s. h. huic.
 q. **P**rocedat.
 hinc sumis aut si
 quas regnas.
 r. **D**omorū. nō
 Lūbemus. C. de
 sacrofan. eccl. in
 cōstan. ciuitate ha-
 ber locum. sed hec
 in alij ibidem ad
 iacētibus. h. ho-
 die idem ei vbiq.
 vt. leo. s. quecūq.
 ei facit ad hunc. s.
 C. de sacrofan. ec-
 lubemus. s. s. s.
 de non aliie. s. s. s.
 autem voluerit.
 s. **L**ocationes.
 scz simplices.
 t. **S**peciale. mul-
 tomagis in. gñale
 nā et per superios
 rem legem de non
 aliie. specialiter pe-
 haberit: vt ibi di-
 catur. s. alienatio-
 nis. et. s. s. enī. s. s.
 cursus.

De alienatione et emphiteosi.

fo. Cxlii.

- a **C** Adimpleat.
qd̄ ob̄ fieri: vt q̄.
t. C. de pigno. ac.
l.i. et. ff. de pig. si
is. q̄. i.e. de distra.
pigno.l.i.
b **C** Emphiteo-
sis. et chartularijs.
illi qui scribebant
ecclesiastica acta et
erant de ipsa ecclie
sia et habebant om
nia ad man' me
lius q̄ alij. arg. ff.
de edē. Largētari.
q̄. i.e. sic no. q̄ in
omniū p̄ficiuntur
et rāvenditio rei ci
uitatis cc. p̄nib⁹
euāgelijs. vi. C. de
ven. re. ad. ci. per
tī. l. fi. lib. x.
c **C** Domibus. i.
monasterijs. nam
de his exceperat.
vt. s. co. in p̄n.
d **C** Accipere. nō
admititur vt q̄li
ber. quod dic vt. l.
co. p̄conomis.
e **C** Domibus.
in prouincijs con
stitutis. de quib⁹
modo incipit tra
ctare.
f **C** Perpetue.
hie dic vt dixi. s. d
non ali. q̄ aliena
tionis.
g **C** Et consensu.
slevenditio rei ci
uitatis. vt. s. dixi.
et. C. de ven. re. ad
ci. per. l. fi. in fine.
et idem invēditio
ne rei que fuit cu
rialis que sit a cu
ria. vt. C. de p̄dijs
cu. l. ij.
h **C** Cartularijs.
id est tabellionib⁹
vel scriptoribus.
i **C** Domus. sive
ouatoria; id est ec
clesia vel differens a
superiori.
k **C** Ordinarij.
id est ordinatoři.
als adorantum.
id est seruētum.
Accursius.
l **C** Earundē. scz
domorum venera
bilium.
- ex fructibus adimpleatur cre
ditū redeat iterū res ad vene
rabilem domū ex qua data est
C Emphiteosis vero et hypo
thecas et ultra quinquenūvo
lumus fiet a sanctissima ma
tore ecclesia regie ciuitatis cō
scientia et consensu huius bea
tissimi ciuitatis ep̄i et patriarcha
che iurantibus presentib⁹ deo
amabilibus yconomis et char
tularijs eiusdem sanctissime ma
toris ecclesie: q̄ nō ad prescri
ptionē iuris eius cōtractus ef
ficatur. In alijs fo. venerabi
lib⁹ domib⁹ siquidē sint char
tularijs: ipsos equali modo iura
re presente eo qui preest ve
nerabili domui. **C** Si vero non
sint chartularijs ab his q̄ pre
sunt venerabilibus domibus
propositis sanctis euāgelijs
contractum fieri in scriptis cū
iure iurando addito huiusmo
di instrumentis: q̄ nō ad lesio
nem aut prescriptionem ve
nerabilis domus contractus ef
ficatur. yconomis et or
phanotrophis et reliquis ve
nerabilium domorū ordinato
ribus necnō et oībus chartu
laris et parentib⁹ eorū et filiis
et alijs q̄ per genus eis vel nu
ptiarū iure cōuncti sunt/ inter
dicimus emphiteosim et loca
tiones sive hypothecas rerum
ipsiōs venerabilibus domib⁹ cō
petēti: aut per semetipso: s
aut q̄ interposita personā ac
cipere: sc̄iētibus eis q̄ si tale
aliquid fiat et hoc inualidū erit:
et oēm substātiā tā eorū q̄ ac
cipiunt q̄ yconomorū et char
tularorū et ordinatorū qui
bus fin predictum modū con
tuncti sunt/ iuvenerabilem do
mū de qua rem accipiunt post
obitū eorū puenire iubemus.
C Et hoc qđē super his q̄ ma
loris ecclesie sunt: et p̄dictarū
venerabilū domorū q̄ sunt in
hac regia ciuitate vel eius cir
citu adherentū dispostum⁹
In alijs vero sanctissimis ec
clesijs et monasterijs et xeno
dochis et nosochomis seu
reliquis venerabilibus domi
bus que in oībus p̄uicijs no
stre reipu. posite sunt: vertuti
am monasteriorum in hac re
gia ciuitate et eius circuitu ad
herētū p̄sequēter diffinire pre
uidim⁹. **C** Licētiā igit̄ dam⁹
p̄dictis venerabilib⁹ domib⁹
nō solum ad tps emphiteosim
facere imobilū retu sibi cōpe
tentū: sed et perpetue hec eis
emphiteoticō iurevolētib⁹ da
ri. **C** Et siquidē sanctissime
ecclesie sint vel alie venerabili
les domus quarum gubernati
onem loci sanctissimus ep̄s
aut per se aut venerabili chōz
clericorū facere cū voluntate
eorū et cōsensu fieri h̄mōi cō
tractum iurātibus p̄fītib⁹ yco
nomis et administratōribus et
chartularijs ipsiōs venerabilis
dom⁹ q̄ ex hac ēphiteosi nul
lī dānū eidē venerabili domui
infertur. **C** Si fo. p̄tchia aut
penones aut nosochomia aut
relīq venerabiles dom⁹ sint p̄
priā administrationē habētes
siquidē venerabilia oratoria es
se p̄tigent cū voluntate maiors
partis ibidē ordinatūrū clericorū
necnō et yconom. **C** Sive
renones aut p̄thochiū aut
nosochomū aut alia sitvene
rabilis dom⁹ ap̄d p̄positū ip
suis fieri contractum iurātū
bus ordinatōribus earundem⁹
venerabilium domorum in presentia deo amabi
lis episcopi a quo p̄ponuntur aut ordinantur
q̄ nichil ad lesionem⁹ aut prescriptionem ipsa
rum venerabilium domorum de huiusmodi cō
tractu efficitur. In venerabilibus vero monaste
rijs primates eorum cū ampliore et maiore par
te ibidē deseruentium monachorum contra
ctum efficiant. In predictis vero omnibus iube
mus inscribi instrumentum cum iure iurando: q̄
non ad lesionem aut prescriptionem earundem⁹
res agitur: haec vero obseruariōe huiusmodi pie
cedente reulationē nō amplius fieri a sexta par
te redditus quē habet res⁹ que in emphiteosim
dat. **C** Quocūq̄ de lapsis domib⁹ p̄petetib⁹
venerabilib⁹ domib⁹ q̄ i regia sūt polite ciuitate

m **C** Ad lesionem⁹
nota aliqua p̄mit
ti fieri ad voluntatē Utilitas
q̄ ad dānū nō per
mittuntur. vt hic. qdā l̄
et. ff. de transac. l. q̄ als
cum hi. q̄. eam. i. i
ff. de auc. tu. i. p̄n.
et. ff. de bo. auc. ii.
pos. l. p̄t. q̄. meū.
Accurlius.

n **C** Earundē. scz
domorū venerabi
lium.

o **C** Res agitur.
id ē tract⁹. Bl.
p **C** Res. si habet
modo tales vīma
iorē redditū q̄ rē
q̄n ad venerabili
les domū deuenit als
si minorē parū
tunc tps q̄ venit
cū ea diminuitē
de qua hic dicit: vt
s. de nō aliena. q̄
q̄ vero leōis. sive
ro multū dimi
nuta substātiā est
ob idem: tūc fer
ua q̄d dicitur. j. p̄
xi. q̄. que cūq̄ t. et
s. e. q̄. si fo. et nota
q̄ hic sumitur illa
aut. perpetua cc.
vīs illuc solito cc.
reliqua sumitur. s.
de nō ali. q̄. qui ave
ro leonis. t. q̄. sive
ro. Accursius.

Collatio Rona

- a. Superius. vt. s. eo. s. si vero quedam.
 b. In his. i. in oibus aliis per provinciam constitutis.
 c. Collatiōibus ad q̄ tenet ecclie. vt. C. de sacrofanc.
 ec. l. placet. h̄z hodie nō p. l. federa ad decore. s. t. col. r.
 d. Obnotū. als obnoxie. Accur.

e. In spāli. oliz

tm̄ gnale pmittit.
 bas. vt. s. de non a-
 lie. aut per. s. alie-
 nationis. i. s. si el.
 q̄ sunt cōtra. h̄z hoc
 corrigit. t. pmittit
 etiam speciale.

f. In vīsur. hoc
 est in omni debito-
 re et creditore. vt.
 C. de pi. ac. l. i. z d
 distrac. pig. l. i. et
 caue tubi. q̄ h̄z
 pmittat i. sorte pōt
 tū prius in vīsuris
 pīpēre creditor.

vi. C. d. fol. l. i. sic
 nō seruas ordo scri-
 pture. vi. infi. d. le.
 scriptu. sante h̄dis. vel
 re q̄nq̄ die spāle in ecclia
 nō fuit. vt. hic.

Ordo.
 Centesime. ce
 telima d. que āno
 sorti equiparatur
 quāsi rotūda vt. cē
 tenarius numer⁹
 est rotūdus. et hoc
 raro pmittit. quar
 ta ergo dicitur. i. q̄
 quattuor ānis ed
 paratur. et sic si be
 nes computes fa
 cit. v. denarios pro
 q̄libet libra et quo
 liber mense.

h. Si vero no
 lucit. si creditor n̄
 vult huiusmōi pi
 gnius sic accipere.
 Accur.

i. Patriarchas.
 et sic quilibet apō
 sum ordinatore. vt
 hic. i. ibi p. e. o
 vero rc. in casu ta
 men fallit. sc̄i ar
 chiepiscopus ven
 dit. nam d. sua se
 nodo duo debent.
 interuenire episco
 pi. vt. s. vt nullus
 fabri. orato. do. s.
 fina. Accur.

k. In eis. nota duo et maiore partem et deseruentius.
 Maior. maior autem pars attenditur primo in numero. sed in
 p. q̄n dignitate. vt. ff. de pac. l. maiorem. deseruentium autem
 dicitur ideo. q̄ si q̄ monachis sit de eodem monasterio nō tamē

ibi deseruent: sed in suis cellulis stant: nō exigitur eisen
 sus eoz. Item neq̄ absentium: oportet tñ. esse presentes
 duas partes olim ordinatore. vt. ff. de decre. ab. or. fa. l. t.
 et. ff. qd cuius. vni. l. nulli. et. l. plane. et maior pars illaruz
 duarū partū dī consentire. vt. C. d. decu. l. nominationū
 et de predi. decu. l. lib. x.

l. Debitu. s. per
 eos. vt. s. posuit. h̄z
 quid si necat. q̄a
 nouiter fuit elect⁹
 et sic non interfuit
 q̄ parv⁹ est q̄ fuit
 electus. Rh. nō co
 pellitur perjurare
 arg. ff. de in. li. iur.
 l. videam⁹. h̄z forte
 iurabit yconomus
 vel ali⁹ q̄ ibi ma
 ior sit. vt. arg. s. eo.
 s. licentia. in h̄. s.
 Accur.

m. Possibile. id
 est comode. vt. ar.
 ff. de verb. sign. l.
 nepos proculo.
 n. Metropolitā. l. archiepisco
 pos. Accur.

o. Sustinere. s.
 debeant. et sic nu
 chil dabunt tabe
 lioni. vt. C. de epi.
 audi. l. tam demē
 tis. ac.

p. Volum⁹. als
 non volumus.
 Accur. s.

q. Omnid⁹ fie
 ri. s. de non ali. aut
 p. cōtra. s. nos igi
 tur. Solu. ibi regu
 lare. hic specialis
 permittitur.

r. Dando. em
 pto eni soluer cre
 ditou. vt. ff. de re
 bus eo. qui sub ta
 te. l. magis. s. nec
 tamen. et. s. de ec
 clesia. re. lmo. sli.
 s. sanctimus. Be
 cursius.

s. Decima. sci
 licet si res valeat
 x. detur. p. xi. Bli
 si valeat. p. i. detur p
 x. sed tunc non de
 cima sed nona ad
 daretur. Bjo. alij
 vi si res valeat decem. detur pro nonam. quia cum in uno
 grauetur q̄ accipit. eam in iunius: in alio. releuetur. ar. s.
 de trien. s. studiū. col. iii. Sed prima tertio. est. vs. arg. j. de
 ec. ti. s. sinualem annale. Accur.

• In hoc scilicet in solutione.

b. Per electionem. Imo ad electionem creditoris. vi. 5.
de fiduciis. Quod autem que est contra. So. ibi creditor pre-
ciosius metallum. s. aurum mutuus erat. vnde in reb⁹ pio-
stibus solutione debet recipere. vel hoc speciale in eccl⁹
sia quod est veri.

metallū cō Aut epo. nec

rem creditorē pro solutiōe certō dñio possessorum: ita tñ vt ordinatores debitricis venerabilis dom⁹ et amplior⁹ ps deseruentū hīmōi vēditionib⁹ consentiant. Qd autē prebetur in hoc⁹ immobilis res nō p electio- nē⁹ creditoris def⁹ sed fm equitatiālitudi quidē fructiferarū: aliud nra possessorū sc̄nctū:

aliud vero possessonū iterliū
eiusdē venerabilis domus et in
redditu earū et in fiscali solutio
ne et reliq' ordinationis. ¶ Si
vero quis aut epo aut ycono

mo aut ordinatio cuiuslibet ve-

Mutu f **C** profecerunt,
ans ec no.credentē ecclesie
in sie debere probare
et vili invilitate ecclesie
tate fū conuersum vt hic
probare sic et credentē mis
debet. nori. vt. C. si ade
versus credi i si sie

posthac crediderit. Iubemus
neque etsi hoc reputari pro vene-
rabilis domo/nil primum ostendit
quod invilitates predicte ve-
nerabilis domus ista profecerunt:
neque ipsum creditor aut
heredes eius contra venerabilem do-
mum habere aliquam pro ipsis
actionem: nisi monstrauerint quod
in utilitatibus venerabilis do-
mus competentibus pecunie per
fecerunt: sed contra mutuas ac
cipientes pecunias: aut heredes
eius proprias moueant actiones.

Conies ecclesie excepta ma-
iore constantinopolitana et ve-
nerabilib[us] locis eis subiectis
permutare adinuicem possunt
virtusq[ue] ecclesie idemitate ser-
uata ea vero que ab imperiali
domo processerunt nullo mo-
do alienari possunt nec etiam
monasteria predi[ci]i aut inutile

eccl. l. subemus. et hec sunt cetera. huic sed certe non centrifando sed delinquendo illud evenit. Item quid si mutueritis pecunia toti captorum adhuc dicere habere locum quod hic dicit vel melius debeat probare. licet quod dicat contra. sed ago dicit pbari posse per presumptionem p.l.f.i. ff. de exercito. vel q. G. Silvianus. nec

Propter onus tributorum fiscalium alienari permittitur excepta maiore ecclesia et exceptis yconomis et p[ro]pinquis quibus acquirere est prohibitum. **d. Bar.**
Hec vero iubemus ut excepta sanctissima maiore ecclesia regie ciuitatis et venerabilibus orphanotrophis xenonibus et phochijs quae sunt in regia ciuitate sub eius constitutis ordinatio[n]es continentes esse cibis sanctis illi diligens per l. fide proba de indebito. **s. v. l.** q[ui]t omnibus simul sit data per l. C. de sa crosan, ecclie, i. iubemus, sed illa in delicio loquitur vii dixi. p[re]terea hec l[et]itiam subtulit p[ro]bari sicut i. rever. vidpi per l. fide de in rem ver. l. iij. **s.** sed si sic.

¶ Aut heredes,
vt. s. de non ali-
hi. col. iij. et arg. ff.
si cer. ve. l. ciuitas.

b *Facere, gnu
rat ergo cum eccl
esia vel cum altioye
perpetuabili et c.*

re quodvolvitur vici a sententiis
misi seruatis indenitas; sentien-
tib⁹ in scriptis aut p depositio-
nes huiusmodi cōtractui non
soli ordinatibus⁹ vtriusq⁹ ve-
nerabilis loco vt h.
et s. cōstitu. que et
acri. si. coll. v.
Item cum puncti
pt. et s. de nō ali.
Sextim⁹ et s. vi.

nerabilis domus: sed etiam ampliore pte in eis deseruentium.
Enq[uo]d q[ua]b imperiali domo in quilibet venerabile domuz peruenierunt aut postea perue-

pergenerant aut ponte perae-
nerit nullo mó vèdi/aut pigno-
ri supponi/aut permundari/ aut
omnino alienari concedimus/
neq; si ad alteras venerabiles

neb[is] illa[us] altera[us] venerabiles
domos tale aliqd egerit. ¶ Et
qm̄ cognouim⁹ ab aliqb⁹ fieri
alienatiōes monasteriorum vt
hec a sacra figura in priuatoꝝ
iun[is] monasteriuꝝ vel ecclesia aliena-
tur. vt. i. 9. pri. ter
tius quando ipse
met emeret vel co-
gnatoyenderet; vt

cōuersatione trāfferant: z hoc
omnib⁹ modis p̄hibem⁹. Si
vero tale aliquid factū depre-
hendat: licentia p̄rebem⁹ san-
ctissimo loci ep̄o hoc monaste-
riis vendicare: z in antiquā fi-
gurā reducere. Si p̄o quis
j.eo-s̄ yconomus.
quartus quando
sub hac conditio-
ne ecclēsī res da-
ta est ne alienetur.
vt.j.eo-s̄ sanctissi-
mas, quintus est
quia heretico non

Ecclesia
in. v. c. 3.
sib⁹ alie-
nare nō
potest.

casibus prohibetur alienatio etiam si alter modo fieret in
quo alio permittetur, permittit autem in sex casis
quisque die ut sit de non aliis. nos igitur in si-

Retendicare, quomodo vendicant ecclesias lica sicut h
dit, et, C. de sacrosan, eccl. I. sancimus. et, I. iubemus. S.

Collatio Roma

sanz. in si. et maxime ipsum monasterium: ut hic dicit. t. s.
de non alie. s. qui vero cognouimus. cum vendicatio do:
minio datur: et ideo cum in talibus dominii quis non ha:
beat cessare debeat vendicatio. vt. ff. de rei vēdica. l. in rem
s. loca. que est contra. Respon. vēdicitur utrius nō directa
vel dic non quasi

sua vendicatio: sed eccl. eius no:
mine et tuto; no:
mune pupilli.

a. **G**rauacū. sed
hic queritur nōne
tributus propter sit
tuitatē minūatur
vt. C. de allu. l. i.
R. ppter puerit
atributa nō solu:
ta dicit inutile. nā
a possessore semper
petunt. vt. ff. de pu:
bli. l. imperator.

b. **S**cripturis. s.
supia sancta euau
gelia.

c. **C**ōp̄te. s. episco
po. At. velatio pre
lato vendente.

d. **Q**uod neq.
nunc computat sa
cramentum.

e. **Q**ualibet. sc̄z
pecunia accepta.

f. **I**munitas.
id est in dēnitas.

g. **P**er interposi
tā personā. no. non
admittatur isti ut
quilibet ex iudeis
de officio suo. vt. ff.

de cōtrahē. emp.
nō licet. et tutor de
tutela. vt. ff. de au:
cto. tuto. l. pupill.
et de re eo. quibus. et
creditor. et emptor
in emptōe pigno.

vt. C. de distrac. pi
gno. l. qui sub ima
gine. nec fidei usor

vt. C. de do. l. i. sed
videt. q. clerici pos
sunt accipere vt. l.
de sāc. epis. s. si au
tem. Solibi de cle
rcis subditis. hic
de pietatis.

h. **P**rohibem⁹.
sc̄z sicut prohibui:
mus de reb⁹. et re
gie ciuitatis. vt. s.
eo. Hemph. ita in
alib⁹ ciuitibus.

i. **C**uius. id est
eliciens.

de pdictis venerabilib⁹ domi
b⁹ que in hac regia ciuitate si
ue in alijs paucis sunt (exce
pta sanctissima maiore ecclia
regie ciuitat⁹) p̄diū habeat plu
rimi fiscalib⁹ tributis graua
tū: ex quo null⁹ inferatur red
dit⁹ venerabili domui: licentiā
p̄bem⁹ eiusdē venerabili dom
i⁹ ordinatore⁹ tale p̄diū
alienare quolibet mō voluerit
ad pfecta securitatē eiusdē ve
nerabili dom⁹ gestis monumē
toriū videlicet in hīmōi aliena
tione coficiēdī ab illis a qui
bus ordinatores talium loco
rum preponunt siue ordinantur
et iurantib⁹ in sanctis scriptu
ris⁹ presente eiusdē venerabili
domus et ampliore parte in
ea deseruentiū: q. neq. p̄ pro
ditionē: neq. p̄ gram: aut quā
libet p̄scriptionē alienatio fi
at: sed vt fuit imunitas eidem
venerabili domui. y. economis
ño et ordinatorib⁹ clericorū et
chartularijs vbi cōḡy venerabi
li domoū cōstitutarū: aut pa
rētib⁹ eorū et filiis et quib⁹ fin
genus. aut fm. m̄fimonijs iura
eis cōiungunt locationes: aut
emphiteotis aut emptiōes et
hypothecas rerū immobiliū ip
sis venerabili bus domib⁹ com
petentibus subire: aut p̄ se aut
p̄ interpositū p̄sonā fin q. et
his qui in regia ciuitate sunt
prohibem⁹.

Conducto: vt. emphiteota
re acceptā deteriore fecerit: vt
canonem per biēnum non sol
uerit: potell rei ci de re et dānū
et penitio soluere cogendus
est: nulla actio p̄ melioratiō
competet. eccl. autem re
pellere noiente exigere potest
quod et debetur. b. d. Bar.

Contra quis locator aut em
phiteota cuius rei competen

k. **P**er biēnum nota hic in emphī. eccl. vel con
duce diēniū ut hic: in emphiteoti priuati triēnum. vt. C.
de iure emphī. l. i. in colono priuati biēniū. vt. ff. locati. l.
quero. s. inter. Sed qd si eccl. habeat: R. s. uabo quod
hic dicu ar. C. de fructibus et li. ex. l. fi.

l. **P**rocedente.
hoc ideo quia con
tractus a pun. fm
legez est init⁹. alio
qui etiam profa
turo tempore sol
uit. vs. d. nō alie
re. ec. s. sivero quis
pian. col. i. A. 30. d.
est cōtra. t. l. co. s.
sivero emphī. que
est contra. et siceo
casu locupletaret
eccl. cum alle
na lactura. sed si
bi impudaret cum
quis sua culpa dā
num sentire. t. vt
ff. d. regu. iu. quod
quia.

m. **D**are. cōpel
lur resducere
vel tenere p̄dictio
nē. sic. ff. de pu.
vec. l. cotē. s. fi. ar.
contra in eo. ti. de
publica. l. locatio.
s. i. t. de iu. fi. l. i.
s. i. quinquenī
Accursius.

n. **D**eempone
matis. i. de melio
ratio. v. s. i. s. n. o.
q. si deictū p̄
pter non solutam
pensionem nichil
objicit s. huiusmo
di meliorationib⁹.
seculis i. solono pri
uati hoc eodez ca
su. vt. ff. locati. l. co
lonus. que est con
tra. Accur.

o. **C**iuītatum. i.
eccl. s. r. q. sunt i
singulis ciuitat⁹.
b. et est ad hīc. s.
C. de sacrosan. co
de. sanctius. i. fi.
vbi dicit q. ale hoc
minū. t.

p. **A**lienent. q.
pactum est seruan
dum. vt. C. de re
alie. nō ali. l. fina. et
de pac. iter emp. l.
s. i. s. vi. sp. l. erg.
s. fi.

a Quinquaginta. sic et alii precili ex redditu constituitur ut i. de ec. ii. Si autem annale. et s. e. h. qd. autem prebeatur.
 b Concesserit. se intervios.
 c Dereliquerit. in ultime voluntate et hoc declarat verbum relinquere. et ff. de ta. emph. li. in si.
 d Domine. non futuri tuis nomine: quia non potest cog amplius pescare qd percipiat. vt. C. de allu. iij. et sic nullum est prilegium. sed perterritus cuius nomine possessores se nent. vt. ff. de pub. Imperator. et cordas ad hunc. qd de non aliis. sicut autem. in fine tit. colla. ii.
 e Dispositum. v. a. e. qd ibo aliis
 f Redemptio. hoc autem id est erat iam constitutum. vt. C. de sacrof. ec. i. sancim. Q. d. de no ali. qd idem.
 g Confare. id est confringere et sic vendere quod sequitur. s. cuiusqz
 h Eadem. et sic hoc casu et sequentesibus lucturatus cu siens iactura. et sic est contra. ff. de conditio. indebilis natura. Sol. eccl. non iniuria. iure sit locupletior qui emphiteote suo per obici culpa. vt ff. d regu. iu. quod qd ex culpa. et diti. e. h. qd qd. et co cordat huic sequi. qd. qd. et. de non aliis. qd. qui ha leonis. cu sequen. et qd ibi dixim. hic pos sunt repeti.
 i Tale. s. illici

habeat domos competentes et non positas in eadē sancta ciuitate vēdere/non minori p̄cio qd de pensionibus eius in quinquaginta annis colliguntur: ut ex ea p̄ precio redditus meliores emat. Si vero qdā cui libet venerabili domui sive i hac regia ciuitate sive i p̄uicijs posse steriles possessiones donaverint aut vēderint aut alio modo concesserint aut dereliquerint: Jubemus pro talib⁹ rebus nullā lesionē sustinere venerabilem domū in quā hmoi possessiones puerunt aut fiscalium noīe aut alteri⁹ cuiuslibet cause gratia p̄e grauari: sed omne huiusmodi on⁹ i dātes et eorū heredes recurrere necessitatē habētibus recipere datas hmoi possessiones: et restituere de p̄pria facultate venerabili domui omne dānu quod ex huiusmodi occasione ei cōtigerit. si vero et talis dolor in re subsecutus est vt alisque pecunie pro hoc venerabili domui darent et eas iubem⁹ in p̄pria lucru venerabilem domum habere. Steriles vero res ei qui dedit et heredibus eius omnino restitui ad hoc iubem⁹: vt nulla necessitas sanctissimis ecclesiis vel alijs venerabilibus locis tam iu regia ciuitate qd in oibus reip. nostrae p̄uincie positis inferant. possessiones steriles aut frugiferas vibilitatē cōstitutas emere. vt non inueniantur per hāc occasionem et quas habēt perdere: aut debitis obnoxiae. Si vero quis voluerit rem immobilem nomine v̄lus accipere ab aliqua p̄dictarum venerabilium domorum (fm qd superius devenerabilibus domibus que in regia ciuitate sunt posite dispositum) non alter hoc accipiat nisi alia mox rem domini iure presulteretur venerabili domui a qua eandem rem acceperit: tantū habētem redditus qdā habet res que ei datur: et nō maioriibus tributis grauata m. quaten⁹ post ei⁹ transiit aut tempus in quo datio v̄lus ē placita / nō transcendens. s. ei⁹ qui accepit v̄ite tempus. v̄trangoz rem integrō iure et fm dominum / et fm v̄sum in ipsam venerabilem domum peruenire. et hoc quidem de immobilibus rebus iubemus. De sacris autem vasis cōpetentibus sanctissime maiori ecclesie regie ciuitatis aut alijs. venerabilibus oratorijs domib⁹ in qualicunqz loco nostre reipublice positis generaliter constituimus: vt non aliter hec vendantur aut supponantur nisi pro captiivis redēptione. Si vero sunt plura vasa in aliqua memoriarum venerabilium domorum nullum necessarium v̄sum facientia: et contigerit huiusmodi venerabilem locum debitis aggrauari: et nō sint alie manifeste rebus de quibus debeat debita reddi: licentiam ei. dam⁹ gestis monumentorum (sicuti superius dictum est) constitutis predicta superflua vasa aut alijs venerabilibus locis necessaria habentibus vendere aut conflare et similiter vendere: et eorum preciū in debitū p̄bere ut nō immobiles res alienentur. Contrahentes cum ecclesia contra vel p̄eter formam huius cōstitutionis pena hic inserta puniuntur: et etiam tabellio qui talia contractū instrumenta conscripsit. Bar.

Si vero p̄ter hec que inserta sunt presenti legi contractus fiat super competentibus rebus mobilibus et immobilibus vni memoriarum venerabilium domorum: reddi quidē eidem⁹ sanctissime ecclesie sive venerabili domui rem sup quā tale aliquid subsecutū est: cū medijs tuis fructib⁹ maneat autē apud eā et p̄ciū aut antidotum aut quod p̄ mutatione auralia qdlibet occasione datum est ei. Si vero emphiteosis agat p̄ter hec qd spōsita sunt a nobis: reddi sanctissime ecclesie sive venerabili domib⁹ vel locis eandē rē iubem⁹. et emphiteotica fm qd placitū est dare et pactum finiri fm p̄tutē emphiteoticaliū istiop. Si vero donec res ecclastica aut alterius venerabilis dom⁹: et hāc reddi sanctissime maiori ecclesie aut alijs venerabili domib⁹ cū medijs tēpōris fructib⁹ et tantū aliud qdū valebat ipsa res. Si vero hypothecē cōtra hoc def. creditor⁹ qd ei debet perdat et res venerabili loco reddat tabellionibus presumebitibus p̄ter hanc nostram legem talibus ministrare in instrumentis p̄petuo exilio p̄dēnādis. Si p̄o aliqd ante hāc infam legē fm antiquas stōnes factū est: hoc iubem⁹ oīb⁹ modis propriam virtutē habere. Omnia vero que contra antiquas leges facta sunt revocari sancim⁹: et res que contra frumentum earū data est venerabilibus domibus reddat. et decetero fm

a. Loquebantur
si contra legem istaz
loquantur.

C. Iudiciorum et.

Quoniam traxillata
terz. ut se
exoneret
nisi p defectu uris
ditionis. vi. ff. d. of
fi. procon. et legal. l.
solent. et l. si qd. et
C. de fall. vbi. vel
viii. p dubitatione
uris. vi. d. de iud.
l. i. s. si. et non facti:
ut ibi dixi p. l. ff. de
iudi. leum qui.

c. Examiniatōis.
qz opotueret qz pī
ceps p sevel p alii
a capite videtur.

d. Conclam. nota

Major
nūeris
trāscen-
dit mio
reim.

Maiores
nūeris
trāscen-
dit mio
reim.

in alijs autē p reo
valet. vt. ff. d. re iu.
Linter pares. et l.
ponponi. et hoc
ordinarijs. in de
legatis paribz ex
pectatur declarati
oēs delegatus. vt. ff.
de re iu. l. duo.

e. Chic debet esse vt in
dices nō expectet
sacras iussiones.

f. Jurent. hec p

ma pars expedi-

tur. s. eo. v. sc. ad.

et hoc.

g. De spottulis.

hec secunda expe-

ditur. s. et hoc

quoqz.

h. Et ut q. hec

expeditur. s. eo. s.

quia vero. v. sc. ad

finem.

Resē-
tem.
suf-
fragi-
um. l.
pecu-
nia. p suffragio da
sa. accur.

presentē legē oīa fieri disponi
mus: vacātibz preter hecalijs
oībus pītōnibus q sup talibz
casibz dudum loquebantur.

Eminētia igif tua q pītē
legē in perpetuū valiturā nra
sanxit trāxillitas/ incōulsa ob
seruare festinet: dicto in sole
nibus et legit̄ locis per. x. di
es pposito et nullo p tali occa
siōe in puicis destinādo. nos
em̄ puidemus qli mō sine col
latorū lesionē qibz pītē nra ge
neralis pītō manifesta fiat.

**C. Ut iudices nō expectet sa
cras iussiones: sed qz videntur**

eis decernant.

Idem Aug. Gabrielei pītē.

C. Judices ut exonererent se et
rone odij euitandi relationem
apud pīncipē facere nō dñi:
sed ipſi p se debēt fm̄ iusticiaz
pronuciare. et si fuerint duovl
plures iudices et discordant/
oēs suam debent ferre senten
tiam. h. d. Bar.

Conclam q
dā iudicā
tiū pītē mul
ta litis cer
tamina et
pītē a li
tigātibus
facta dispēdia i negocis apō
eos motis suggestionibz: vt
fenti gnali lege hoc pīpēxim⁹
emēdare: ne dilatione nego
cis ex hoc fiāt et aliud rurius
principiū examinatōis accipi
ant. **J**ubem⁹ igif nulli iudi
cātiū qlibet mō vel tpe p cau
sis apō se ppositis nūciare ad
nfam trāxillitatē: s. et examinare
pfecte cām/ z qd eis iustū legi
timūqz vide decernere. et siq
dē pītē cessauerit in his q de
creta sūr: executōi tradi nīaz⁹
fm̄ legū pītē. Si autē aliquis
putauerit ex. plata nouissima
snia se lēsū/ appellatiōe vtaf le
gitima. et hoc fm̄ ordinē legi
bus diffinītū examinet/ et pītē

ctū suscipiat termīnū. Si autē
duo vel ampli⁹ fuerit cognito
res litis et aliq inter eos emer
gat dissonātia: etiā sic ubem⁹
vnūquēqz eoz fm̄ qd videſ ei
bare snā fūiam. Que igif p pītē
legē in pīpetuū valiturā
nostra trāxillitas diffinītū:
tā tua celstido/ qz oēs alij iu
dices maiores et mōres custo
dire festinēt. vt nullus penit⁹
ignoret q pro vtilitate nostro
rū collatorū a nobis disposta
sunt. Ita tñ vt vniuersis inter
dicatis pītē pīcepta: qtenus
sine iustōvlo dispēdio nostris
collatoribus insinuatio legis
presentis fiat.

**C. Ut ligantes iurent in ex
ilio litis qz neqz pīmiserūt da
re iudicibus neqz dabūt. et de
sportulis et vt que⁹ iubētur re
ferendari compleant: et non
misceant semetipsoſ cause et
per se erequantur.**

Idem augu. petro pīpē.

C. Pīcipalū null⁹ sportulas
por er: gērē vtra modū a lege
statutū: pītra faciēs ablatū pītē
restitueret: et triplūz erario noīe
pene solueret: si iudex i pīdict⁹
vēdīcādis fuerit negligēs: co
mes rex pīuataū ipm cogēt
ad dictam penam soluendam.
h. d. Bar.

Resentem legez pīfērīmus
vt et iudicū puritas appa
reat: et non valeat litigantū
suffragium: circunuenire le
ges. Jubem⁹ igitur quotti
ens apud quoqz iudicant
tes aut appellationes examinantur: pī
omnibus pīncipales litigantū personas aut illos
ad quos in medium negocīum forte⁹ migrauerit
presentia iudicū tangentes sancta euangelīa
tūrare q nichil penitus iudicibus aut patroci
ni causa ipsis vel alijs cuiqz persone pī hac
causa quolibet modo dederunt aut pīmiserūt
aut postea dabunt: vel per se vel per aliam quā
cū medium personam: exceptis his que pī
prijs aduocatis pīprocīo pīstāt: alijsqz pīsonis⁹
quibus nostre leges dari disposuerūt. hec autē

**k. Lites, pīn
cipales.**

l. Appellatiōes.
sic ergo iuratur de
calūna in cā ap
pellatiōe: et sic ī Jural
alīa cauſa. Rn. etiā de calū
alīa cauſa: sed qd nīa ī cā
dicit iuratur intellexi
līge si pīmo nō fuit
iurātū: alīa non. vt
z. de his qz igre ad
ap. s. fi. et iurātū
tū: qd nō fuit pī
mo iurātū: qz et
probatio calūnī
se posset dari cum
partibz de nouo p
batiōes inducere
pīmīstātū. vt. C. d
ap. l. eos. s. si quis
et de temp. ap. l. p
hanc. Sed quoqz
hūc articulū qz nī
chil dabit iudicī
dico qz iuret iū
nauerit pīs cū alī
us sit iudex. vt. C.
de ap. l. eos.
m. **F**orte. vt sūt
herdes vel forte. p
curatores. al. s. in
rem suā. al. de ca
lūna nō iurāt. qz
plene df. C. de iur.
calū. l. i. s. finātē.
n. **P**ersōis. vt ex
ecuto. d. sportula
o. **Q**uibz. al. s.
que. Accur.

a Consultationes id est lites.
b Aduenire, ppter infirmitatem, sicut in ciuitate et differata. Sed si autem absesse.

c Suscipere sacramenta, posse si hoc iudicet, ppter et iurēt abhinc aduersari: vt. C. de ureuram, propter ea. dā. l. i. Bl. et s. simili quoq; modo, et facit. I. vt nulli iudi. s. necessarium. r. C. de off. diuer. iu. l.

d Locis, s. remo-
tid.

e Eius iudicis scilicet, et qd longissime expellantur. vi. C. de ureuram, calum. l. i. s. quod si actor.

f Sustineat, hic adiungo. s. i eo. in causis, et habebis auf. qd hic sumitur in. C. de iuy. calu. i. q. in pain.

g In eventu li-
tis, parciunt spōte
contenti. sic. C. de
his qui se de. Li. et
si de ure si decito
r. C. ne tu, vel cur-
ra. l. r. ff. de re milita-
l. non omnes,
s. fina.

h Accipit, et hoc conflat, qd confitetur tunc.

i Paluatarum, comes palauij erat iste.

k In vtroq; et cu-
acceptit, et cuz shpu-
latus est. Accur.

l Prebito sacra-
mento, simile sa-
cramentum est. ff.

de edendo, ppter.

s. sed et si, et de
arbi. si de iucis. s.

arbiter. r. C. de fi-

instru. si.

m Potuimus, qd non probat calu-
mari videt. sic. C.
de aduo. diuer. iu-
di. l. sed argu. con-

seruari precipitamus et in sacro nostro cōsistorio qd cōsultatio-
nes intromittuntur: vt sub pre-
sentia sacri senatus memoria-
ta sacramenta prestent. **C** Si
autē ut cōtingit aliqui litigan-
tium nequeunt ad iudices ve-
nire: tūc iubemus ppter qdē
iurare pdictū iusurandum: ad
absentes autem dirigi ex offici-
is ministratibus aliquos cu-
aduersa parte: vt eis presenti-
bus memorata sacramenta si-
militer pbeant. Si vero mulier
fuerit qd ppter honestatē vite
extraneis viris se mōstrare nō
cōsuēvit: tūc et absente aduer-
sario ex officio missos memo-
rata suscipere sacramēta. **C** Si
autē abelle ptes in alijs locis
contingat aut vna eārū: preci-
pimus absentem in pnicia in
qua degit iusurandum modo a
nobis dicto sub gestis monu-
mētoz apud iudicem pnicie
aut apud locoz defensorē pbe-
re. Illo videlicet gnaliter ob-
seruando: vt si quis litigatiuz
absens vlt pspens hmoi iusur-
andū pberere noluerit: et hoc ma-
nifestef iudici p pñiam eius
actor quidē calum actios: re
aut condēnatōm sustineat.
C Si qd autē ex litigatoriis
dixerit se dedisse alicui aut p-
mississe et psonā declarauerit et
hoc pbauerit: ppe quidē in euē-
tu litiss veniā mōreaf. Qui
vero accepit aut promissionē
suscepit aut ei probetur: siqui-
dem pecuniaria sit causa quic
quid datur triplum: qd vero p
mittitur dupluma comite re-
rum priuatarum exigatur: et di-
gnitatem seu cingulum qd ha-
bet in vtroq; casu amittat. Si
autē criminalis sit accusatio
confiscationem proprie substā-
tie patiatur et mittatur in exi-
lium: qui ppter acceptiōem
aliennū crimen in se transponi-
festinavit. **C** Si autem datuz
aut promissum litigator probare nequiverit: iurēt psona qd

datum aut promissum dicitur
suscepisse: quia neq; per se ne-
q; per aliam personam aut ac-
cepit aut promissionē habuit:
et hoc prebito sacramēto ipse
quidē liber sit. Litigator autē
qd nō potuit ostendere in pecu-
niariis qdē causis estimatio-
nem litis a comite resu prima-
tarū exigat: lite qdē euētūz
ppriū sustinetur. In trialibus
aut causis pfectiōeis suarū re-
rū sustineat: et cāe apd ppeten-
tes iudices pvidē legū ter-
minet. Si autē a litigatore ma-
nifestef psona qd meorati refu-
tauerit iusurādū: tā i trialib⁹
qd in pecuniariis causis mō-
rari subiaceat penis. **C** Si qd
aut litigatiū iurauerit non de-
disse aut nō pmississe itra. x. qd
mēses post platā sūiam nume-
rādos oīdāt dedisse: mōrare
penē et dātes et accipētes
habeat locuz. In cāis autē qd p
tutores aut curatores agūt: fa-
cramēta qdē tutores aut cura-
tores pster. **C** Si qdō mōra-
tarū pēarū locū huerit p talia
scā: hāc tutores aut curato-
res sustineat nullo ex hoc pīu
dicio generādo his qui sub tu-
tela aut cura esse noscuntur.

C Judices puidere debet ne
sportule a litigatoriis illicite
exigant pena eis imimēse si ta-
le delictū vidicare neglexerit.
Itē ipsi litigatoriis a qdē
spo. nū licite exigūturz ptra
exigētes ppia auctoritate re-
sistere. h. d. Bar.

C Et hoc qd pcpim⁹ ab olb⁹
iudicib⁹ rā militariib⁹ qd ciuili-
bus in oī loco nre reipu. custo-
diri. vt neq; magistris his neq;
prefectianis neq; alijs clētūq;
executori zcelāt aliquid aplu-
s a quaclq; psonā sportularum
noie pcpieq; nris legibus de-
clararu est: nec si sacra nostre
trāquilitatis pferat iuslōne.
Sed siquidē iuenerit aliquid
amplius exigēte: licentia ha-
beat et pphendere hūc et iclus-

tra. ff. ad turpil. l. i.
Selu. ibi lequitur
in calibus ubi calu-
nia non puniri ve
in marito. vt. C. de
adulto. qdūs. et a-
lijs calibus nota.
in sum. ad turpil. u.
Accurius.

n **C** Euentum. l. i.
i. certus livel esse
possit. vt. ff. de pe-
culi. quod debeatur
scrivo.

o **C** Ostendatur
decisse. speciale est
hic vt pternum
arguat: quia s
iudice delatū fuit
sacramētus. sic. ff.
de ureura. adixō
nendi. als contra.
vt. C. de rebus eccl. l. i.

p **C** pfect. vt
C. de ureuram. p
ptera. l. i. s. finau-
tem.

q **C** Sustineat. vt
d. de triē. et sc. s. fina-
tem. in sc. r. C. vn
de vi. l. meminerit.
iusti.

r **C** pfectio-
nis genera sunt execu-
torum. vt innu. lit
tera sequitur.

s **C** Legibus no-
suis. sed quib⁹ no-
suis cum nulla di-
sat: sed omnes di-
cum vt illa facien-
tes de alijs mēno-
nem. vi. s. de man.
x. s. deinde. col.
ii. r. s. et iudi. sine
quoquo suffra. s.
volumus col. i. et
j. et disse. iudi. s. fi-
na. Dic g q has
leges de quib⁹ hic
firmitudo non ha-
bemus. Uel dic ea
ram sensus est ta-
lis: vt dicitur. s. de
iudi. s. nullo. in cle-
riis autem hodie
certe sportule costi-
tute sūt. vt. j. de san-
ctis. ppter. s. spor-
tularum. et de his
dices vt dixi inslu-
tu. de actio. s. tri-
pli. Accur.

- a. Modum. et sic iudex tenet. ut. ff. de domino infer. l. iij. §. in eum.
- b. Refidē. no. priua = dari priuato licen- to datur tuam resistē. ut reſiſtē. C. detur fisc. l. p di facili hibitum est. et. C. tas. de appell. qm.
- c. Etiam noſtre leges erāt in pio libro. C. q. fuit antecillum que habemus ut in no uelis eo tū.
- d. Sed cīaz. priu dictum predictarū legum que duo dī cebat.
- e. Exponere. vt ff. de leg. l. l. hmo. l. si. corā. sed ibi nō est pacium vel trāſcīo: q. nec adiu- uicem habebant tri tam: q. vnuia vna actione aliis alia rem petet a quo- dam tertio. ppter- ea ibi crat iudex cōpetentisq. non.
- f. De ecclesiasticis titulis et priuilegiis alijſor capitulis.
- Titul⁹** i. dignitas. Itez ti varia ſi titulus id est ſcri- gnitifica: pura quedam. vt ta habz. C. de his q. po. no. l. Itez titulus id est ſubscriptio que ſic vulgo appella- tur. Itez titulus id est priuilegium. et ſic hic accipitur. et quod ſubſicit i. pri uilegio et. p. id est priuilegio ic.
- C**anō = m. nō canones p ne pro legibus obſeruant legibus doſt. hic. r. s. quo obſerua modo oport. epi. S. ri debet. i. r. S. ſed eniam ſic. r. de mona. S. fin. r. S. ſi ho relinques. et. s. ve deri. apud pro. epi. S. fi. r. pro. per hoc cum cano- nes dicant prohi- bari viſuras intelli- guntur per. l. prohi-
- dere et quadruplū exigere qd plus acceperit. vt ſimplū qui dem dānum paſſo reddatur: triplū vero inferatur erario.
- C** Si autem ciuilis aut mili- tar; iudex ſive interpellat ſeu quolibet modo neglexerit le- ſum ſicut diximus vindicare: ex ſua ſubſtantia quadruplū ſim predictū exigēt modum⁹. Ipmam vero penā exigī iube- mus per comitez noſtrarū re- rum priuatarū et cōpetentes iudices: ſi cogit uerit alijs ex ſuis officiis executores ſpo- tularū nomine contra noſtras leges aliqd exigere et hoc ne- glexerint vindicare: damus li- centiam exactis nichil ampli⁹ exigentibus q. ex noſtra cōſti tutone diffinītum eſt dare: et ſi quid amplius exigere eos vo- luerit licentiam habeant eis reſiſtē⁹.
- C** Iudex vel referendar⁹ nul- lum cogere potest ad pacta ut transactioſes facienda cum aduerſariis. Et ſi quis coactus hoc fecerit: nullum viuendicū ſibi generatur. h. d. Ang.
- C** Quia vero lex tam plē me- morie patris noſtri q. erā no ſtre⁹ tranquillitatis diſpofitum nullo modo iudices ſuis ſente- tioſis inſcribere tanq. ex impe- nali verbo ex non ſcripto pro- cedente iuſſum ſit aliquos ex- hiberi aut preſentari: ſi etiam ſpectabiles referendarios no- ſtras iuſſiones ſim qd compe- tit facere maniſtaſ: eadē le- ges firmatē iubemus ſpecta- biles referendarios in cauſis quas docēt ſeu reuertant ad no ſtrām tranquillitatē nullam habere licentia eos aut adiu- tores eorum vel per ſe vel per aliam quācūq. pſonam te- rere aliquem aut ſub fidewſoribus facere: aut aliiquid exige- re aut cogere transactioſes aut pacta quedam cū ſuis aduer- ſariis exponere: aut quolibet modo in qua cūq. perſona vñ-
- cauſa ſe pmisſere. Nichil enī aliud facere eos concedimus: niſi ſolas noſtras iuſſiones in q. cūq. negocio aut ex ſcripto aut ex non ſcripto prolatas cō- petentibus aut deputatis iuſi- nuare iudicib⁹. **C** Si quid au- tem preſenti legi contrariū ali- quis eorum preſumpſerit age- re: ſi quidez qui dānum aliqd aut circumventionem in ſuis re- bus pſulerit nullū preiudicū penitus circa ius p̄prium ſuſti- nebit. Qui vero tale aliqd ege- rit ex ſua ſubſtantia dānum leſe perſone telatum per com- petentem iudicē reſtituire cō- pellatur: et ſuper hoc cinguli et dignitatis ſuſtinebit amiſſionē. **H**ec autem omnia iubemus non ſolum in futuriſ cauſis ſi etiā in hiſ que iam inchoate nōdūm tamē ſunt terminataſ ſeruari. **C** Quia igitur eminentia pre- ſentem legem in perpetuū valitū edictis ſole- nibus in regia ciuitate propositis ad omnū no- ticiam venire procuret: ut omnes agnoscāt que pro communi eorum beneficio a nobis diſpo- fitaſunt.
- C** De ecclesiasticis titulis et pri- uilegiis alijſor capitulis.
- C** Princeps ſacras regulas in sanctis quattuor concilioſ expositas conſirmat et p̄cipit pro legibus obſeruaret ſedes ordinat et diſponit omniaq. priuilegia ecclēſis et venerabilis lo- clo indulta conſirmat. Bar.
- I**dem augu. p̄e. p̄e. **E** regulis ecclesiasticis et pri- uilegiis alijſor capitulis ad ſacrosanctas ecclēſias et re- liquas venerabiles domos pertinentibus preſentem p̄- ferimus legem. Sancimus igitur vicem legum obtine- re sanctas ecclēſias regulas que a sanctis quattuor cōcilioſ expositae ſunt aut firmate. hoc eſt in nicena trecentorum. r. et octo. et in cōſtitu- tinopolitana ſanctorum centum quinquaginta patrum: et in ephesina prima in qua nestorius eſt dāminatus: et in calcedonia in qua et eutis- ches cum nestorio anathematizatis eſt. p̄e- dictarum enim quattuor ſynodoum dogma- ta: ſicut sanctas ſcripturas accepimus: et regulas ſicut leges obſeruamus. Ideoq. sancimus ſim earum diſſiſtiones ſciuum ſenioris rome

ritus tollere. ut si. de arbi. nam magistratus ad trebe. Lille a quo. s. rempestium. Itē paullus. durum est tibi contra stimulū calinare. pateras eis hec sit de vltimis iustiniani ēsi iā cōuersus hoc voluisse viderur. s. contra. l. de nauti. vnu. sed illud spale est in nautico feno re. Item cōtra. l. s. si autem distulit. So. h. is speciale fauore vltimū voluntatis et ad piā causā.

a. Sacerdotum. vi. 3. vi. ro. cc. ce. an. ha. pu.

b. Archiep̄. et patriarcham.

c. Eum. sc̄z archiep̄copum.

d. Sufficiens. hoc idē erat iū codicis.

vi. C. de sa. san. cc. l. placet. et. l. neminem. et de episco. et cleri. l. i. Item ad

pontes et ad sumilia confababant. vt hic subiicit. l. C. de sa. san. cc. ad instru

ctionem.

e. Reparationis pontium.

f. Cenērū. forte per successionem.

g. Sacrae. no. peinlegiū dari be

pauli redūt. qd defunctio

gus h̄t. nō comperebat. sic dīd. daf. eccl̄a heredūt. nō qd defūt. qd defunctio

da. non. b. a. v. C. de paull. cōcept. d. l. i. fed regularit

heres eius. pauli. defuncti vii. d. v. f. do. iii. f. f. f. f. que est argu. con

tra. et facit. C. de sa. sanc. eccl. l. pe. in. f. et. C. de iu

po. lu. de. l. lib. x.

h. Lucratiorū. mos erat. l. et. q. si curialis doabat ali

quid eccl̄e. quādā. cu

papam p̄mū esse omnium fa

ctotum. beatissimū autem archiep̄m cōstantinopoleos no

ue rome fēcūlū h̄fē locū post

sanc̄tā apliāz sedē senioris ro

mealis. aūt oībūs sedibūs p̄

ponat. per t̄ps aūt beatissimū

archiep̄p̄ prime iustiniāne no

stre patrie h̄fē semp sub sua tu

risditione ep̄os. p̄uinciarū da

cie mediterraneē et dame ripē

sis p̄uinalis et dardanie et mi

sie supioris. atq. pānonie et ab

eo hos ordinari p̄pm̄ vero a p

pro ordinari concilio et in sub

iectis sibi. p̄uincis locum ob

tinere eū. sedis apostolice ro

meis. ea que diffinita sunt a

sanc̄tissimo papavirgilio. S. qd

qz̄mō ius pontificis qd ep̄o

iustiniāne chartaginis africa

ne cūitatis dēdūt. ex quo de

us hāc nobis restituit fūari ut

bēm̄. S. et alie cūitates et ea

rūz ep̄i qbus in diueris locis

metropoliticū ius prestūt et

huiusmodi p̄uilegio in ppe

tūt potiātur. omia p̄uilegia

v̄ solatia que ex imperiali mu

nificēt aut etiam alio quo

libet modo sanctissimis eccl̄e

sis aut alijs venerabilibus do

mibus et locis collata sunt/ fir

me eis per oīa conseruentur.

C. Ecclejē habeant imunitati

em a fōrdidis et extraordina

rijs mūneribz exceptis his q

pertinet ad refectiōnem et re

edificatiōnem itinerū vītarū

et similiū. et libere sunt a lucra

tuorū descriptione. Bar.

A. Ad hec sanc̄imus omnium

sanctorum eccl̄iarum et om

nisi venerabilium domoꝝ pos

sessiones neqz fōrdidas fun

ctiones neqz extraordinarias

descriptiones sustinere. tamē

itineris stemendi aut pontū

edifici v̄l' repatiōnē. si opus

fuerit ad instar aliorū posses

sorum huiusmodi opus et san

ctas eccl̄ias et venerabiles

domos complere dum sub illa

possidet ciuitate sub qua tale

fit opus. C. Si que vero res

ex curiālū substantijs ad quā

libet sacrosanctam eccl̄iam

aut aliam venerabilem domū

fm̄ leges venerūt. aut postea

venerit liberatē se sācim̄

descriptiōne lucrativo wīn̄.

C. H̄o. p̄scriptiōes. xxx. an.

adversus p̄uatos currētes in

eccl̄is ad. xl. an. extēdūt.

hoc obtinente et in legatorū

et hereditatiōnē exāctiōe: et ad

piās causās. l.ictoriū. Bar.

C. Pro temporalibz autem

prescriptiōibz. x. et. xx. et. xxx.

annoꝝ lacrofancis eccl̄is et

alia vñueris venerabilibus

locis solā quadra gitā annoꝝ

prescriptionem oponi preci

piō. hoc ipso fuando et in ex

actiōe legatorū et hereditatiō

q. ad piās causās relicte sunt.

C. Monasteriū et oratoriū per

ep̄m orōibus et cruce ibi sita

inchoari debet et ipsi fabu

tores et eōū heredes cōpellē

di sunt adimplere. h. d. Bar.

C. Si quis autem voluerit fa

bricare venerabile oratorium

aut monasterium. non aliter

inchoandam fabucam nisi lo

coz̄i sanc̄tissimis ep̄iscopus

orationem ibi fecerit et vene

rabilem fixerit crucē. Si vero

semel ceperit aut nouā edifica

re basiliā aut veterē renoua

re modis oībz appellat a bīs

mo locoꝝ ep̄o et yconomia eiꝝ

et ciuitiōe eā expleſt. si is

distulerit. hoc moriēt h̄fdes

eiꝝ opus inchoatū adipleāt.

C. Qui i domo v̄l suburbano

p̄dio eccl̄asticū mīstērū cele

biare p̄sum p̄serit. aut alij cele

biatiōnē sēnsērūt sine cīcīs dñiū

amittit et eccl̄e applicat. sed si

dño rei ignorātē alij p̄misē

rit. p̄se debet p̄m̄t et non do

nūt. h. d. Bar.

C. Si qd i sua domo aut i sub

urbano eccl̄asticū ministeriū

ministrare presumperit. aut

alijs celebrare concesserit sine

clericis sanc̄tissimo locorum

riegōbēc. l. tollit. r

d. l. C. de sa. san.

eccl. l. penul.

k. C. Quodfragi

ta. nīsi in casibus.

vt. s. vī cum de ap.

co. s. si vero liberis

col. vi. cōtra. c. l. de

san. epis. s. si quis

rapuere. in punc.

Eccursus.

l. C. Annorum. qd

si eccl̄ia cōtra p̄u

atum relit se tue

ri. R̄. co modo se

tuckit quo et ali

us p̄uatu. nec ob

stat qd. est in. ff. qd

quisq. iur. l. i. quia

ex liberalitate non

per imperationes

fuit eccl̄ie conce

sum. vt in. e. titul.

ii. Item quid si ec

cl̄ia contracced

sum. R̄. quadra

ginta an. fm̄. Jo.

argu. cōtra. ff. cui.

creau. ma. l. vli. et

ff. de. m. l. verum.

s. pe. nec obstat

quod est in. C. de

inoff. test. l. in arc. Turpi

nam. abi enim tur. tudo a

pitudo est impedi

cionem. Item non tollit.

ne h̄c sup̄ua est

perillam. S. hec cō

lit. immo. costi. R̄.

non. qd in ea nichil

dicitur de prescri

ptione. x. xl. ff. an.

sed. xxx. tm̄ que ad

pl. reducuntur. 3. em

quid de redhīdō

ria et quanto mino

ris et ceteris simis

libus. dic qd rema

net in suo statu. vt

S. hec const. in fi.

Sed nunquid resti

tuit eccl̄ia cum

visuatio. et cetero

minores p̄fici

ptones currant eo

tra eam? R̄. sic ve

minor fm̄ omnes.

Sed v̄k. ad qd. tē

pus. R̄. quidam

dicit v̄sō in infinit

ū. alijs v̄sō ad qua

driennium ex quo

lesa est.

m. C. Tūt monaste

ri. 4.

rium. idem in qua
libet ecclesia. vt. s.
de mona. s.i. et. s.
vt null^o fabii. oea.
do. s.i. col. v.

a. ¶ Subiacenti-
bus. no. non licere
Sacra sacra ministeria sie-
misteria ri nisi in eccl^{ij}.
i eccl^{ij} l^o orare. als quis
fieri de possit. als domus
perditur vt hic. et
s. vt pauua. do. s.i. et
i. r. C. de here. q*cū*
q*s*. vniuersi. r. s.
sic. sic et publicatur
locus in quo aliq*s*
fit eumuch^o. vt. C.
de cumu. l. i. quo
prostitution. vt. s.
de leno. s. f. i. vbi
falsa moneta cudi-
tur. vt. C. d. fal. mo
ne. l. s. penulti. et
s. fina.

b. ¶ Expelli reb^o.
no. tutore pro facto
qd pro pupillo fa-
ciebat puniri. sic et
miseri. punitur
qui eorum pupillo
ruz pecunias fer-
rari ad qd non te-
nentur. vt. s. vt hi q
ob. perhi. s. quoniam
autem. nec eni
bona fidem agno-
scere prohibentur.
vt. ff. de admuni-
stra. tuto. l. quoti-
ens. s. sicut. ii. fi.
s. r. facit. C. de fal.
mone. l. i. in fi. et. ff.
de pub. l. cotem. s.
dominus.

c. ¶ Magni dei. id
est ipsi christo. ac-
cursius.

d. ¶ Venerabilis
domus. consagra-
ta in honorem san-
cti cui reliquit.

¶ Pauper e. ¶ Paupior. not.
tas alii. pdest paupertas.
quando vthic. r. ff. manda.
pdest. l. si procuratorem.
s. si ignorantes. et
ff. de transac. cuhi.
s. in persona. r. s.
si. annos. r. de ope-
lib. l. i. r. ff. qui r. a q
bus. si quis heres
et de epis. et cleri. l. si

epo subiacetibus^o iubem^o hāc
domū aut suburbanū aut pdi-
um vbi tale aliqd delinq^o loc^o
illi^o sc̄issime ecche vēdicari p
deo amabilē ep̄m et yconomū
ei^o et ciuilē iudicē locoz. ¶ Si
vero nesciēte locoz dno ei^o cu
ratores aut aductores aut em
phiteote p̄iū aliqd exerceri p
miseric^o dñz qdē loci nullū p̄iu
dictū aut dispēdiuz sustinere.
eos aut qd hoc fecerit aut fieri
pmiserit ex p*l*cia vbi hoc cō
missuz ē expelli^o reb^o eoz loci
illi^o sc̄issime eccl^{ij} vēdicadis.

¶ Legatūv^o q̄ditas reliqu^o
simpli sub noī magni dei de-
bet ecclie illi^o ciuitat^o vbi testa-
to: h^o domiciliū. h. d. Angel.
¶ Si quis inoī magni dei
et saluatoris nostri ius*tu* ch*risti*
hereditatem aut legatum reli-
querit: iubemus eccl*esi*ā loci il
lius in quo testator: domiciliuz
habuerit accipere quod dimis-
sum est. Si quis autezynū san-
ctorum heredem scriperit aut
legatum ei reliquerit: et nō spe-
cialiter nominauerit locum in
quo est venerab*lis* domus^o: in
ueniantur autem in eodem lo-
co aut: ciuitate plura oratoria
eiusdē sancti: illi magis domui
que pauperior^o est qd relictum
est prebeatur. Si autem nō est
in ciuitate basilica nomiati san-
cti: inueniatur autem in territo-
rio eius: illi detur. Si autē neq*s*
in territorio eius reperit hmōi
dom^o: tūc eccl*esi* ciuitatis iqua-
testator: domiciliū h^o erit: qd
dimissum est prebeatur.

¶ Si q*s* oratoriū iussit edificari
debz intra quinq^o annos
cōpleri: sed renodochiuz infra
annū et heredes adiplere cogē-
di sunt et designata p*sona* p
testatorē. epis autē loco inuti-
lium personarum alium elige-
re debet. hoc. d. Bar.

¶ Si quis edificationē vene-
rabil^o oratoriū aut renodochiū
aut ptochiū aut orphanotro-
phiū aut nosochomij aut alteri

us reuerēde dom^o i nouissima
voluntate fieri disposuerit: ora-
torum qdem intra. v. an. cōple-
ri iubemus puidentia locouz
episcopi et ciuilis iudicis. reno-
dochii aut ptochiū aut alias
venerabiles domū itra vnu sie-
ri annū: si autē itra annū nō fe-
cerint h̄des renodochiuz aut
qalibz venerabile domū a te-
statore disposita fieri: iubem^o
eos domū aut pparare aut lo-
care^o vbi possint q*s* iussa sūt ad
ipdere^o doec hmōi dom^o ve-
nerabilis ex. leat. Et siq*s* ipse
testor: decreuerit q*d* debeat re-
nodochiū fieri aut ptocotro-
phij aut alteri tales gubernato-
res sive suis heredib^o hmōi
electionem cōsiderit: iubem^o
modis omnibus heredes eius
que ab eo diffinita sunt adim-
plere locorum beatissimis epi-
scopis insipientibus si guber-
natio recte procedit. et si inue-
nerit nōviles existentes recto-
res h̄iam h̄iū. sine dāno ali-
os p*eis* oportunos efficeret.

¶ Legato v*el* hereditate p*ro*
redemptione cap*it*iuorū aut
alimēti paupib*s* derelictis
persona a testatore designata
in testatorū voluntate debet
oia adiplere. p*sona* aut nō desi-
gnata epis vel r*economus* ad-
iplere d*z* l*o* testor: aut d*o*ato: p
hibuerit: si p*sona* designata
semel et l*eo* monita adiplere
distulerit: i lucro p*u*llat: epis
vel sup*o: si testator*is* voluntate
distribueret debet. Bar.*

¶ Si q*s* aut p*re*dēptio*is* ca-
ptiuoū aut alimēti pauperrū
hereditate aut legatu*is* reliq*s*
i reb^o mobilib^o aut imobilib^o si
ue semel seu ānale: et hoc mōis
oibus fm testator*is* voluntate ab
his q*b*us iussuz est hoc facere
compleri. Si autem spāliter
dixerit quō paupib^o hoc reli-
qt: p*cip*im^o sc̄issimū ep̄m ciui-
tatis i qua testor: habuit domi-
ciliū percipe easdem res: et i^o
ciuitatis pauperib^o erogare^o

quis ad declinā-
dā. s. fina. L. cō-
tra nocet. vt. s. de
testa. s. sancinus.
r. ff. de excu. tu. r. cu-
rato. l. spadonem.
u. fi.

f. ¶ Domicilium.
no. domicilium re-
statoris l. dubio se-
qui. vt. ff. d. editio.
z. demon. L. que con-
dino. s. i.

g. ¶ Coparare aut
locare. i. conducere
nam promiscuari
mū. vt. ff. d. ac. cm
p*u*. l. veteres.

h. ¶ Adiplere. sic
et cuius seruat volū-
tas in dispositione
tutoris qui admis-
sist. vt. C. de ad-
mini. tu. l. u. sic et i
funere a quo debe-
at funerari. vt. ff. d
rei. si q*s* sepul. s. et
hoc editum.

i. ¶ Voluntatem.
qui dixit m*n* talis
bus paupibus:
tantum talibus re-
ligiosis.

k. ¶ Compleri. isti
sunt q*s* vulgo be-
nominatis commis-
sarios appellant.
Sed an habeat hi
aliquam actionem
contra heredem si
herce recuset? R.
sic. vel condit. ex le-
ge. vel offi. iudi. ex
hac. l. cum enim ip-
si teneantur. vt. J.e.
ti. s. si auget q*s* hoc
facere. debet habe-
re ius contra her-
dem. vt. C. de epis.
z. cler. L. nulli.

l. ¶ Erogare. for-
stan cum non sunt
tenores vel p*ro*
thochia in ea ciui-
tate vel ciui*tu* terri-
torior*is*. C. de san-
ctis. l. si quis ad
declinandam. r. s.
s. si q*s*. z. hoc fm
al. lucet alij dicant
l. codicis uniova-
taru esse.

C Pro redēptione captiuorū aliquid reliqua: t̄ nō nisi tam testator dixerit p̄ quē oporteat fieri redēptionēz captiuorū: etiam sic iubemus et res ad hoc relictas locorū episcopū et eius yconomos accipere: et hīmōi p̄iū opus ipsleri.

D Secundo. dic vt. s. de here. et fal. Defuncti voli-
tan non parentia
relicta p̄iū.

C Amittere. nos fa amittit lucrum si defuncti voluntati non paret ut hic. et ff. de excusa. tu. ne semius. in prū. et C. de leg. l. p. i. si. et ff. vbi p̄iū edu. de. Li. in f. c. ff. de reli. si quis sepul. et hoc edictum.

D Reliquerit. id est non complevit predicta que sunt ab eo complenda: vel proprie lege.

C Ad piās. sc̄ ecclēsiae. orphana-
tropho. noſocho-
mio. xenodochioy pauperibus. vt. C. de ſac. ſanc. ecclē. il-
lud. et. s. eo. q̄ ſi q̄ autem. Al.

F Falcidia. quia forte locum habet cum heres que ad piās cās relictā ſunt ab inālo forte iplores nolunt. ſi enī ſpōte testatoris yō luntati paruiſſet: falcidiā habere poſſer. vt. ff. ad legem falc. l. i. ſ. ad municipium. et. C. ad. l. falcidi. l. i. ſ. m. al. et. ſ. m. R. Uel diſtingue vtrum ce-
clestie ſimpliſter. et deo quo caſu locū habet falcidia. aut ecclēſieſt ad cauſam piam aut pro redēptione cap-
tiuorū: quo caſu locū non habet: ut hīc et ibi. vel me lius fauore ecclēſie dic correcum.

S Sex menses. in uno intra annūz videut. vt. s. do he-
re. et falc. ſ. illud contra. Solu. hic

C Si autē p̄ redēptione cap-
tiuorū aliquid reliqua: t̄ nō niſi tam testator dixerit p̄ quē oporteat fieri redēptionēz captiuorū: etiam ſic iubemus et res ad hoc relictas locorū episcopū et eius yconomos accipere: et hīmōi p̄iū opus ipsleri. in oibis em̄i talibus pijs volūtatiſt sc̄tissimos locorū epos volum⁹ puidere: vt fm̄ defuncti. volūtatiſt viuierſa pcedant lī. p̄cipue a testatorib⁹ aut do-
natoribus iterdictū ſit eis ha-
bere ad hoc aliqđ p̄ticipium.

C Si autē qui hoc facere uiffi ſuit ſemel et ſcōb a beatissimo locorū epos aut eius yconomis p̄ publicas pſonas admonti diſtulerint q̄ diſpoſita ſunt ad implere: iubem⁹ eos oē lucruz relictū eis ab eo q̄ hoc p̄ceperit amittere: et locorū epos omnes res cūlctis ſicuti dīctū ſunt p̄ijs cauſis diſtributas cū fru-
ctibus et augmētis medijs p̄ijs et memorato lucoſe dicari: et q̄ testator diſpoſuit adiplere. ſc̄tēs q̄ ſi neglexerit p̄ his oibis rationē deo perſoluēt. Si autē sanctissim⁹ locorū epos reliquirit aliquid horū q̄ a nobis dicta ſunt: liceat et sanctissim⁹ ei⁹ metropolite hec oīa exigere et p̄plere: et oī alij licen-
tiaſſit hīmōi mouere queſtioneſ: et ſtudere ut modis oibis cauſe pie compleantur.

C Falcidia ceſſat in relictis ad p̄ijs cās et heres ſolue: et re-
cufans ita ſer. mēſes ab inſi-
nuatione teſtā ſt̄i numeran-
dos ad viſtare et fructus ten-
dūr: et enī ſelegatū alienari
non pōt niſi in p̄uincia remo-
ta fuerit relictū. Per.

C Si autē hīs q̄ ad piās cās
relictā ſunt nō iplouerit dīcēs
relictā ſibi ſubſtātiā non ſuffi-
cere ad iſta: p̄cipimus oī falcidia
vacāte q̄cquid iueniſ i ta-
li ſubſtātiā p̄ſcire p̄ iuſſione
sanctissimi locorū epi ad cās
q̄bus relictū eſt. Si autē lega-

tū ab aliquo ad piās relinqui

est ſpeciale.
H Uſuras. hec
eſt contra. ſ. eo. in
princi. ſol. vt ibi.

I Prebēti. p̄i-
ta fundum vel ri-
neam.

K Quantitat̄ ſic. ſ. de alie. et em̄i-
phi. ſ. ſi vero fm̄
predictum. et facit
ff. de transac. cum
hi. ſ. eam transa-
ctionem.

L Competere
olim in em̄iibus
poterat teſtari. vt
C. de epifco. et cle-
ri. l. ſacrosante. q̄
hic corrigitur.

M Probātur. eſt
ergo p̄uſumptio. p̄
ecclēſia. ſic. C. de
dona. inter virum
et uxorm. l. quin-
tus. argu. cōtra. C.
ar. tu. ſi defunctus.
Item no. q̄ ecclē-
ſie reſeruare ienen-
tur. vt et. ſ. de reſi.
ſ. i. collatio. viii.

N Deuolute ſūt
etiam per donatio-
nes inter viuos fa-
cias fm̄ Johān.

O Ad quartū. de
quarto gradu ideo

C De bonis p̄ ſi eadēptam dignitatē queſtio-
epifcopite kar. phibens aſſi p̄lūmātur q̄ ſita in
tuu pſone nō ecclē: in piās tamē cās p̄ſtūm
erūdere. bal.

C Interdicim⁹ autē ſc̄tissim⁹ epiſ res mobiles
aut imobiles ſeſeq̄ mouent es quecūq̄ poſt epi-
ſcopatū ad eos quoquo modo p̄uenient in p̄prio
os cognatos. aut in alias quascūq̄ traſſerere per
ſonas. In captiuorū vero redēptionēz et egē-
tium pabula et alias piās cauſas aut p̄ovtilita-
te proprie ecclēſie ex hiſ expendere licētiam ha-
beant: et quicquid ex huiusmodi rebus poſt obi-
tum eorum in ipſorum facultate remāſerit: iube-
mus hoc ad p̄prietatem ecclēſiarum quarū ſa-
cerdotium habuerint cōpetere. In illis em̄i ſo-
lūmmodo rebus licētiam eis alienandi aut rel-
quendi q̄bus voluerint damus: q̄ ante epiatuſ
p̄bant ſo que ex genere
ſibi cōiuncto ad eos deuolute ſunt q̄bus ab in-
teſtato pſo ad quartū gradum ſuccedere po-
t. iii

dixi: quia usq; ad eum gradum veri simile est q; a talibus cognatis hñt non occasione rerum ecclesie. sed in remotiobus contra est a zo. si ergo ultra gradum istu daret sibi quis et non occasione rerum ecclesie: id est sit tantu iuris p;e sumptio fm Al.

a. **Xenodochis.** nisi forte renuncia uerit seculo. nā tūc non possunt facere de ali uo testamē tuz. vt. S. de mona. S. illud. col. i. et no. hanc. l. de pietatis. de subditis autem dices. I. de sancto. episco. S. presbyteros.

b. **Ecclesie.** et sic ecclesia ut vror p; fertur fisco. vt. C. vñ vir et vror. l. i.

c. **Hereticorum.** no. hereticos ab a; cibus huismodi. phiberti. quod facit ad id qd est C. de iure emph. l. fi. S. finautem. et facit ad hunc S. C. loca. et conduct. cu rialis. et l. milites. et l. finali.

d. **Et sancta ecclie.** s. si ita est. et facit. C. de here. si quis orthodore. in princi.

e. **Vindicari.** scz precipimus.

f. **Indēnem seruari.** sic. ff. loca. si quis ignorans.

g. **Sine satisfactiōne.** iudicatum solui.

h. **Alienare.** s. p; capimus. et concordat. C. de episco. et cleri. L. orphanotrophos.

i. **Subiacere.** tm mo hodie contra. vt. I. de san. episco. S. hyconom. vel illa in hyconomis et alio gubernator

terūt. Hec autōia q; diximus de reb; q; post epatū deuolute sunt ad sc̄issimos ep̄os et in re uerendissimis orphanotrophis et ptocotrophis: et nosocomis et renodochis et gerontochomis et oib; alijs rectoribus venerabilium domorum valere sanctum in reb; q; in te pore p;rie administratiōis fin p;dictu modū ad eos p;ueniunt. **C** Si quis aut ep̄s aut clie: aut cuiuslibz ecclesiasti ci grad⁹ mister⁹ ut ecclie dia conisse morant sine testamētis et legitimis successoribus: horū successio ecclie p;petat in qua cōstituti fuerint.

C Heretici res ecclie ab eccliesis nullo mō recipie pos sunt. Ites heretici et iudei synagogā et spelūcā cōstituere nō debet. Itē et ab alijs S. eccliesis p;ohibet p;ductionē possessionis accipe phibet bar.

C Jubem⁹ aut nullū hereticorum neq; p; cōductionē neq; p; emphiteoliz neq; p; emptio nez aut alio quolibet mō res imobiles accipere a qualibet sancta ecclie aut alio venerabili loco. si qd vero heretic⁹ p; tali cā p;uerit amittat: huiusmodi p; res venerabili loco a quo etiā date sunt vendicent. rector etiā domus q; ipsas res dedit heretico q; gubernatiōe remoueat: et moasterio recludat: et uno anno a sancta cōione segreget: cū hītis p; diderit xpianos. si aut orthodox⁹ possessionē hñs i qua est et sancta ecclia alieauerit aut reliquit aut p; emphiteosim aut p; productionē aut quālibz gubernatione hanc dedit iudeo: aut samaritano: aut arriano: aut aliqui heretico. sancta ecclie eiusdem vici huiusmodi vindicet p;rietary alienationis. **C** Si quis autem hereticoru(m) in quibus et cōumeramus nestoria nos et acephalos et eutichianistas prelumpserit spelun-

cam sue incredulitatis edificare aut iudei nouam synagam cōstituere locoū sancta ecclesia edificia sue p;rietary defendat. si vero q; emphiteosim aut conductiōe aut etiā per quācūq; alia gubernatiōem dedit possessionez hñmōi persone. siquidē sciebat dñs possessionis eius q; heretico hāc cōmisiti oēs reddit⁹ illi⁹ tapis qd in p;tracū transit ecclie cūtitatis sub qua posses sio constituta est vendicari. si vero ignorabat dñs possessionis q; heretic⁹ erat cui hec cōmissa est: p;dem dñm ppter ignorantiam indēnem seruari. Heretic⁹ vero in vtroq; casu expelli de possessionib; et eius substantiam ap;licari fisco.

C Orphanotrophi sunt similes tutorib; et curatorib; cōtibus: et debet p;ficere inuictariū sub gestis personarū publicarum. b. d. Bar.

C Orphanotrophi p;o tutorū et curatorū fun ganit officiorū tñ ut etiā sine satisfaciōe cōueniant de reb; orphanotrophis et ip̄s p;rius orphanis cōpetētibus. Res aut cōpetentes alicui orphanoū publicis p;ntibus tabulariis aut sub gestis monumentoriis: in hac qdē regia cūtitate apud magistrū cēsus habitis: in p;uincijs aut apud iudices earū aut defensores locoz orphanotrophos accipe et custodire: et si necessariū p;tauerint alienare: et p;recio earum orphanis seruare aut alias res p; illis emere: nō aut subiacere: et tutelarib; aut curatoriis rōnibus. fuari aut tubemus venerabili orphanotropho hui⁹ regie vrbis et renodochio quod vocat sc̄e marie san so et sub eius gubernatione constitutis oratoriis aut xenonibus aut venerabilibus domibus oia p;uilegia q;cunq; habz maior sanctissima ecclie cōstantinopolitana. Que igif q; p;ntem legez in p;petuū valitaram nostra sanctitatem tranquillitas tua celsitudo edictis solēniter in hac regia vrbē positis ad oīum studeat peruenire noticiā: nos enim puidebim⁹ quatenus sine collatorū dispensatio fiat etiam in p;uincijs manifesta.

C Ut fratrū filii succedat p;ter ad imitationē fratrū etiā ascēdētib; extatib; et vt mulieres non insinuata antenuptiali donatione nō ledātur. nō insinuata aut vir vel si cōpetat nuptiale lucru eo nō fruatur. Et nūsus vt m̄heres nō sedo nubētes dñe sint p;ris sp̄osalitie largitatis quātū p;s faciūt filii: vt siles sint penes vtriusq; sex⁹ dū sine cā rōnabili repudiu(m) mittitur.

ribus.

C **Ut fratrū habz**
partes in quibus
quattuor corrigē
li. i.e. expedīt vſq;
q; ad S. illud. sc̄da
ab inde vſq; ad S.
quia vero m̄heres
teria ab inde vſq;
ad S. finales. quar
ta in S. si. pīna est
vī fratrū et. sc̄da et
vī m̄heres et. ter
tia nūsus et. quar
ta et vī similes et.

Et fratrū filii succedāt.

fo. Lxviii.

Filii fratrū ex vtroq; latere cōuncti succedūt vna cū fratribus defuncti et etiā cū ascēdētibus sublata lege q̄ cōtrariū disponebat. h. d. Ang.

Idem augu. pre. pre.

Mostras piget. metu⁹ est se ipsum corrigere q̄ ab a: lio cōtri⁹ expecta: gare se re. vt. s. de nup. s. ē hōcl. iij. col. iii. us q̄ ab b Legem. s. de alio co: here ab intesta. s. rpi. si ligit⁹ defunctus in fi. quam corri: git hic. **S**i bī scilicet si mulier reliquerit. **D** Ad hereditatē. q. d. idem est ordo casus et ius si uehi nepotes cu: solis chīs vocan: tur siue cum chīs et superius. **E** Monumenta. id est exempla pia: mi instrumenti et exemplificata co: rā in iudice. credi: tur ergo exemplo. vt. C. de iud. l. fi. et sic cōtra. s. vt spon. lar. s. ad hec. Sol. h. fuit facta in summatio co:z ordi: nario iudice. vt pa: ter ex sequen: tibus quia sic dicit q̄ debet fieri. tu: ccent in exemplis valet. vt hic. et ff. de admī: tuto. l. chyrogra: phis. et. C. de testa: men. l. publicati: at. si non sic ini: nuerit non valet. vt in contrario. **F** Pro cis. puta patres. **G** Confici. vt co: raz defensor cīu: tat. vt i. aut. de de: fen. cīu. s. nulla. et. C. de do. l. n. hac. **H** Exactionis. q̄r etiūt casus q̄ mulier pacta est de lucranda donatio: ne. ppter nup. p: uta premortuo ma: ritio. fm. Johan. **I** Donationis. scilicet totius. **K** Et pto id est. **L** Insinuat⁹ fuit

ta matrimonij ei⁹ pbatio ma: neat. sanctimus necessitatē ha: bere viros ipos: aut etiā qui p: eis ātenup. do. scribunt si q̄ gentorū solidorū transcendit cōtitatez insinuare eā in actis monumentorū: in regia q̄dez ciuitate apud magistrū cens: sus. in pūncijs aut apd vniuers: ciuitatē ciuitatis defensores: aut apud quos oīo talia docu: menta cōfīcīs p̄nt. Si hō nō insinuat⁹ eas. p̄tuz q̄dez ad p: tem mulieris etiā sic eas valē: re iubemus. et si tps fiat exac: tionis donatiōsi et partis eius nō opponi mulieri nō in: sinuata⁹ fuisse donatiōez. Si vero dotalium pacta et horū: event⁹ p̄tiviri cōcedunt actio: nem dotis aut etiā ei⁹ p̄tis⁹ nullā eū habere iubemus ac: tionem⁹ li⁹ nōdonationem in: sinuata⁹ hoc est actis monu: mētorū sicut dictū est. viris eīn habētibus p̄tātē insinua: re donationes p̄ non insinua: tis periculum mulieribus im: minere inepiuz nobis esse vi: detur. **Q**uiaverō et mulie: res ad sedas nup. non venien: tes portione aliqua dignas: ultra eas que sedo nubūt esse putamus⁹. si qua amissio viro alterius abstineat nuptijs: ha: bere q̄dez eā vsum antenup: donationis sicut prius sancti: mus⁹. habere vero eā et p̄ prie: tatis tātuz cōtuz filiorū quan: titas faciat: vt fm. proprieta: tis rōnem vni⁹ et ipsa filii p̄so: nam obtinere videatur⁹. Hoc vero valere nō in matrib⁹ so: lis iubemus: s̄ etiā p̄tibus et alijs ascendētibus volum⁹ ad secundas nup. non venientibus. **Q**uiā ve: ro interdiximus dudum per nostram legem et viris⁹ et mulieribus repudia mittere et trans: figere matrimonia: nisi tamen quedam sit cau: sa nostrae legi cognita et penas hoc facientibus et viris et mulieribus imp̄ osūmus: mutatio: nem quandam circa penas viri ac mulieris facientes: et ad melius hoc transformantes sanctimus nullam esse differentiam⁹ quantum

iūj

se. hic innovat. vt s. vt spon. lar. in princi⁹ et sumitur h̄ quod est. C. de do. propter nup. l. fi. et auf. eo. decursum,

in **P**artis. i. das: tum ei lucrum cas: su existente de quo pactus est blucrā da dote. puta pre: mortua uxore fm. Johan.

Actionem. s. in eo quod excedit eam quantitatem que non debet insi: nuari fm. Johan. vt ar. C. de do. l. s̄ quis argentum.

h. sed in omnibus et hoc ideo dico q̄ vir vel mulier des: bent lucrari ex pas: cto in alio in quo non est pactum lu: crari: cum non sit simplex donatio et non est necessaria insinuatio.

Putamus. vt s. de nup. s. hinc nos. et. C. de secun: nup. generaliter.

Sancimus p. Lillam. s. neq̄ virū

quod ex do. s. pres: tera.

Uideatur. co: rigitur ergo quod est. s. neq̄ virum. s. p̄terea. vdi nō distinguebat.

Viris. que est s. vt lice. ma. et auie s. q̄r vero legem dudum.

Transigere. id est soluere.

Differentiaz:

quantuz ad penā.

a Cognita que
causa sunt in pre-
dicta constitutio-
ne velice, ma. et auie.
S. q. vero pluri-
mas.

b Hoc, scilicet sepa-
rare matrimonia
sine causa legitime
cognita.

c In viro, contra
s. vel licet ma. et auie.
S. q. vero legē
dudum. Solu. hic
illaz corrigit: ut ibi
dixim⁹. Alij dicit
hic equiparare co-
porales penas no-
pecuniarias quod
nichil est.

penā si d Prorias. no-
mitem par delictum pa-
par deli rem exigere penā
ctuz exi⁹ vt. C. de epis. et cle-
git. L. si quēq. fallit ff.
de pe. l. quedam. et
de incen. ri. nau.
pedius.

e De restitu-
tione fideicomis
ne. Et huius sen-
sum accepe et ru-
bius. et ponit tñ
de uno testamento
in quo multa sunt
disposita: et de quo
dam codicillo et lit-
teraz non lego: nisi
vt notem arg. I. eo.
S. manifestum.

Anta
mani-
festuz
subtra
ho. no
ta ergo. p. op. Jo.
q. in codicillo pōt

Legatu⁹ adimi testamento
testame⁹ legatum relictū lz
to pōt p
codicil-
los adi-
mi.

Legatu⁹ adimi testamento
testame⁹ legatum relictū lz
to pōt p
codicil-
los adi-
mi.

contra. nisi sint te-
stamento cōfirmati.
et pro se inducūt
ff. de testa. libedes
palaz s. sed q. pos-
set. Sed certe in in-
stitutione illa intel-
ligimus ut mutari
non possit: nisi a
capite omnia sit.

ad penā inter virū et mulierez
hoc p̄sumētes: sed hisdem pe-
nis que p̄tra mulieres a nobis
diffinitae sunt si sine cā nre legi
cognita m̄rimonia distrahit:
etiazyros subdi hoc p̄sumen-
tes. et filies penas esse i viro
et in muliere. In delicto enim
equali p̄missas eis imminere
penas iustū esse putam⁹. Pre-
sentem igīt gnālem legē nrāz
manifesta tua glā faciat p̄ edi-
cta solēna et h̄c q̄ hāc maxi-
mā ciuitatē et q̄ puincias ha-
bitant: ut nullus oīm q̄ ad salu-
tem cōm sancita sunt a nobis
ignoret.

De restituōne fideicomis
li. et nomie familie qd̄ vsg ad
quartū gradum locū habet: et
q̄ familie nomine nurus etiā
continetur.

CAlienatōis phibitio ppe-
tra vītra quartam generatio-
nē nō extēnditur: noīalis autē
alios nō cōtinet. et ultim⁹ de
familia sup̄stes res ad eū veni-
entes in quācūq; p̄sonā alie-
nare potest. appellatōe quoq;
familie nurus cōtinet. Bar.

Idem Augu. pre. p. secūdo.

Antaf no-
vis humani-
tatis cura est:
ut neq; pri-
uatas cogni-
tiones q̄ vi-
detur nobis
questionem excedere iudicia-
lem legib⁹ nostris diffinire de-
dignemur: neq; cognitionem
privata excedentē audire iudi-
cacia p̄ circuitus lōgos liti gā-
tes tradere afflictio. **A**le-
xāder igitur glorioſus ſuggeſ-
ſit nobis multoties h̄ierium
glorioſe memorie patrē ſuum
ſcribētem testamētu⁹ noībus
iſtis vſum. Volo autē et iubeo
meos h̄rdes Lōſtātini qui-
dem virū clarissimū deputatā
ei domū cū oī ſicut ſup̄⁹ ſcri-
ptū est p̄iuncto ei iure. et pau-
ſtū qd̄ in cuparijs eſt cum oī

sicut ſuperius dictū eſt cōpetēti ei iure et domū
que in antiochia eſt cathamianū. Antimū ho-
dulcissimū paſtū qd̄ in blacernas eſt. Latha-
eugenium et iulianū glorioſe memorie viros et
paſtū qd̄ in ſummitate ſinus ſubſtenticij eſt
quondā Lataarchalirū glorioſe memorie. Lal-
liopiū vero virū clarissimū paſtū habitarium
ſue cataphilotū. Alexādrū virū glorioſiſimū
paſtū qd̄ in venetis eſt nō alienari/ non p̄ ven-
ditionē/ non p̄ donationē/ nō p̄ cōmutationē/ nō
aliter quolibet modo neq; eſci neq; alienare ip-
ſam domū aut ſupraſcripta paſtua a meo noīe
et mea familiā: ſed ſi quid orandū eſt michi ſiant
eis filij et in filiis et in nepotibus legitimis aut
naturalib⁹. ſi defuncti ſunt relinquere vnuquēq;
eoꝝ qd̄ deputatū eſt paſtū et domus tā i adia-
centib⁹ huic regie ciuitati qd̄ in antiochīa filii
et nepotibus ſingulorū legitimis ac naturalib⁹.
credo em⁹ q̄ nō deponat neq; ſup̄ naturalib⁹ ſi-
lijs aut nepotibus meā diſpoſitionē et volunta-
tē. Si vero oīno ſine filiis oēs aut quidā aut vñ⁹
ex eis moriaſ (qd̄ abſit) volo et iubeo eos q̄ ſine fi-
liis aut ſine filio futuri ſūt morituri/ reſtituere ſu-
p̄ſtitibus ſue ſuperſtiti eoꝝ fratri ſup̄ſcriptas
domos tam hic qd̄ in antiochia: et p̄ manifeſtata
quinq; paſtua cū omni eoꝝ iure et oībus cōpe-
tēribus indeſinēter vacante. videlicet inter eos
de fideicomisſis aut legatis ſatiſdatōe. volo em⁹
et iubeo non exigere eos ab h̄uic hm̄i ſatiſda-
tions preuidentias ſue p̄ſumentē preter meam
paternā et amabilē circa eos intentionē exigere
fratres ſuos aut fratrē ſatiſdationē in hiſ prohi-
bittis alienari reb⁹ omnino eos fideicomisſo ca-
dere: et hec quidē in testamēto dixit: ſcripſit aut
et codicillos hm̄i et in ipiſiſus eſt hm̄i ſobiſ.
Manifestū igitur facio: q̄ dudū quidē in ſcri-
ptis feci testamēto et que in eo ſunt fm̄ placitū
michi modū diſpoſui. volo et iubeo oīa quecūq;
eide testō p̄tinēt oīmo valere preter illa ſola q̄
in hoc meo codicillo pm̄uto: aut ſubtrahō alia
derelicta legata. Volo igitur et iubeo paſtū ſum
meū qd̄ appellaſ cuparia: qd̄ in p̄dicto testamē-
to Lōſtātini viro magnifico filio meo derel-
qui: dari et p̄tinere pfecto poſſeſſionis et dñiſ iu-
re hieſio viro clarissimo et eugenio ſtatō meo ne-
poti filio i Lōſtātini viři magnifici itegru⁹ ipm̄
paſtū cū oīb⁹ q̄ in eo ſunt p̄torijs et aſcēſum et
deſcēſum oīb⁹ etiā p̄iuctis ſue illat⁹ p̄clauē do-
mu⁹ et ergaſterijs et balneo et ortis tā itra q̄ ex-
tra muros et hypodromū: et qd̄ in eo eſt ortū et
cifternā et oīa oīno quoq; mō p̄petētia michi
iura ſup̄ iſto ipo paſtū: dari qd̄e volo eundem
paſtū p̄dicto viro clarissimo meo nepoti hie-
rio factio ſue p̄tatis q̄ emācipatiōem a ſuo patre

post obitum meum nulla data licetia ei vitro honesto nepoti meo: sed neque his quae ex hoc meo testamento: siue ex testo eiusdem viri clarissimi mei nepotis suscipientibus iura ei videntur: aut permittre aut donare alicui: aut quocumque modo alienare ipsi aut pausti: aut per aliquam ex ea causa ius ppter quod volo eundem pausti siue domum adiacere ita ianuas quod ducit circa venerabile oratorium sancte ecclesie permanere per oiam et perpetuare in mea familia et nunc egredi de meo noce. Volo autem et iubeo si patrigerit predictum virum honestum meum nepotem hierum monachum puberem: aut post pubertatem sine filiis tamen ex legitimo matrimonio ei progenitumque patre siue restituere possit: et proprietate eiusdem pausti siue domum viro magnifico ei predicti Constantino sub eadem predicta non alienari aliquid de mea familia aut de meo noce: in istis quodcumque predictis hierum vero gloriosissimi domum quod in theopolitis adiacet ei: et ex prima iure puenit successione aliis videntur posse: ea vero domum quod in hac felicissima ciuitate insup et per codicillos datum sibi pausti in quodlibet oibz alienatio interdicta est. Constantino gloriosissimo ei predicto transmittere filio. Illum vero mortuus per suam reliquem vita funeraria scriptus testem per quod disposuit si non nascentem filium aut natum ipubes moriar: tamen matrem suam mariam gloriosissimam quod ei vero et nobilissimam mariam in eiusdem successione: et quoniam nata fuit filia et ipsa pupilla et tenera adhuc etate ex oibz decessit in predictas nobilissimas pueras mulieres: reliqua vero sube quod in hac magna ciuitate sunt domus insup et pausti ex predictis in codicillis gloriosissimo relicta sunt hierio: locum forsitan tamquam ex testo quod ex codiciloz finioribus adhibere: ipse domum et pausti defere solus de hierum gloriissimi failia derelicta quod nunc et primus hunc in hierio meo noce gaudi. Sed haec quod per maria et maria gloriosissimus feminis probba faciebat: testamini quod de omnibus nullum dicebat locum hinc ne quod cum legit alexandrum virum gloriissimum locum hinc et utrumque suum perficeret ipsum et contra Constantiun gloriosum memorie quod ad hos tantum ad locum et alienatorem paustum quod ei derelictum est: super quod alienatione inequaliter aliis quod ei per interdictum petat et alios fratrem ei hoc facere: et nonas leges: quoniam omnes continuerunt in quodlibet tale aliud dispositum est trasgredi defuncti voluntate oibz sicut substitone dicere: vt non permittas eis iurice pulsantes multas per una cognitione iudicij subiunctionem. Ideo positas nos removere leges: alexander vero gloriosus magis quod est et de predictis alterutru rectevisus est appellare. super codicillum enim sapienter: et de residuis rebz voluntate suam defuncti faciente familiam reservari volens sed in paustio iustioribus probabis usus nichil recte ei alienationem conferre: illas ex imperiali hoc

facere spellesti iussione venerabilis probabis: per his probabis via est pars alterutra tam testatoris interpretationis voluntate quam non facit: lege gibz quod sibi expedire putabatur.

Consigilis legis et testamenti interpretatione proposita non sola sua haec legem amplecti cognitionis decisione putauimus oportere: vt tam per item questione decernamus. Quod reliquias auferamus probabis ipsius inuenimus hysibus demonstratis filios alienatione interdicta: quoniam futuri essent sine filiis fungi vires non viterbius vero his qui soli eis successerint filii: sed sufficere defunctorum vestigia ad filium stare interdictionem. Si enim et ipsi filios relinquentes moriantur: quod reliqui est neque in longiora a filiorum vita ad alienationis prohibitionem revoluisset facere. codicillum vero in paustio solo factum prohibere: et his qui ex testo hierio gloriose memorie iunctio dicimus res suscipientibus paustum alienare. etenim istis quod remaserunt velle defunctum perpetue in familia manere sua: ea quodque in quoniam deducta sunt talia considerates oportere habilitatis cognitionem: et aliis quodem rebus quod Constantinus gloriose memorie hierio seniori de quibus ex testo factum est dominus nichil accipere ex his estimauimus bene suggerere quoniam: vacare vero in istis actione non alexandrum soli virum gloriosum: sed etiam reliquias omnem familiam ex testametribus vestigia ad filios soli stare prohibitionem: et ipsum hierum gloriose memorie filium per quod ei facientes hoies simariposeos hierum iura quod post eos familie substituentes petant alienauerunt quod apud eos tanquam in substitone ex voluntate interdictorum vni: in paustio vero neque si dominum codicilli hierum ostendat gloriose memorie multum nobis visum est plenum esse pie tate: quattuor postea gnatones homines in mediis deduci quoniam. Hunc consigilis gloriosissimam maria et maria adhuc substitutibus quas et ipsas in familia iaceedo nostris legibus et homines probabis pmeritis non recte neque coepeteret alexander gloriosus ad sevensentem iustitiae littera seudo vero et istorum quattuorum tamquam gnatones transisse videntur: non facere quodem antiquam taliter iudicis cognitionem tradi maxime constituta ens filia adhuc pupillaris taliter etat functe vita ut si etiam sine testo ille eet ut matrem eius puenire paustum non ipsius nouelle vero legi: ut potest facta horum et nullum hierum gloriose memorie hysibus circa voluntatem peccatis: et etcem testem constantinum scribes substitutes aliquis fecit filia defuncta ipuberem: at tamem nil ex hoc introducit magnus et ipsius sum hoc legis pupille multis substitutam probante marito circa transiit eam. **S**acramentum consigilis neque alexandrum vitum gloriosum aut eius filios neque successores relinquere

Avoluisse not. proibitiones aliae Aliens nationis ultra filii nostros per um non extenduntur habbitio si expresse dicatur: ultra si facit ff. de leg. i. si latus non ius familiis dividit. excedit.

Cum nulli iudicium liceat habere loci seruatoem nisi certis re.

Quecūs
ps. 16.
recto-
rum.
di pertinent.
C Semper sub-
audi cupientes.
Accursius.
D Iudicibus. re-
pete inuenimus.
E Legem. vi. 5.
vt iudi. sine que-
quo suf. fāt. col. 15.
Accur.
F Ciuitate. sed
idem prohibet. vt
s. de coll. 5. ad hoc
prohibemus. ac.

G Vocauerit. als
exgerit. si fuerit ne-
cessitas nutrimenti.
Accur.
H Expulsores.
subaudi destinare.
Accursius.
I hoc fieri iube-
mus. vi. 5. de man-
da. principum. &
illud. col. 15.
K Epidemati-
cis. genus est expē-
se. accur.

cōsuctu-
do ma-
la nō dī
seruari.
L Male. no. ma-
lam consuetudinē
non seruandaz; vt
hic. et. C. de vslr.
L eos. in fi. et. ff. de
legi. et senatuscon-
qđ non ratione. et
C. que sit lon. con-
suetu. i. qđ. in fi. et in
decre. dif. viii. c. iii.
et dis. xi. c. i. et in nos-
ua constitutione se-
derici de statutis.
S. i.
M Debentem.
id est ad querendū
debentem aliquaz
rem.
N Aut gubernati-
ri. id est ad gubernan-
dum qualibet
rem: alis est in litte-
ra de qualibet re de-
bentem: alis de qua-
libet re debente.

hierij gloriose memorie senio-
ris filios neqđ aliuz quedā ex
oībus in eius constitutū fami-
lia aut p̄tra mariā et mariam
gloriosas feminas occasiōe re-
rū apud eas p̄stitutarū: aut cō-
tra alios agere apd quos res
p̄stitute sunt. nunc autē in qb⁹
futuro p̄uerint tpe: in qb⁹
hieri gloriose memorie phib-
bēs fecit alienatiōez; aut oīno
que memorī phibitione et fa-
miliē nomē et aliqd ius fabri-
care ex hoc vt alijs hierij glo-
riose memorie filiis ip̄is alte-
nātibus et p̄uenientibus sicut
et reliquoz alienatiōib⁹ et p̄i-
mitus leuarentur et iplis suc-
cessorib⁹ qđ p̄nt actiōes p̄pete
re de hoc et alijs quos apphē
dētes relinquim⁹ itellectu ad
hmōi nobis sufficienb⁹ iudi-
ciū et legislationē. et hāc eē de-
cisionē nō p̄ntis cognitiōis so-
lum sed reliquarū: in qb⁹ phib-
itiones facte hmōi successio-
nes tante p̄cesserūt et heredū
vltimus p̄ mediū aliquē pupil-
lū successerit: tūc em̄ tps et ex-
teris a familia primi phibētis
licentiā hēbit ex p̄nti nra lege
trāsmittere res. cōdem em̄ hāc
fecimus legē fā p̄ntis cogni-
tionis qđ post hāc eueniētūm
taliter phibitionē tā eueniē-
tē tūc dirimētes p̄tentias qđ
cas p̄ future sunt resecatēs.

Cat nulli iudicū liceat ha-
bere loci seruatore: nisi certis
et cāis dīna p̄cesserit iussio.
Cullus iudex potest in lo-
co cui gubernatio cōmissa est
cōmittere loci p̄seruatoē. i. vi-
cariū: nisi impator tpe expedi-
tionis vel necessitatis ei p̄ces-
serit. b. d. Ange.

T de Augu. petro prepo.

Quecūs
ad
utilitatē no-
stroz subie-
ctor̄ inten-
tionē habe-
re semp̄ i-
ueniūm⁹: di-

uersas lesiones nřis subiectis inferri ab emissis
vicariis in puincias ab aliquib⁹ ciuilibus et mi-
litarib⁹ iudicibus: et de hoc dudu legem̄ scripsi
mus particularē aliquā faciētes rei emēdatōez.

Cūcūs
vo p̄fecte iuare nřos subiectos studen-
tes. Sancimus nullā licētiā h̄re p̄ tpe p̄fectos
tā orēz qđ illirici p̄torior aut comitē largitionū
aut comitē priuatoz locoz fuatores desiare in
puincias: aut ip̄os puinciarū iudices facere: et p̄
pri cinguli loci seruatores emittere. **S**z neqđ
vicanos iudices in credit: eis puiciss loci ser-
uatores emittere in qualibet ciuitate. Solū vo
iubemus esse loci seruatores p̄fecture in hosdrū
ma et in mesopotamia: et si necessitas vocauerit
in alijs locis tpe expeditionis p̄ nutrimentis et
destinatoet hoc qđē p̄ nrāz iuisionē. **H**is in-
sup iubemus vt neqđ magri militū. neqđ duces i
puincias in quibus administrare iussi sunt: loci
seruatores aut hiocollitas aut latronū expulso-
res. **S**i vo p̄tigerit necessitate faciente: sue
magros militū siue duces destinare p̄ nrām iu-
sionem: in alijs locis tūc fieri loci fuatores ab-
sentes et hoc fm nrām p̄ceptionē. **A**ulli vero
liceat ciuili aut militari iudici circuire puincias
sine causa necessaria. Si vero aliqua necessitas
vocauerit tale aliquid fieri: expensis p̄p̄ris hoc
fieri iubemus: tam iudices qđ p̄terēs et obedīez
eis offīn. Neqđ vo angarijs aut his qđ vocāt epy-
dematicis aut alio quoqđ dispēdīo grauari nřos
subiectos: neqđ p̄suetudines noiare aut q̄rere qđ
forſitan aliqđ pdictor̄ i. p̄piū lucru inuiste adiu-
neft. Male em̄ adiuēta maleqđ p̄suetudines neqđ
ex lōgo tpe nec ex lōga p̄suetudine p̄firmāt. sciēti
b⁹ ob⁹ pdictor̄ iudicib⁹ ciuilib⁹ et militarib⁹: qđ si
aliqd p̄ter hoc fiat: et qđ facit loci fuatoře. xx. lib.
auri iuferat penā: cingulo spoliab̄: et qđ fieri se
acquieuit cadēs. p̄p̄ia suba exilio subiectetur.
Cad maiore aut nrē disponis cautelā iubem⁹
p̄ loca epos z puincias rectores et eos qđ ciuita-
tes habitāt nullū p̄tra p̄ntē nrām disponē suscep-
tere hiocollitā aut latronū p̄fectores. oīno em̄
nullū iudicū ciuilū aut militarū p̄stituti in p̄-
uincia h̄re loci seruatoē p̄cedim⁹. **P**recipue
qđē iubem⁹ puinciarū rectores sic recte p̄uersa-
ri aut res gubernare: vt non necessitas fiat de qđ
libet re debetē qđri aut gubernari aut ad puin-
cias aliquē destinar. **S**i vo op̄ fuerit trans-
mitti aliquos in puiciss occasiōe publicarū era-
ctionū aut qđūlibet emergētū qđrelarū: neqđ or-
dinē neqđ nomē h̄re loci seruatoř. **D**estinat̄ vo
in puiciss nullū subiect̄ iuferat dispēdīo: creditū
vo libi op̄ adpleat iudice puicie eū et ei⁹ offīn
adiuuate. **S**i vero contra ip̄m iudicē forte ac
cūsatū trāsmittat: tūc iubemus z puiciale offīn

a Super hoc au-
tem iubemus. fin-
gitur ergo cautum
esse vbi nō est cau-
tum: vt. ff. de ados-
picio. l. his tibis. et
C. de rei vno. act.
in puici. et. ff. si cui
pluri per. l. falci. l.
lin. si. r. espon.

b Recursum descri-
ptionem. puta in-
ueniarium.

c Restitui. no. in
duplum teneri il-
lum qui impedi-
vit aliquid multe re-
linqui. olim. perci-
piet quod testa-
tor volebat. cetera
fisco dabuntur. vt
ff. ad trebel. l. iij. S.
fi. r. diti. S. vi. cur.
de appell. cog. S. si
cōuenerit. col. viii.

d Judices. si est
recipienda appellati-
onem iudicream re-
cipere debet. alia
punitur: ut hinc. et
S. de iudi. S. m̄ros.
et. C. de appell. l.
quoniam. etiam si

Appel-
lare an-
cipit et p̄t
et q̄n et
spōque
appel. non fe. per
totum. Item si nō
est recipienda non
debet recipere. vt
q̄r prefectus licen-
tiam dedit. vi. S. vt
spon. largi. Saluud
hac col.

e Or. interposi-
tio est. accur.

f Dilatatio. C.
de appell. l. iudici-
bus. contra. ibi di-
citur q̄ infra. xxx.

dies debet edere: h
sine dilatatione. vi-
de hanc fm. illam
et die sine dilatatione
se: maiore.

g Super hoc sic
rit. naz nichilest in-
nouandum appell.
pen. vt. C. de ap-
pell. l. iij. et. ff. mil in-
noua. per totum.

h Et non ali-
os. vt. C. de peis. l.

obedire ei. Quāadmodū em
phibem loci suatores scruta-
tores fieri: ita oē piculi iube-
mus h̄re iudices puinciarū et
eoꝝ offīn: vt sollicit adūne faci-
ant tā publicaq exactionuꝝ q̄
locor̄ q̄tē: et vt ois iusticia et
lesio suspedat. In qb̄ no pui-
ciss aut iudices aut ecliptores
sunt fiscalii: et opus habuerit
aliquod adiutorio. iubem iudic-
es puiciap et officia eoꝝ oē so-
latiū et studiū eis p̄ferre vt si-
ne impedimento fiscalii exaction
pcedat. Et oēs q̄ mote fuerit
sue ciuiles sue criales cāc: et
p̄petētes puiciap iudices ip-
sos iubem inq̄rere vt illi pro-
prio piculo has discutiāt: et le-
gitimū fūne eis iponāt. (S)
uper hoc aut̄ iubem puiciap
iudices mor q̄ futuri sunt cīgu-
la suscipe: sue p̄ntes sue ab-
ſētes sunt cautelā ipēdere tā p̄
fecture q̄ nfis largitōb̄ et co-
miti p̄iuitaꝝ p̄ iferēdis pecu-
niis vnicuꝝ p̄dictaꝝ dignita-
tū: cū et si nō caueāt taꝝ faciē-
tes cautelā: ita iubem eos et
eoꝝ officia subiacere p̄dicti di-
gnitatib̄. In illis no ciuitati
b̄ et puincus nolum iudices
p̄cilitari p̄ fiscalib̄ et exig i q̄
b̄ neq̄ scriunari neq̄ iudices
neq̄ alii qdē p̄prio piculo ex-
actionem faciunt.

C Null⁹ occasiōe lucroꝝ iūq̄ta-
tes et iūsticias facere d̄z. Itē
iudices ordinari ac etiā dele-
gati et si sint delegati a p̄cī-
pe appellatōes suscipe debet:
qbus pendentibus nichil in-
nouari debet. Bar.

E Et hoc puenit ad nos q̄ q̄dā
puiciap iudices ita inique
agit occasiōe lucroꝝ: vt neq̄
testamēta p̄cedat facere: neq̄
fctā iūnuare: neq̄ nuptias ali-
q̄s facere: aut sup̄ nuptialibus
donatiōb̄ monumēta p̄pone-
re: neq̄ defūctoz corpa sepul-
ture tradi: neq̄ rex descriptō-
nem b̄ccidūt fieri: aut aliud qdā
hm̄oi agi aut ex gestis aut ex

testionijs. Propterea iterdi-
m⁹ oib⁹ iudicib⁹ tā ciwil. b⁹ q̄
militaribus et eoꝝ officijs aut
alijs culjs tale aliqd presumere.

(S) Si no qdā hm̄oi odibile re
in qlz loco nfe reipi. p̄sumperit

agere aut misstrare ei q̄ hoc p̄
sumperit facere iubem hm̄oi
extra cingulū factōs i exiliū de-
stinari: et de suba eoꝝ eueniēs
dispendiū lesis in duplū resti-
tui: nō sublatō eis neq̄ alio q̄
dē ex legib⁹ adiutorio. Omne
no dam⁹ licetia locor̄ sc̄issi-
mis ep̄is et primatib⁹ ciuitati
hm̄oi p̄sumptiōes phibere: et
studere vt hecoia līne ipedi-
mēto et sine dispēdio fz legū virtutē p̄cedat: et
de his nobis nūciare. (I) Illas no q̄ fm leges
offerūt appellatōes suscipe volum⁹ oio iudices
et eos q̄ fm nfis iūssione sp̄aliter (quia et diuinis
bz appellare iudicib⁹) audiunt sue maiores sue
minores sint et edere gesta sine aliq̄ dilatiōe liti
gātib⁹ vt q̄ līma de his p̄cedat. sup̄ hoc iube-
mus appellatōe porrecta fz leges: neq̄ exaction
neq̄ fieri neq̄ possessiōes rex trāfserri v̄sq̄ ad dif-
finitū sup̄ ea iudicū. (Q) n̄ vero p̄tingit adul-
teria aut raptus mulierū aut homicidia aut alia
qlz crūnia i puiciis cōmitti. iubem puinciarū iu-
dices oia fm leges vidicare: et peccātes tenere:
et nō alios p̄ alijs: aut ex qb⁹ nati sunt viciis: qui
crimia p̄sumperit aliū p̄ alio p̄phēdere: aut dā
nū eoꝝ iferre viciis: sed neq̄ pignoratiōes face-
re ppter peccātē aut criminis vindictā p̄p̄i lu-
cri causa iferre: aut delinquentiū res p̄p̄i lucru
facere. Nos em̄ reos qdē ex legib⁹ penas susti-
nere volum⁹. Dāna no subiectis m̄is aut lucru
ex hoc iudicib⁹ aut eoꝝ hoib⁹ siue officialibus
fieri nullatenus concedim⁹. vt ppter rerum de-
siderium inuenianī in iuste aliquos castigantes
aut peccātes vendere. Si em̄ ppter hec flat
tē p̄cīe iudex omne ex hoc accidēs dānu
lesis medebit: et supplicijs subiect⁹ exilio tradeſ: et
p̄siliari⁹ eius sile sustinebit suppliciū: si facit a iu-
dice contraria legibus inscriptis cōsentiat. Offi-
cium vero eius et alijs qui circa hoc propter lu-
cru propriū ei obsecundant: non solum dāma-
lesis compellentur restituere: sed culpabiliores
eorum legalibus supplicijs subiecti exilio tra-
dentur. (S) Si vero quis comprehensorum cri-
minū latuerit: aut reliquerit prouinciam illā in
qua crimina deliquerit: iubemus legitimis edi-
ctis a iudice euocari eū: et si non obediat: illa in
eo pcedere que nostris legibus diffinita⁹ sunt.

sancim⁹. et. ff. d̄ pe.
l. crimen.

i Viciis. no. con-
tra potestatē qui
punit contrataz p
aliquo delinquent-
te. accr.

k Comprehen-
dere. vt. S. vt nō fi-
ant pigno. S. i.

l Hominibus.
vt. S. de man. pun.

.S. oportet. col. iij.
plenedices Leo. S.
fina. Accur.

m Diffinita. vt
requiratur et bona
eius annotentur.
vt. ff. d̄ requi. re. l. i

Collatio Flona

Citiusnot.epistolam mitti.'vt hic. et. s. de questo. s. das
mug. col.vij.sic et cuq' qritur fugitiuus. vt. ff. defugi.l.i. s. i.
Conci liquit trahitur: sed videtur q' ita denū ibi cōuenia uerel
tur q' est accuse si sibi inuenias. vt. ff. de iudi.l.heres abfis. in psl.
iur' vbi que est contr. So
deliquit lu. spale est in deli-
cias fin. Joha. vi.
hic. et. C. vbi de cri.
agi opz.l. vlti. et. s.
vt iudi. sine d. sus-
fra. s. necessitatez.
et. idēbūcūg certe
psone cognitio mā
datur vt presidi. vt
C. ne li. poten. l.
i.z. C. vbi quis de
curia. vel coarta. l.
vlti. sed in contra-
ribus si ibi non in
ueniuntur bona q'
ibz possident nō
tamen inuitus re-
ducitur si alibi ver-
setur nisi hēat fo-
rum vel domicili-
um: vel si aliter la-
titartume enim po-
test idem qd in crū-
minalib' dicit. a. zo.
Vel si velis dicas
vt super contraria
l. diximus.
CQuiescat. vel
quia finitu est eius
officium: vel recess-
it. Acur.
Accepit. iussi-
onem nostram. al.
e. Insinuet. i. de-
ducat eam in pu-
blica acta.
Rescriptum.
sed quomodo hoc
hic est. et. s. prior. co-
gnoscit successor cu
morte mandatarij
iurisdictio expiret
vt et al's mandatus
vt. ff. de iurisdi. om.
iudi. l. et qz. s. ideoz.
qz. Respon. hic nō
personae: sed officio
fuit facta commis-
sio vel delegatio.
IUstio. nō emi
facile contra publi-
cam utilitatem co-
cedendum est referi-
ptum. vt. ff. ne quid
in loco pub. l. i. s. si qd a principe. et. C. si contra ius vel
vii. pu. l. i. s. et de preci. impera. offe. nec damnosa. ideoq' se
cunda iustio erigitur: vt hic. et. s. de man. princ. s. deinde.
q' melius deliberatur q' si vna tantu. arg. s. vt cum

de appel. s. cog. sed hoc presenti. col. viii.
Aut precipientem. hic videtur negari non posse
iurisdictionem finiri quando mortuus est delegans vt
hic fuit. vt. ff. de iurisdi. om. iudi. l. et qz. s. ideoq' nam si
etiam in dignitate vel in officio precepit nō durat vita tē
pua sue administratiō. vt. ff. de pe.
l. s. Respon. potest
dici q' hic ceperat
delegat: et hoc in-
nuit cum dicit fas-
ctus fuerit iudex.
Vel dic q' successor
firmitauit. vt. arg.
ff. de iudi. l. ven-
ditor. s. fi. et. s. iudi-
ces. Vel hic nō fu-
it delegatio sed ius
suo quedam. Item
quod subiicit. p. nō
scripto. et. s. quod
iussit princeps vel
principi iudex. q' modo
sententiam sui predecessoris ins-
firmat. vt. ff. de re
iudi. l. paul. respō-
dit. et. C. senten. res-
scin. nō pos. l. i. m.
auctoritate l. hoc
fit. Vel iurius non
rescindit: sed re-
scissum declarat.
nam ipso iure non
valet quod in pre-
dictum publice
utilitatis factus est
vt. C. si contra ius
re uti. pub. l. fina.
Accursius.
Prohibemus
no. non valere con-
tractum super libe-
ro homine: licet fili-
o debitor. vt. C.
de act. et oblig. lob-
es. etiam patre vo-
lente vel pignoran-
te. vt. ff. que res pi-
gno. oblig. possi.
s. i. C. que res pi-
gno. oblig. qui fili-
os. nissi in casu quo
et rendere permit-
tur. vt. C. de pa.
qui si. di. l. i.
Parentibus.
in quorum potesta-
te est agentibus
eius nomine. a. zo.
sed videtur in quadrupluz. vt. s. vt non si. pigno. s. i. sed
ibi in alio casu dicit. a. zo.
Crediti. crediti nomen generale est. vt. ff. si certum
petatur. l. i.

a Multo tamen immo si confessus multotiens debet susteneri. vt. s. vt. l. mo. ante nup. do. & i. contra. Sol. hoc illam corrigit fin pl. r. C. ad vel. an tique. r. l. si mulier. Sed Re. et ali. dicunt hanc loq. quā do pio marito intercessit: q̄ quanto citius pio co intercedit tanto faciliter ei succurrat: ne mutuo sc. ff. de dona. inter vi. r. vro. l. i. j. accur.

b Expense. vt de creditore eccl. s. de ali. et emph. s. si vero. aur. episco poe. excipe famili ter si ipsa circūue mit creditorē. vt. C. de distra. pigno. l. si inter. Item excep pe alios causas q̄s dix. ff. ad velleya. l. i. in pīnei.

c Necessarium. de qualibet. i. pio qualibet. Accur.

d Siuim. vt. C. de procura. l. i. r. l. maritus. o

e Si vero crīmē iudicij. forte etiam

Mulier. hoc iurat q̄ fidei us res sunt solum dare nō pos fauora ter. vt. s. delinq. biles.

g ad excludenduz col. viii. r. no. q̄ fa uet mulieri. vt. hic. r. C. d. of. di. ii. l. focus in mare. C. de cust. reo. l. i. et i. j. Accur.

f Aut a sacerdotiis. vt. l. de san. episco. s. si quando.

g Constanti⁹ C. de adul. l. focus Accurius.

h Facti. vt. r. l. de rap. virgi. in pī cito.

i Legē. vt. s. vt. li ceat marrier aue. s. quia vero le. du dum. r. C. de repu. l. vlnima.

k In monaste-

obligatā faciat: ubem⁹ nullate nus hm̄oi valere aut tenere si ue semel siue multoties⁹ hm̄oi aliquid pro eadez re fiat: siue pri uati siue publicū sit debiti. s̄z ita esse ac si n̄c̄ scriptū esset: nisi manifeste p̄betur q̄ pecunie in propriaam ipsius mulieris utilitatem expens⁹ sunt.

C Mulier in causis ciuiibus no debz in carcere iehudi. in cri minalibus vero committenda est fideiussione aut iuratore cau tioni vel debet tradi mulieris custodienda. b. d. Bar.

C Necessariū vero creditimus et illud cōpetēti adiutorio emē dare. vt nulla mulier de qualibz re includat aut custodia: s̄z si quidē p̄ fiscalibz debitibz aut p̄ iuatis pulsetur fm legē mulier aut p̄ virum suū aut per se aut per quā voluerit psonā legitime respōdeat et tranligat rem. Si vero vidua sit aut non a principio viro cōiuncta: lice at s̄litter mulieri aut per se aut p̄ quos voluerit ppria iura pponere fm legem. Eum vero q̄ preter hoc presumpserit agere aliquid p̄dilectiū: ubemus siq̄ dem maiores iudices sint. xx. auri librarū. si vero moires sint x. lib. auri pene subiacere. Ob edientes aut eis in p̄dictis. cau sis spoliatos cīgulo pēis subiici et i exiliū destinari. C Si p̄o mulier post legitimā admonitionē voluerit iſtūtere aliquē qui p̄ ea r̄fideat: aut litigans addicta sit: nec sic includi aut custodiri ēa: sed legitimā iura in cōpetentibus ei reb⁹ p̄cede re. Si p̄o crīmē sit q̄b interfur mulieri in quo necessarium est ipsaz custodiri: siquidem fideiussorem p̄sonē p̄stare pōt. ipsi credat. Si p̄o iurauerit nō pos se se dare fideiussore iuratore cautionē faciat de obseruatōe iudicij. Si p̄o grauissimum iue naturū crīmē in quo accusat: in mōasteriū aut in assisteriū mitatur aut mulierib⁹ trada: per

quas pōt publice et libere cu stodiri: donec cā eius manife stetur. tūc aut illa p̄cedat i ea q̄ legib⁹ diffinita sunt. Nullaz em̄ mulierē p̄ pecūia fiscalī si ue p̄iuata cā aut p̄ crīali quoli ber mō aut in carcerē mitti cō cedim⁹ aut aviris custodiri. vt nō p̄ hm̄oi occasiones ieuq̄s, circa castitatē iuariate. Mo na steria qđē aut assisteria p̄ nul lā actōes trahi p̄cedim⁹ p̄pri is monasterijs aut assisterijs.

C In cīte adulterij pena logi tūma mascul⁹ p̄necduis est. mu lierbo i mōasteriū mittat. b. z.

C Si q̄n p̄o adulteriū crīmē p̄ bef: ubem⁹ illas pēas peccati b⁹ ifterri q̄s cōstatū⁹ diu meōrie dispositiūt: et illis s̄lib⁹ subi ciēdis penis q̄ medijmīstrī hu iusmōi ipio crīmini factib⁹ sunt. de suba p̄o adulteri si hēatvxo rē dote et pp̄e nuptias dōatio nē ei saluari aut p̄tē a nostra le gci datam si dotalia instra non subsecutāsunt. residua p̄o eī substātias siquidē sint ascēdetes aut descēdetes vsq̄ ad tertū gradū accipiāt hi fm or dines et grad⁹. Si vero nō sunt hm̄oi aliqui fisco applicari hec ubem⁹. C Adulteraz p̄o mu lierē cōpetētib⁹ vulnerib⁹ sub actā i monasteriō mitti: et siquidē intra biēmū recipē eā vir su us voluerit p̄tē ei dam⁹ hoc facere et copulari ei nullū picu lum et hoc metuēs nullaten⁹ ppterēa que in medio tpe fa cta sunt nuptias ledi. Si vero p̄dicū tps trāsferit aut prius q̄ vir recipiat mulierē morias: tōdi ēa et monachicū habitu accipere et habitare in ipo mo nasterio in oī p̄prie vite tpe: et siquidē habeat descēdetes du as partēs accipere eos substā tie fm legū ordinē diuisas. re liquā p̄o tertīā p̄tē mōasterio i quo mittit dan. Si p̄o descēdetes nō fuerit s̄z ascēdetes in ueniantur non consentientes hm̄oi iniq̄eati quatuorvncias⁹

rio mitti. sed vī detur alteri corpori ad puniendum non dari. vt. C. de pe. l. ne quis que est contra. Sol. hic speciale: et illa de corporibus nō cau sa religiōis factis intelligitur.

C Detinens. hic corriguntur omnia iura in quibus ca uetur vt maritus in adulterio depre hensam non detineat. vt. ff. de mino ri. l. auxilium. s. ua delictis. neq̄ dicat aliquis q̄ hic lo quāt̄ quando igno rabat maritus. nā eo casu etiam iura veteri poterat reti nere eam cum suā scientiā poterat ob umbrare. vt. ff. de adulteri. l. maritus. Accursius.

m Si vero p̄e. Mona dictum. habitū. nō chū non tamē est mona facit ha cha. fm. 3o. quod bitus.

et eo probat: quia pacta dotalia locū non habent nisi ea mortua. vt. l. co. in si. huius. s. si autē esset monacha con trarium esset: quia pro mortua habet. vt. r. C. de epis. et cler. l. s. l. i. l.

n Duas partes uno videat q̄ tan tum legitimam ha beam filii. vt. l. de san. episco. s. si qua mulier. que est con tra. Sol. hic per il lam corriguntur. vel hic quando inuita ingreditur plus ha bent filii. ut. i. quan do volens minus habet. s. terriam. et ecclesia duas par tes: et codem mo do opponitur. l. s. proxi. et codem mo do solutur.

o Uicias. sed cā filii loco monaste ri habentur. vt. l.

Collatio Nonae

de sancto episcopo sed hoc presenti quare non est prima causa filiorum. ut scilicet heredi. ab intesta. scilicet R. hic loquitur quando inuita intravit. si autem vero lenis monasterium preferunt ascendentibus ut ibi. Uel dic qd tempore huius legis non presumebat ecclesia p filio ut potius erat causa parentum ut hic. sed hodie sic p. Contraria mente fuit hoc hoc corrigitur. et parentes nisi nihil habebunt. Uel verius hic non se monachavit nisi totundit.

A. Seruatur pater ergo qd prius non fuit facta monacha: licet fuerit tonsa. sed nomine p baro adulterio maritus etiam sine patre dorem lucratur. ut C. dixeru. Leon sentiu. et S. et lice. ma. et auie. scilicet quia vero plurimas. Re spon. illud corrigi fuit quodam. Uel dic qd cum est ciuiliter conuicta maritus dorem lucrat. sed cum accusata et damnata criminaliter: substan tia duxit: ut hic. Uel hoc cum extraneus accusat: illud sum maritus. ac.

b. Delictum. I. de dictum.

c. Propter hec habita cancellaria sunt in quibusdam libris et dicunt eam esse notam. sed contra eos est arg. scilicet ut lice. ma. et auie. scilicet quia vero quedam.

d. Usufructus. et sic est iste unde easlibus specialibz quibus usufructus patri non queritur ut vici. scilicet ma-

eos fuit leges diuisas accipere. octo veronicias dari monasterio in quo includitur huiusmodi mulier. Si vero neqz descendentes neqz ascendentibus habeant aut ascendentibus coenserint huiusmodi iniuriantur: omnem ei substatiaccipe monasterii illi spuadam: ut p oes casus viro pacta dotalibz illata instrumentis seruentur.

E Matrimonio sine causa diuertio aut consensu soluto: de illis qui in monasterium intendunt fuit pena legitima eis imminentia: aut etiam eorum ministris reconciliato aut matrimonio consensu virtusqz priusqz in monasterio mittant pena remittit: sed altero recusante ille solus pena legitima puniatur. Bar.

C Quia vero aliqui nostram legem transcendere studuerunt in qua evidenter causas enumerauimus ex quibus solum repudia possunt transmitti aut a viro aut a muliere. iubemus propter illas causas nullo modo repudia fieri: aut per consensu nuptias solvi et concedere inuenient delictum. Si vero preter a nobis diffinitas causas presumplerint aliqui soluere matrimonium: iubemus siquidem descendentes habuerint sive ex ipso sive ex alio matrimonio substantiam eorum illis dari fuit legum ordinem: et tam virum qd mulierem in monasterio mitti in omnibus vite sive temporibus: et de singulorum facultatibus quartinas vncias monasterijs in quibus mittuntur separari: viro nichilominus neqz vsum habente date partis filio: quia deo pater rerum filii in potestate positi non habet vsumfructus. Si vero descendentes non habeant: scilicet ascendentibus inueniant: tertiam partem substatiaccipere eos si non iniuriantur. solutionis matronij coenserint. duas vero partes monasterijs in quibus unusquisque mittitur separari.

Si vero neqz descendentes neqz ascendentes inueniantur et ascendentibus coenserint facto: iubemus omnem substantiam monasterijs in quibus missi sunt dari: ut non propter hunc pretexi et dei iudicium contenerat: et nostra lex transgrediat. scilicet et ministros talis solito nuptiarum: aut quod homini icerat instrumenta composuerint eorum corporalibz penitus subiecti iubemus et in exilio destinari. Si vero hoc quod in matrimonio soluere presumperit voluerint iterum sibi assignari prius quam mittant in monasterio licentia eis damus hoc facere: et predictas penas predimimus eis: et prius haec substantias. et ita adiutum vivere tanquam nichil delictum fuisse. uno vero volente matrimonio reuocare si non presentia alia personarum: et qui voluerit teneat penam. **H**ec vero oia seruari iubemus tam in regia hac civitate quam in priuincijs: tam a comite priuatarum quam a palatinorum schola et prouinciarum iudicibus et officiis eorum scientibus et si neglexerint homini alicuius delicti et non oia hec custodierint: et exilio et prescriptiōem bonorum sustinebūt. Hec vero iubemus suare locorum sanctissimos eorum: ut prudētia eorum tradite proprie in monasterijs mittantur: et de rebus earum quod a nobis diffinitum est monasterijs yediceret.

Accusatus de adulterio et absolutor: si postea cum eadem muliere turpiter couersari intentias vel inter eos matrimonium eum secutum: matrimonium non valeret: pena ei mulieri imminentia nulla alia praestatione exquisita. **b.** **d.** Bar.

C Si quis vero accusatus de adulterio per predictionem iudicium aut alio quod non a legibus penas effugerit: et post hoc iuueniat cum muliere de qua accusatus est turpiter couersatus: aut in matrimonio accipe eam: et hoc fiat viuente marito aut post eius mortem: neqz matrimonium valere iubemus. Scilicet et cum quod hoc de linquere presumperit: si prius fugit et tamen licet: tamdamus ei iudicii et expellere eum: et post totem annos suppliciis subiecte nulla alia excusatione aut probatio faciente: et mulierem castigata et detrusam in monasterio imitti iubemus: et ibi manere utrumque pro vita: virtusqz vero substantiam fuit predictum ordinem diuidi pyculo sicut predictimus tam comitis priuatarum quam iudicis loca.

Pene corporales et pecuniarie minuantur certe modo: propter in criminis lese maiestatis. Bar.

C Si vero nos opus humani gnis infirmitatem propter corporales penas fuit aliquis propter imminentias: iudicemus alii tras manum aut pedes abscedi aut homini quodam fieri supplicia per quod articulus dissoluntur

diu trahebat cibis
etiam donec aue-
lebas ab armo. si:
nullis prouidentia
habentur. C. de pe:
si quis in metallū.
a **T**ransmittat.
repete fin. legum
virtutem ic.

b **A**bsolucionem
erigat qd sit quan-
doq. vt s. de man-
da. princi. & coges
t. C. dñfug. l. s. S.
quā R. Iqua mi-
nus potest. arg. C.
de pel. penit. Alij
contra.

c **P**ro furo au-
z. suspendunt em
vt. ff. de pel. capi-
tium & famosof

d **C**onscriptio:

nem. als depara-

tionem.

e **M**ulieres. ses-
vices.

f **S**filios. qd dic

vt. s. vt liceat ma-

& aue. qd vero le-

gem dudu. col. vii.

g **T**unc h. s.

de incest. nup. h. i.

h **S**ol. quidam di-
cunt istam corige-

re. Alij dicunt ibi
speciale vt esset in

crimine le. i. maiest-

atis. vt. t. e. in fi.

alij dicunt non esse
contrariam. ibi esti

confiscatio sit bo-
num eo viuentem

et in ciuitate per-
manentem qui deli-

quit. unde cum cia-
uis remaneat pena

sentit amissio-
nis bonorum. vbi

vero de capitali cri-
mione dñatur: qd

ei nulla est pena co-
ficiatio bonorum vt

pote cu bonis am-
modo non retine me

riso cessat confisca-
cio. non enim res do-
liquit sed persona.

unde pñona tñi pu-
nit debet per consi-
sticationem vero no-

punitur. vt. s. de
man. pñ. & opter.

h **L**eges. qd s.

quia membrorum dissolutio gra-
uior est vt riusq; manus absco-
sione. Propter qd iubemus si
quidē tale aliqd delinquat vñ
leges mortem delinquētibus
infuriant: fin legum virtutē su-
stincere cum penas. Si vo tale
fuerit crimen qd morte dignus
non sit: sed vt ipse castigetur aut
in exiliū transmittatur. **C**Si
vero criminis qualitas mēdiā
absolucionem erigat fieri: vñ
solam manū abscondi. Pro tur-
to autem nolumus oīno qd li-
ber membra abscondi aut mor-
ti: s aliter eu castigari. Fures
aut vocamus qd occulite et sine
armis hñdī delinquunt. Eos
vo qd violētē aggredimus: aut
cū armis: aut sine armis in do-
mos: aut itinerib⁹: aut in mare
penis eos legalib⁹: subdi tube-
m⁹. **U**t aut nō solū corpora-
les penes: s etiā pecuniarie me-
diocres flant: sancum⁹ eos qd in
crimib⁹ accusant: i quib⁹ leges
mortē aut pscriptioez⁹ diffini-
unt: si cōuincant aut pdenētūr:
cor substantias nō fieri lucru
iudicibus aut eoz officijs: sed
neq; p̄suetores leges fisco eas
applicari: sed siquidē habeat
descendentes & ascēdētes vñq;
ad tertium gradum eos habere.
Si vero mulieres habeat qui
cōdemnati sunt: obus modis
iubemus istas et dotem et an-
tenuptiale donationē accipe-
re. Si vo sine dote talib⁹ pñ
nis pñucte fuerint: a legib⁹ defi-
nitā pñtē de tota suba cōdēnatā
ē accipe: sive filios: habeat si
ue nō. Si vo nemine pñdictoz
habeat qd deliquit: tunc fisco
sociari ei⁹ substātiā. i maiestas
vero crimine pdenatis: ve-
teres leges seruari iubem⁹.

Cat differētes indices audi-
re interpellātisi allegatiōes co-
gāt ab ep̄is hoc agere: z vt qd
in suscipioez⁹ habuerit iudicez
p̄iter audiat cāz z ciuitatē ep̄is:
et de cautele alia quā omnino
oporeat ep̄m agere.

C. ad. i. iuli. mai. Lfi & pe. t. l. quisq;

i **C**at differenteo
iudices rc.

ma pars expedī
J. eo. vñq; ad &. si
vo congerit. loba
z vt qd rc. expedi-
tur postea vñq; in
finem.

S x d. p
E p. uicie.
S. hec e:
adēn dicit
S. de mā. pñ. & sit
tibi ternū. col. iii.

I Si vero conti-
gerit quandam. nū
quid tam in acto-
re qd in reo hñlos
quiritur. Respon. ve
dixi. S. de excuto.
z his qui com. et
re &. si.

m **J**udicem. id
est presiden.

n **C**onuentum.
quid dicemus. si
lex illa non corri-
gitur que est. ff. de

Collatio Flona

arbi. l. sed si in seruum. s. iudex. nunquid totus mundus errat. nam omnes videmus partes cogi ut in se compo- mittant. nam et arbitrium in se supplices libenter su-

Arbitrū scipiunt. dico aut et arbitri- tem non suscipit trator ut sint arbitrii. s. ar- differūt. et plus dico nō arbitrium esse non sententiā sed transac. sicut et venditio que ita sit. quan. itius arbitratu- tratus fuerit. vt. C. de cotrahē. empt. l. viti. et unit. de em- pti. et vendi. s. pre- cium autem. quod ex eo appa- re q̄ non totum id quod reo debe- tur faciunt ei pa- ciari. et interdum rei aduersus quē- nichil probatum est aliquid praedi- re iubant. Item nichil postea co- gnosce de causis. sed dicit ne quid actor petat amplius de eo quod pri- mitus petierat. qd secus obseruare = tur si est arbitriu- um: in quo ad in- star iudicij senten- tia datur. Johā. Item quid si est iu- der viuus/ alterius non? Respon- videatur q̄ valeat cōpromissum. Uel dic fin. Bul. inter- eservit sit iudex rei: et tunc non va- leat. an actoris: et

*Fo*tu ex tunc valeat: q̄: fo- rei p̄so = ex persona rei me- na meti- tur. vt. C. de iur- isdi. om. iudi. l. iuri- ris ordinem.

a. Cognitio- naliter. fin ordinem iu- rie. accur.

b. Si non stu- dius. s. de man. princi- s. et non pe- mutere.

c. In peregrini- nis. pauperes fa- ci propter non fer- uatam cis iusti- am. vel ad nos ve- nientes propter eā

factā: aut cognitio- naliter iudi- cef inter litigātes: et forma de tur iusticie legib⁹ p̄uenies: ut nō cogant nostri subiecti p̄ p̄ter hmoi cās recedere a p̄pā patria. ¶ Si q̄s vero estimas h̄c se aduersus aliquē qualibet actionē: neq̄ clarissimū p̄ uincie iudicē interpellat: neq̄ sc̄issimū ciuitas ep̄m adeat: et ita veniat huc absq̄ litteris deo amabilis ep̄i ciuitas: sc̄iat qm̄ et ip̄e tales sustinebit pe- nales futurus eēt sustinere iudex interpellat ab eo si non studiis: et iubare iusticiā. hec aut̄ oia fancire p̄spēxim⁹ p̄p̄t utilitatē eorū q̄ hitat p̄ ciuita- tes et vicos: ne p̄iuari p̄p̄ijs p̄uincij et ip̄i in p̄egrinus af- fligant et res eoz ledant. Pro p̄terea eīm iudices gratis faci- mus et iuslurandū eos iubem⁹ subire: et vincuiq̄ interpellati iusticiā fūet fin n̄ras leges.

¶ Si tñ cōtigerit quēdā n̄roꝝ subiectorū ab ip̄o clarissimo p̄ uincie iudice ledi: iubem⁹ eūz adire sc̄issimū illius ciuitatis ep̄m: et ip̄m iudicare iter clari- ssimū illi⁹ p̄uincie iudicem: et eū qui⁹ putat ledi ab eo. Et si qđē cōtigerit iudicē l̄time aut iuste iudicari a sc̄issimo ep̄o: satū facere eū oībus modis ei q̄ interpellauit aduersus eum.

¶ Si vero refutauerit iudex hoc agere: et p̄uererit ad nos ipsi⁹: si qđē iuenerit q̄ iuste et b̄z leges adit⁹ a sc̄issimo ep̄o ea q̄ cōdēnat⁹ est nō fecit: nouissimis eū supplicis subdi- p̄cipimus: qm̄ q̄ d̄ vindicare opp̄ressum ip̄m opp̄imeres re- perit. sed etiā subiectū ei offm̄ iubem⁹ cum oī studio admini- strantes clarissimis iudicibus interpellates absoluere: nichil accipientes p̄ter illa q̄ n̄ris constituta sunt legibus.

dem causam. Accursius.

d. Unicuiq; et s. de defen. ciuita s. iuslurandum. et s. iu- lūrān. qd p̄c. et de iudi- s. antepenulti,

e. Judicare. i. cō- demnare.

f. Eum qui. sed quomodo hoc. duaz bus ratiōbus hoc stare nō potest. p̄ma q̄ exp̄esse in- hubetur. vt. s. vi iu- d. sine quoquo suf- fra s. illud. que est etra. secūda: q̄ de maioribus est. vñ: de durante officio Magi- conueniri non p̄t stratus durante officio. q̄b̄us er cāu- ma. sed et si per pre- tores s. i. que est cō- tra. Solu. dicas q̄ de minoribus iudicibus dicit. vt ff. de iure iurū. l. nec magistratibus. qd nichil est: die ergo q̄ hic loquitur in furtis et similibus in quibus etiā du- rante officio potest conueniri: vt p̄e s. illud. in pun. Itz r̄bi opp̄mitit sub- iectos quod et ibi p̄ minit: vt. C. ad. l. iul. repel. iubem⁹. et hoc p̄ba in fine hui⁹. qm̄ q̄ d̄vin dicare opp̄issū tc. g. Ipsiū opp̄i- mere. et hec sumit Joh. q̄ non habet loci nisi vt i ratio- ne officij subiectos offendit.

h. Sivero hec nō custodiunt. iudices i. Ne nos. als nobis. k. Imperantes. vel imperatibus. l. Jūdices. ma- ximi. m. Patriarche. vt. C. de epi. et cler. l. si qua p̄ calūnā. in fi. n. Si quis autē magistrarius aut p̄fectianus. noīa- sum officialium. o. Constitutionis bus sic. s. vt iu- rent s. his quoq;

De vsluris nau.

C De vsluris nau.
tud.

D Uncium.
lex. vt. ff. d
nau. fe. l.i.

b Immutabilis-
ter. not. p.20 consue-
tudine maris ser-
ma sive uanda: quia tunc te-
nido no net cuz nostris no
stris no repugnat legibus:

rep-
p. 20 intelligitur. ff.
mas le ad. l. rho. de iac. l.
g. 20 ser domine anthoni's
ne. et dicitur. l. de
statu. et g. 20. p. pe.

C De vsluris nauticis.

C Leges antique et consuetu-
dines uis vsluris nauticis obser-
vani debet perpetuo et iuola-
bilitate. Bar.

I dem Jo. prepo. orientis.

A Unciu au-
diuimus a
tua celsitu
dine cui oc
casioez nos
ipsi pribui
m. Duos
em istos petru et eulogiu sup
plicasse nre sacre prati et p se

explanasse dicetes q consueuerit naucleris seu
negociatoribus mutuare: et maxime in mari ne-
gocia facientibus: et hanc vite habere occasio-
nem. Iha no marina credita vocare nostra co-
sueuit lex trajecticia: et metuere eos ut pote du-
bitatioib hinc eis exortis. oportere ppter arie fie-
ri manifestu q valeat sup his p suetudo: vt et sacra
nostra in hec pcederet iusso q p suetudinem ad
certissimam duceret formam. Itaq nos delegan-
tes tibi dubitatiois natura cognoscere: et hanc
ad nos deducere quatenus manifesta nobis fa-
cta qd videref lege coprehendere ppetua. tuaq
gloria b a nobis agere iussa p uocasse naucleros
qbus hec mutua cure sunt: et interrogasse q aliquis
antiqua p suetudo fuit. Illos aut et iusluranduz
adijciens testimonio p hibuisse modos ee vari-
os talium mutuorum: et siquidem placuerit creditorib
in singulis solidis pecuniaru quas dederit vnū
tritici modiu aut hordei iponere qui mercedem
publicis pberent pro thelonariis: sed qd tuz ad
ipos sine thelonio nauigare naues: et hunc hfe
fructu et haru qd crediderit pecuniaru: et insup et
p. x. aurcis viu p cipe solidu p vslur: i ipos aut
creditoris respicere exequib p cipili. **C** Si no
no erupat hactenam creditores: octaua pte p cipe
p singul solidis nois vsluraz: no i tps aliqd certu
mueradu: s d o e c naues reuertat salue. s hoc at
scema ptingit forsan et i annu extedi tps si tñ foris
more nauis vt et annu aut tñios suos sumat aut
et trascedat citi aut ea remeante tps ivnu solu
aut duos trahi menses et ex tribus siliqsvtilitate
hreylsi ita breue sit tps v'l si apd alteru ex debi
toe maeat debitum hoc idem valere. alia rursus nego
ciatorib pfectoez assumetib et p vnu qd on
diffiniri scema s p pactu qd ob hoc querenter p tib
Si tñ post reuersione nauis salue et nequaq na
uigare ppter tps valentes reuerant. xxx. solum
dieru idicias dari a creditoreb debitoib: et ni

De interdi. colle. fo. Clisi.

C De interdictis
collegis et.

L Lurim. as

zentur. no. q here-
tici excommunicis
disunt. vthic. t. C.
de sum. arini. l. t. S.
q. vero. t. H. i. t. t.

chilp debitivsluraz ca exige
re donec vedi ptingat on: qd
tes apd aliu ee debitum no red
dēdu duas partes centesime
dnis pecuniaraz dare vsluras et
mutuare et mor mutuum in tre-
nu tra spondere modu: nequaq
maritimis pcul creditorē mo
lestādis. et hec oēs dixisse cu
iureurādo phibētes testionū q ad nos nūcia-
sti vt nos facirem: qd nob videt et sup his dice
bas hoc nre nūciare pta. **C** Nos igf et ipa legē
tes gesta et cām edocti sancti f3 qd testatu est
corā tua celsitudine: ita nūc et deinceps in oē tps
tenere: eo q neq iā positis repugnet legibus vt
opteat nūc et deceto f3 quādā pprā legē i nau-
cleris aut negotiatorib sup taliu cāp hec fua
ri litib. et fm dictū modū pdictarū pactionū ita
fieri et euēt: et alia oia qcūg i pōrū testata sūt
apd sedē tuā. vñ fm pprā legē teneat i naucleris
aut negotiatorib. Qd ei lōgis ita fuitū ē
tib: et tenuit imutabili sicut testionia apd tuā
gliaz definiunt: quod no ē iuslū et i alijs oib vale-
re q postea erūt et ee hāc eis rex trascodēz ex p
prā lege valēt: et alta qdā dispone no egēt: i3
in naucleris seu negotiatoris occasionib in oī
tpvalēt: vtputa ginalē exētē legislatōc: et nau-
cleris seu negotiatorib et eoz ptractib expoz
itaz qdēt p fieri iā a nob posita p legūr iudi-
cates ad hāc respiētes pferre nūia. Que igf
placuerit nob tua celsitudo iugis fuare fesinet.

C De interdictis collegis hereticorū.

C Heretici adulteras collectas et adultera ba-
ptismata facere p hibetur. h. d. Bar.

Impa. Flavi. Justi. felix. inclit. victor. ac triū
phato: semp. augustus epo constantinopo.

M Lurim. esse et maximū bonū oib
hoib creditus ve et imaculate xpia
nox fidci rectā pmissionē: vt p oia hec
roboret. et ois orbis frax scissimi sa-
cerdotes ad accordia copulet: et cōsone imacula-
tā xpianor pmissionē pdicet. et oēm occasione q
ab hrticis iuuenit auferat: qd osidit et ex diuersis
pcriptis a nob libris et editis. S3 qm hrtici neq
dei cogitat timore: neq interminatas talib pe
nas ex legū severitate p siderātes dyaboli opus
implēt: et qsdā simpliciū seducētes sc̄tē fidei ca
tholice et aplice ecclie adulatas collectas et adul-
tera baptismata latēter faciūt: pietatē existimau-
im p phs nrm edictū monere eos q tales sūt/
qen et ipi recedat ab hrtica vesania: et nec alioz
aias p simplicitate pdat: s3 magis pcurrat ad san-
cta dei eccliaz in q recta pdicat dogmata: et oēs
hereses cu principib suis anathematizentur.

a Constitutionibus. vi. C. de here. cuncti. t. l. iiii. & vniuersis. t. s. pterea t. C. de episc. t. cler. conuenticulam.

C De raptis mulieribus.

Egis. co
petere.
vi. C. de
de legi. t
constit. l. fi.
c. Dubiū. vt. C.
de legi. t const. l. i. et
ff. de vulga. subli.
erfacto.

d. Leges. vt. C.
de rap. virg. l. i.

e. Excepto ras
pore. vt. in lōbars
da. b. rap. fgi. l. vi.

f. Siue volente
in eo gyvolut quō
pumet postea ad
ulterius. Rū. q. pri
liuria sc̄avidet. vt
ff. diur. l. i. s. vlg.

g. Raptoris. t
hoc male dicebant
debere h̄re subam
raptoris. 330.

h. Prohibuitur
sc̄ t adhuc hoc. p
hibemus. 30.

i. Vel. mo salte.
k. Censuimus.

Let no. interparivete
ua verē rēlegē pnoiam.
rē inter. l. Sācim⁹ itaq.
ptatur. rēdicare. sūt t alii
casus quos dixim⁹
isti. b. leg. & legari.
m. Raptoris. s.
bona.

n. Transferrī.
no. dñiūtrāsserri si
ne possesso. vt di
xi. de pac. l. tra
ditionibus.

o. Mulieres. ha
bentem.

p. Cōperit. not.
penas delictis. vt
hic. et. s. vt nulli
iudi. & quenias. et
pmia merentibus.

vt hic. a. C. & s. l.
vt virtutum.

q. In pteritis.
no. cler ad pteri
ta trahit facta: sic
C. de legi. t consti
tutio.

Nosse em̄ volumus oēs/q
si decetero aliq inuenian̄ aut
cōtrarias collectas facientes
aut apd semetipos collectōez
nequaq̄ oīno eos ferimus: s̄
domos qdē vbl aliqd delinq̄
st̄e assignam⁹ ecclie. his autē
q̄ colligunt aut apud se collig
unt ex p̄stōib⁹ penas iferri
obis modis iubemus.

**C De raptis mulierib⁹ que
raptoris nubunt.**

Mulier rap. substātiā ra
ptoris lucrat nūl nūserit ra
ptoris: quo casu ad suos paren
tes deuolut si tali m̄rimonio
nō p̄serint als ad fisces de
bet p̄uerire. his obtinetib⁹ i ca
sib⁹ futuris ac ēt p̄terit. Bar.

I dem Augustus. ariobido.

Egis iter
pretatōez
culmini tā
tū princi
pali. p̄pete
re. nemini
venit i du
blum: cum pmulgāde q̄ le
gis auctoritatē fortune sibi vē
dicat eminentia. Meminimus
itaz p raptu mulier siue iam
desposate fuerit vel mariti cō
iūcte: siue nō: vel etiā si vidue
sint legē. āte posuisse: t capitis
subiecisse supplicio nō tñi ra
ptores: verūtā comites coz
necnō alios q̄ eis auxiliū tpe i
uasiōis p̄tulisse noscunt: t non
tñi parētib⁹ mulier: verūtā
p̄sanguineis t tutorib⁹ t cura
torib⁹ hm̄oi dedisse p̄ eadē le
gē vindictā: t p̄scriptis penis
locū dedisse si iā nupte vel de
spōsate mulieres rapiant: cuž
nō solū raptus mulieris: verū
etiā adulteriū p̄ hm̄oi temeri
tate p̄mittit: t sup alias penas
raptoris ēt necnō alioz q̄ cum
eo fuerint p̄rimoniū raptē mu
lieri vendicari. p̄ eadē legem⁹
p̄cipim⁹: vt dorſ ēt marito dā
de Itimo copia p̄ raptoris ei
misstraretur subaz. Illo q̄
spālit adiectoyt nulla iū nu

lieri vel & ḡini raptē lnia raptoris eligere m̄ximo
niū: s̄ cū parētes voluerint: excepto raptore⁹ le
gitimo m̄rimonio copulari: nūl nō nūllo tpe
lnia mulieri raptē p̄missa raptoris se p̄lūgere ma
trimonio: sed parētes ēt si tali p̄senserint m̄rimonio
de portari p̄cipim⁹. Sz m̄trati sum⁹ q̄
conati sunt aliqui dicere raptā mulierē siue vo
lētem⁹ siue nolentē: t si raptoris sit amplexa ma
trimoniū p̄tra n̄e p̄stōis tenorē debere tñi eam
raptoris h̄re substātiā: vel q̄si legis p̄mūl vel ex
testō fortē si hoc ēt factū ēt p̄tigerit. q̄ eft talia
dicere p̄sumperint p̄dicte legis seriē ītelligere
nō potuerunt. Quid eft stale m̄rimonium
t si raptā voluerit p̄hibuum⁹: et ob hoc paren
tes raptē mulieris deportatiōis subiecim⁹ pene
si hm̄oi p̄senserint m̄rimonio: quō raptas mulie
res raptoris eligētes p̄mūl p̄mis honorasse⁹
rapte dāt mulieri. Sup̄flua igit eoz dubitatio
ne vel iposteri reſectes p̄iorē p̄ p̄tē lege in
terptari cēsuimus. Sancimus ita q̄ si raptā
mulier cuiuscōq̄ sit p̄ditōis vel eratis raptoris
nuptias eligēdas eē cēsuerit: parētib⁹ p̄serit
nō p̄sententib⁹: nec ex b̄ficio legis: nec ex testa
mēto raptoris h̄reditatē suscipere vel quocūq̄ mō
substātiā vēdicare. s̄ p̄mūl q̄d p̄ legē n̄am ra
pte mulieri datū ēt raptor⁹ t eoz q̄ ei auxiliū
tpe iuasiōis p̄buerit bona vēdicet: hoc ad parē
tes si abo vel vn⁹ sup̄lis q̄ nuptijs spālt no p̄ba
tur p̄sensisse: ex tpe raptus ipso iure trāfserim⁹ t
p̄mūl raptoris nō raptā iā h̄re mulierē q̄ cō
fugio se raptoris inqñare nō piguit: s̄ i p̄sonas
trāfseri q̄s sup̄lie noiaiuim⁹: ei nō p̄sententes
p̄ingio. Nā nepharios hm̄oi coit⁹ penis corrigit
nō p̄mūl p̄petit⁹ honorari. Quid si parētes iā de
cesserūt v̄l hm̄oi sceleri p̄senserūt: suba raptoris
necnō t alioz q̄ facinoris fuerit p̄cipes: fisci iu
rib⁹ vēdicet. Quā interpretationē nō i futur⁹ tā
tūmō casib⁹: verū i p̄teritis⁹ etiā valere sancim⁹
tanq̄ si nostra lex ab initio cū interpretatione tali
promulgata fuisset a nobis pater carissime atq̄
amantissime. Que igit p̄ hac nostrā statuit eter
nitas legem: tua cellitudo effectui mancipari ob
scrariorū p̄cipiat.

**C De collatoribus et
alii capitulis.**

Dispositiones t denūciations collationū p
tingulas p̄uincias t ciuitates collatoribus fieri
debent t p̄nibus hac p̄stitutione positis exem
plariis p̄tentibus sollicitibus datis: t de suscep
pto securitate prestita: iudicib⁹ ac etiā executori
bus p̄trāfaciētibus pena iminete. itē illi cui su
p̄indicta possessio est si senserit se grauati: p̄mit
tit licentia appellandi. Barto.

I dem Augustus p̄. p̄tē.

C De collatorib^{us} et alijs capitulis

O Nesciūt q̄. iur. s̄o. f̄ez. dōll. accur. d. Invincit q̄. f̄m. confutudinez em̄ sunt mēsure. vt. ff. de cōrahē. emp. imperatores Accurius.

C Et octobrem. Inuit q̄ in octobri et in septembri ap̄tabundantur ad p̄stationem tributo rum. Accur.

d Si vero f̄m. sic. C. de apo. pub. Li. accur.

E Dispositioes in provincias. facit. v. lit. iu. s̄ et hec. r. C. d. fac. pa. r. tēp. l. p̄e. in si. Bc.

C Desuscepta. scriptura de suscep tis. vt. s̄. deman. p̄ici. s̄. coges. col. iu. r. p̄ori. s̄. g. C. Eri. j. penaz. s̄. scenicas. col. v.

b Fiscaliz des criptionum. C. de eden. l. iustum est. r. C. de fide instru illare.

i Et hoc quo q̄. s̄. d. ec. n. s̄. si q̄ sit i sua. r. l. san. epis. s̄. i. do. rauoc rit. a. T. de suscep. l. u. l. r. l. exacio nes.

k Et hoc custo diri. i. conseruan. C. de om̄ agro de fer. l. locorum.

l Si quis au ten. et fin leges. s̄. de iudi. in fine.

m Euthyc. d. q̄ bus habet exempla. ff. de peni le ga. r. de sup. lega.

n Qualia. e. r.

Necūtq̄ ad vitatē nr̄oz collatorū pueniūt p̄. Iulii vel p̄ au gustū mēse vniuersitatis in dictiōis in foro vniuersitatis dyocesis gloriosissimop̄ nr̄oz p̄fectoroz sub p̄fectōe monumētoz mai festari declarātes q̄tū vnicui q̄ p̄uicie siue ciuitati. p̄ vno q̄z iugō. aut villie. aut centurijs. aut alio q̄z tā i spē q̄ in auro fiscalis cā imminet. iudicātes q̄z spērū estimatōe f̄m mēsu rā i vno q̄z bloco tenēt. et q̄cqd ex his in archā iferri aut vna q̄z dari aut exp̄edi op̄z. Sic igit̄ p̄positas tales dispōnes p̄uiciarū iudicib̄ mor desti nari i primis vniuersitatis idicōis. et per eos p̄poni in ciuitatib̄ sub eis p̄stitutis itra se p̄p̄bre et octobrez mēses. Sz et volum̄ exēplaria eoz ex fo ro glōsisimop̄ p̄fectoroz sine dilatōe dari. ut collatores co gnoscāt quēadmod̄ debet col latōes iferre. **C** Si p̄o an̄ issi muationē in alios titulos h̄ter eos q̄ atinēt p̄ticlari dispōne āni collatores fiscalia exoluāt aut i p̄uicia exp̄edāt iubem̄ eos i eiusdē idictiōis collatōe hoc reputari. ut nullū ipsi patiant danū. **C** Si p̄o f̄m. a nobis diffinitū tps non dirigant h̄moi p̄ticulares dispōnes. q̄ quidē p̄ tps gubernat n̄m p̄ torū. r. r. li. au. pena p̄soluat. vniuersitatis p̄uicie p̄o tracte ve. r. xx. li. auri pena exigeret. Si aut̄ iudet missus easd̄ p̄ticulares dispōnes i p̄uicias nō posuerit. r. li. auri pena dāna biset spoliatioē cinguli susti nebit. er. q̄z offm. v. li. auri exigeret. **C** Iubem̄ p̄o spērū qdē illatōe mor ex p̄incipijs vniuersitatis idictiōis inciper. argēti. p̄o illatōis titulū h̄z diffinita tpa. p̄o fiscalib̄ aut̄ collatōi

b̄ desuscepta siue securitates p̄ticlares aut p̄le nariās oīb̄ ab his q̄ fiscalia suscipiūt fieri diffi nū. manifestātes et solidorū q̄litatē et spērū. nec nō et iugorū siue villaq̄ siue ceturianū. et noīa pos sessionū p̄ q̄b̄ fūctōes suscipiūt. **C** Si p̄o h̄z p̄dictū modū desuscepta siue securitates nō fece rit. iubem̄ eos et pena. r. lib. auri exigeret. tormentū subdi. sūlī iudicē p̄uicie. r. li. auri exigi pena. si de hoc iterpellat. n̄ iudicauerit. et cōpellit desuscepta siue securitates f̄m quē diffinū. ordinē scribi. **C** Hec aut̄ iubem̄ obfuarit ut si q̄s forā collatorū dubitat de possessiōe. p̄ q̄ fiscalia exigū tur. aut p̄ q̄ fiscalū q̄titate. oīb̄ modis fiscalū descriptionū custodes cogi a p̄uicie iudice. et illo negligēte a loco. sc̄issimo ep̄o. eos p̄ferre et fiscalū ondere q̄titatē. et fuitū publice descri p̄tōis exigi possessorē. Et i hoc q̄z adiuniat n̄os collatores p̄spērim̄. vt nō ncc̄s iferaf possessori b̄ sub hypothēc decimatōes noīare i auro collatiōe. vt nō aliquā ex hoc ip̄i patiāt lesionē. sz eos q̄b̄ i vna q̄z p̄uicia aut ciuitate piculū fis calū exactionū iminet. siue sint iudices siue curia les. siue exactores aut canoniciarij aut alij q̄dā a p̄prio piculo et suscipe pecunias. et trāsmittere et exp̄edere i q̄b̄ deputate sūt vtilitatib̄. **C** Et hoc custodirū iubem̄ canoniciariū talē i p̄uicia destiari q̄ possit piculo ordinātiū eū exige fiscalia tributa. vt p̄ nullā occasiōe ipulso. et p̄ eu mitti. et dānu subiecti iferri ipulsiōe. et ip̄z vocabulū deceo. p̄mitim̄. Si p̄o n̄ oportum̄ iuueniāt canōi carū. et ipulso muttaſ. sz illo smoto alī dirigaſ canonicarii. ip̄z q̄z canoniciariū p̄tētū cē iubem̄ de putat. p̄suetudib̄. et nullā subiecti iferri lesionē. siuaūt aliq̄n̄ p̄tigerit sup̄idictōe cuīn̄sz possessi onis. obfuar aut tributarie fieri. ex illo tpe iubem̄ sup̄indictū suscipiēt exigi p̄ eo fiscalia ex q̄ tra dita ē ei sup̄idicta possessio. Nō alt̄ aut̄ sup̄indi ctū fieri nū ex rescripto de hoc examinatio fiat ap̄d p̄uicie iudicē. et siā ei p̄cedat diffiniēs eū q̄bz sup̄indictū suscipe. Si q̄s aut̄ putauerit se le diligēte ei p̄uicare. vt i foro glōsisimop̄ p̄fectōrū appellatio examiet. et h̄z leges. l. minū suscipiat. **C** Si p̄o aliq̄n̄ p̄tigerit dñz cuiuscūq̄ posses siōis aut nō apparere. aut ad fiscalū solonē non sufficeret. aut ex hoc sup̄indictiōis necessitas suscipiat. iubemus h̄c repente tradi his q̄ conserua aut tributaria p̄dia possident cum oībus q̄ in ea inueniunt̄ agricolis et peculijs eoz. et eu thicis. et fructib̄. et aīalibus. et oī alio instructo instrumēto ibiq̄ inuēto. Si p̄o aut̄ persona q̄ debeat eas h̄z lege suscipe nō iuiciā. aut alio q̄cūḡ mō differrī sup̄idictū p̄tigerit. iubem̄ gesta p̄fici ap̄d p̄uicie iudicē significātia et q̄litatē. et statū ei p̄ possessiōis. et oīa i ea iuētāt. sic ē curiales

Collatio Nonae

se conserbunt bona ab eo cui succedit fiscus.

a **C** Eos autem q. C. de canicular. per totum. r. C. de ex. et exac. l. lib. xij. Accurius.

b **C** Impositas. not. pro finia pla. vt diximus. C. de procu. li.

c **C** Denoato ins ferre. C. quādo fis. vel pri. l. pe. Accur.

d **C** Exigentius.

e **C** de man. princi.

f **C** Denominant eos. facit. ff. de de-

cre. ab ordi. sa. l. qd est. et. ff. de mune. et hono. vt gradatiz. r. C. de suice. r. an chal. exactores.

aut exactores aut officiales su scipiāt; r si postea iuueniat qui debeat eā fīz leges suscipere: nō alii fieri nisi qd p occasionē fi at exactorū aut curialium aut in dicū aut officialium ei⁹ peius aut min⁹ factū ē ei q suscepit restituat. **I**Hoc quoq; iubem⁹ vt p pecuniis aut spēb⁹ in pro uiciis expēsis nō exigatur col latores ea q pdicūtur trāsmis soria r p his aut q trāmittū tur nō apli⁹ p̄bri horū q ex ini tio in vnaquaq; prouincia de putata sunt.

C Executores in priuicias mis si exactiōes ichoare nō debet nisi p̄ corā priuicie preside mādrātū iſiunauerint: **H**oc r in priuatis negociis seruando. r executores r exactores nullā in cāis priuatis executionē cō mittere debet. **P**re debitor: de bitoris tributarij in suō iudicij debiti p̄itate p̄bata cōuenien dius ē r exactori excusatio ex

EO qd in loco sacro resideat admittit nō dīz aduer suā eos a qb⁹ se lesos rē dicūt. itē exactores uis ponderibus et mensuris vti debet. bar.

C Eos autem qui i priuicijs p qbusciq; publicis eractiōibus dirigunt nō alii ichoare exactiōem nisi prius priuicii iudicio iſiunauerit ipositas⁹ sibi de hoc iussiōes: vt evoluētes fiscalia tributa nullū p his piculo aut dāno subiiciant: hoc p so r sup priuatis negociis obseruādo. **I**Hoc quoq; iubem⁹ eis qb⁹ fiscalium exactio iniūgitur nullā priuataz cārū executionē cōmitti. sed r si qd eis tale iniūgat nullo mō p̄sumere eos hoc agerene occasiōe publica p functionū nostri subiecti ledanf. **S**i autem aliquis p̄ p̄itate publica debēs tributa dicat executorū cē sibi aliū debitorē nō licere executori molestia aliquā denoato in ferre nisi pri⁹ debitor p̄bēt nullo oīno mō posse publica tributa p̄soluere. **I**Hoc pri⁹ tñ req̄ri ap̄d iudicē priuicie si p̄ p̄itate debitor ēis q denoati⁹ est: r ita fiat exactio. iytroq; vō cāu si qd aut ex qui aut exigere citra ea q a nobis disposita sunt p̄sumperit: r cīgulo nudabit: r p̄fiscabit: r exilio tradet. Qui autē iniūgitur aut p̄cepit index x. lib. aur. exigat pena: r offm ei⁹. v. l. aur. subia ceat pena. **N**ulli vō penit⁹ liceat publica tri buta exigēti⁹ neq; cēsualibus aut rationē scri pto:ib⁹ aut alijs qbusdā publice mīstrāti⁹ ex cūsationē q i sacro loco resideat: r eos q dicit se

lesos ab eis i fiscalium exactiōe. nullū aut p̄cīt⁹ mo leste p tributis terraz qd nō possideris: r si p̄tī gat agricultores alicui cōpetētes: aut i scripitiōs p̄ priam h̄fe possessionē: illos molestia susti nētes nisi forte p̄pria volūtate tali functione se fecit obnoxii. **E**os autem q publica tributa exigē iustis p̄derib⁹ r mēsuris vti p̄cipim⁹: vt neq; in hoc nros tributarios ledant. **S**i aut collatores putāt grauari se siue in mēsuris siue in p̄derib⁹ h̄ēat lnīaz spēp qdē mēsuras r p̄dēra a glosis simis p̄fectis. aur. vō r argēti r reliquo: metallo: p̄dēra a glosissimo p̄ tpa comite sacrarū largitionū accipe. r has mēsuras r p̄dēra i sanctissima vniuersitatis ciuitatē ecclia bari. vt fm ea grauamē collatorū r fiscalium illatio r milita res r alie expēse fīat. Limitati⁹ vō nre reipu. et habitantium cas perfecte prospicentes.

C Exactorū pecuniā tributarij sine dilatōe r si ne diminutōe p̄bere dīz: iubem⁹ etiā possessorib⁹ r hitatorib⁹ diminutōe facta: r singulis annis ep̄s cū q̄ iōz primati⁹ rōne exigere dīz exactori p̄cu lo. **V**ē oīb⁹ est adēpta licētia loci ciuitatiē mit tēdi. hoc dicit Bar.

C Iubem⁹ nullā oīno eē lnīaz fiscalium exactori bus cōicare pecunijs q ex opib⁹ r frumentis ciuitatiū r aqduct⁹ aut alijs qbuslībz solēnitatib⁹ aut salarijs deputata sunt: aut retinere aliqd ex eis: aut ad p̄pū lucru dirigere: s̄ sine aliq dilatōe aut iminutōe hec p̄bere vō p̄ficiat ab iūto i qb⁹ depu tate sūt opib⁹: s̄ neq; possessoris aut hitatores ciuitatiē p̄sumebit mō auferre aliqd ex ip̄sis pecunijs: aut noīe descriptionū: aut p̄ sportū lis dare aliqd ex his: aut expēdere. **S**i qd aut da re aut accipe ex his p̄sumperit: iubem⁹ eū d suo in dupliči cōtitute hoc ciuitati reddere. **S**z neq; priuiciariū iudices aut eoz officia aut aliū quelibet oīno p̄cipiū h̄fe aliqd ad p̄dictas pecūias aut eoz dispēsatiō semeti⁹ mīscere: s̄ ciuitatiē sc̄tissimū ep̄z r primates: necnō ei⁹ possesso res p̄stituere qdē p̄tē ciuitatē r frumentariū r ali os hmōi dispētatores. Singulis aut annis ip̄lerū sc̄tissimū ep̄m cū. v. primati⁹ ciuitatē rōnes exige re eos q ab ip̄s ordiati sūt: r si qd ex talib⁹ rō ciuij appuerit debitorū: aut māsusset: exigi hmōi dispēsatores piculo eos p̄stituēt et vilitatib⁹ qb⁹ deputata sūt refuari. **S**i qd aut ex p̄dictis dispēsatorib⁹ iefficax iuueniat repēre hūc remoueri iubem⁹: aliūq; p̄ eo a sc̄tissimo ciuitatiē p̄z re lijs possessorib⁹ s̄ic p̄dictū ēo: diari. Sciētib⁹ his q denoiant eos q: si qd dānu ciuitati p̄tigerit ex p̄pis substatijs hoc medebūt. **N**ulli vō liceat eoz q i offō sūt glosissimō p̄fectorū aut i alio officio aut i schola p̄stitutorū talia rōcīnia cō mitti. neq; ex p̄cepto ciuīsdā administratiōis aut

a Dam⁹ argu. q̄ plar⁹ et ipsa elec-
tione aliquod ius hz
nec postea eligen-
tes mutare s̄lūz
possunt. ex de elec.
cam q̄ inter. Item
xtra. S. de mā. pñ.
H̄ eos aut̄ col. iij. z
S. de admi. S. illud
col. vii. cōtra. Sol.
rit ibi. Z̄. ff. de of.
p̄cō. l. iij. S. fī. xtra.
Sol. hic nouum.
b Latrocina.
C. de epis. z cler. si
quis ihoc. z. ff. de
offi. pñ. cognit.
c Ad hoc iubemus. S. de manda.
pñ. S. illud. z. S. vt
iudi. sine quo. suff.
S. illud. col. iij. et
ff. de offi. procon. l.
obseruare. in pñ.
d Ad ciuitates.
aut de municipio
ad municipium.
e Sup hoc san-
cum. C. vt oēs tā
ciui. pñ. illud. z. S. vt
iudi. si. quod suff.
S. necessitat. z. S.
de admi. S. i. col. iij.
f Dispensatio. fa-
cit. C. q̄ i. q̄ pñ. tā
psol. l. i. z. C. d cur-
su pu. lñ. patimur.
g Copellet. C.
de bo. q̄ li. cū nō so-
lū. S. vbi aut̄. et. C.
de iudi. pñ. rādū.
S. finautem.
h Vindicari. vt
S. vt nulli iudi. S. si
q̄s h̄o. col. iij.

b pñncipis facere: ex quo videlicet in pñnciam
accederint: z in q̄stū iea admistrat. v. au. li. pena
iminetē tā faciēti loci seruatorē iudicis. q̄ fieri
pñsumēti. Anteq̄ h̄o in pñncijs veniat iudices
damus eis lniam vices agētes suos instituere q̄
debeat oia vsc̄s ad sui pñtiā agere q̄ pñt̄ ipi iu-
dices facere: c̄itra tamē nouissimū suppliciū aut
mēdiū incisionē. Sed si q̄s ex iudicib⁹ fm iussio
nē nostram in alia regionē mittatur: licet ei per
similem modum loci seruatorē suum facere.
c Jubem⁹ aut̄ oēs iudices tā militares q̄ ciui-
les p̄ se req̄rere eos q̄ latrociniab⁹ aut violentias
aut rapinas rev. aut feminaz. aut alia q̄l̄ i pñncijs
illicta pñmittut: z supplicia eis ltima ferre.
neq̄ p̄ his cāis accipe aliqd pñuetudis noīe: vt
oēsyndiq̄s nr̄i collatores illeli fuēt. nō em̄ pñnit
tim⁹ cuius maiori aut minori militari iudici: aut
latronū lñsecutores/ aut violētiæ. lñbitores aut
tribunos p̄ talib⁹ cāis in pñncijs ordinare: aut
q̄ debeat aliqd examinare: vt nō p̄ tales occasio-
nes ap̄liores violētiæ iferant pñcialib⁹. Si q̄s
aut̄ iudicū hoc nō custodierit/ cognoscat nō solū
comisso sibi cingulo spoliādū: s̄z. x. li. au. penam
exoluere eo q̄ pñsūperit talē cāz assumere. post
tormēta h̄o z confisicationes sube in ex. lñ redi-
gēdum et relegandum. d Ad hoc iubemus. p-
uiciar⁹ iudices z officia eoy si qñ de ciuitate ad
ciuitatem veniūt neq̄ angarijs nq̄q̄ descriptio-
nib⁹ aut alijs exp̄s collatores guare: s̄z ex de-
putatis sibi de fisco ammonis expensas facere.
e Sup hoc sancimus. pñciar⁹ iudices oib⁹
modis post depositioez cīguli. l. dies i pñncijs
morari: z quētioes aliqd z se mouētib⁹ rñdere.
f Si h̄o pñtigerit aliquē ex eis an̄ pñpletos. l. di-
es deserere pñciar⁹: iubem⁹ oēs ab eo dānū aliqd
passos simul igredi ap̄d sc̄tissimū metropoleos
ep̄m eiusdē pñciar⁹: sub gest⁹ monumētorvñū-
quēq̄ rāgetē sc̄tā euāgelia palā facere illata di-
spēdia: z et illi⁹ suba z quētia facta sūt monu-
mēta oē dānū lesis restitu: pñdētia z piculo p̄
t̄ps pñctor⁹ eiusdē pñciar⁹: sciētib⁹ q̄ si hoc co-
plere neglexerit ipsi de pñprijs facultatisbus oia
dānū lesis restituere pñpellētur. g Si q̄s aut̄ ex
iudicib⁹ pñciar⁹ aut euocet ad alia admistrati-
onē/ aut opus ad alia pñciar⁹ ei credat: iubem⁹
eū lñmo pñcuratore pñstituto quētioes pñponēti-
bus p̄ dānū rñdere. qđ n̄si fecerit sancim⁹ mo-
numēta av̄d sc̄tissimū ep̄m (sicut sup̄ dictū est)
agi: z p̄ dānū illatis eis iurātib⁹ s̄z gestor⁹ vir-
tutē oē dānū reddi: pñdētia silt z piculo p̄ t̄ps
pñctor⁹ vñlūsciuſq̄ pñciar⁹ tractuor⁹. h̄o aut̄
pecuniarias penas q̄ pñti lege pñtinent a comite
p̄ t̄ps priuatarū rerū erigi eos q̄ pñtē legē non
seruant: z n̄o fisco vēdicar⁹ sancimus: qui n̄i

De sanctissimi episcopis. Ethoc dicitur Leo. vñp ad clericos.
a **R**euerendissimis. hoc dicitur Le. clericos. vñp ad
monachos.
b **M**onachis. hoc dicitur Le. iubemus. vñp ad si. con-
stitutionis.

Sgu-
erna-
tione.
ispo-
num
vt. s. d. no. alt. col.
i. r. a. de eccl. ii. col.
i. r. a. de eccl. re. i.
mo alt. col. iii. ac.
d **C**onstitutio-
n. vt. s. quo opot.
epi. e. s. d. mona.
col. i. c. s. vt. cleri.
ap. ppi. o. epi. col.
vi. i. s. apud quos
opot. accur.

Sancinus.
primates. s. ecclia-
sticos archiplyte-
ros. et arcipri-
cos qui primates
ecclias. i. dicant.
vt. s. c. g. sancinus
autem reuerendissi-
mos. non loquitur
de laicis. q. illi no
debet eligere sed
facta electione de-
bent consentire. vt
in decreto. xiiij. dist. c.
docendus. ut. liij.
dili. et nullus. t. c.
non est.

Propositis.
non tactis. sic. Leo.
S. nulli.

Dicentes. di-
ci primates.

Decretis. in
quisbus eligunt il-
los tres.

Eos. electo-
res futuros.

Concubina-
s. est in qualibet
clericu. vt. Le. cler-
icos aupe. et facit
s. quomodo op. epi.
hoc de deo. et s.
sanamus.

Cognoscunt.
quem electum sunt
in eoz. et proti. ine-
niit. Isto. et sic in-
pte mutat maternam
Ex triu. sic con-
struc. vt electio etri
un. Et sic no. q.

tas védicauerit ipse cu admis-
trante sibi schola ex propria
facultate homi q̄titate solue-
re cogit. Que igit p̄ p̄tē legē
nīam salutare i p̄petuū p̄ vti-
litate valitaram et statu nō p̄
collatoris dispositum: tua glo-
ria iuolata et imota p̄ oia sua
re festinat: et ad omnī nominā
p̄ue ure faciat: edic̄ qd̄ i hac
regia ciuitate solēniter p̄positis.
p̄ceptis aut apud clarissi-
mos princiarū indices direc-
tis: vt p̄ eo oibus collatoris
bus manifesta fiant.

De sc̄tissimi ep̄is et deo
amabilib⁹ et reuerendissimis
clericis et monachis.

Ep̄i debet eligi forma hic
tradita: et si hi ad quos electio
spectat eligere negligat p̄ se-
mestis electio devoluit ad su-
perioris: et si elect⁹ fuerit p̄ ele-
ctione de crīme accusat⁹ ordi-
natio differit d̄ donec de cri-
mine iudicet. et ep̄a nō p̄ pecu-
niā s̄ meritis eligi d̄: p̄ s̄uetu-
dine tñ d̄ dare pecunia a iu-
re statutā. itē ordiat⁹ i ep̄m a
fui et ab ascripticia liberatur
fortuna et a patria p̄tate. Bar.

Im. Justi. au. petro glosif
simo p̄. pto.
Eguber-
natiōe et priu-
legis alij
q̄ diuersis
capitul⁹ ad
sac̄tissimas
ecclias et alias venerabiles do-
mos p̄tneib⁹ lā qdā dispo-
sum⁹. sup̄ sc̄tissimi alij epis
et clercis et monachis dudu. ibi-
ueris p̄tōnib⁹ dispositi: cu
op̄etēt correctōe hac p̄phēde
re lege p̄spērim⁹. **S**acim⁹
iḡ q̄tēs op̄fuerit ep̄s ordia-
re clercos et primates ciuitatis
cui⁹ futurus est ep̄s ordinari⁹

xxv. an. debet habere eoz sicut et p̄sbyter. vt. Le. s. p̄esby-
terum. Itē no. q̄ tres debent eligere sufficit tamen in du-
os consentire. vt. C. de decur. L. nominationum. et ideo tres
et non quatuor vel duo: q̄ naturaliter homines discordant
et in illis casibus possit esse q̄ non inueniuntur pars mas-

tol. vi. ff. de ar. lez
si vius. s. principa-
liter.

Conuictam.
olim.

Constitutio-
nis. id est scrierā.
vt. nouellis co. ti.

Tunc esse sc̄
futuram electionē.

Eum. electū.
Hoc. s. de elec-
torib⁹ nūc de elis
gēdo incipit.

Decretis. q̄n
per se eligunt dicti
electores.

Ordictur. pu-
ta archiepiscopus

Ordinantis.
naz deponerē sita
lis non est.

Retinat. oīz
econtra tres retine-
bat et quarum cur-
rie dabat. vt. s. q̄
modo oport. epi. s.
neq̄ ex officio. t. f.
eo. s. sed hoc qui-
dem. Accur.

Cum alijs.
licet oīm laicus
non el. cretur. vt
s. quomodo oport.
epi. s. istitur.

Ordinetur. s.
hodie hoc coram
ctētis ture canonū
nam non est eligē-
dus in ep̄s nūlue
rit ante diaconus
aut p̄forier aut in
subsidii subdiacono-
nus. vt. i. decc. M.
x. c. vi. sed posilia-
ri p̄t. vi. di. lii. ofi.
Sed hodie subdia-
conus sine stipula-
tione ipso uno eli-
gitur. vt extra de te-
po. or. c. a. multis.
Accurius.

Quicunq̄. ri-
diculum est enim
eos velle docere q̄
nondum discere di-
no tñ
dicerunt. vt attul-
q̄ nōdūz
lius et hic et ad hoc
dicēt. si quis

e*s. phibet. r. C.*
de episco. et clericis.
cum clericis. s. ipse
vero. et s. consti. q
de dig. ibi cum na
q*r. c. f. ad. l. iur.*
de adul. vpoz. s. iu
der.

a *Una. unus er
go. p. oibus eligit.
r. f. quod cuiusq
vni. Lie. s. i. r. d. de
quello s. i. et argu
C. comunia de leg.
si duobus. et argu
ff. de iudi. mōnūq
Accursius.*

b *Competit. s.
is cui congruit. est
aut is q. p̄est epo
archiep. vel sumi
lis. sed hodie vſq
ad tres mēses. ex d
elec. c. cū nobis oī.
c *Ordinet. pu
ta q. per suffragiū
est electus. r. i. s.
p̄ omnibus.**

d *Si quis autē
deficiēt. id est dif
ferēt vſq ad tres
mēses: nam inte
rim nulla facienda
est examinatio cūz
accusato. desilit.
vt in nouellis co
titu. et faciat d
icitum. s. q. non modo
op̄ter epi. s. i. q. s
autem. r. s. si tame
r. s. si vero.*

e *Examinationem.
s. accusatio
nis que inferit epis
copo eligendo.*

f *Superius dī
cte. vt. s. e. si quis
autem circa s.*

g *Aut altarum
dati siue ab ordinis
to siue ab alio. org.
ff. de calū. l. genera
liter. et facit. C. e. s.
quenq. r. s. quo :
modo op̄ter epi.
s. sed neg. r. s. et
hanc. Sed quid si
ignorauerit cleer?
R. debet cum sc̄i
renunciare in ma
nu consecratis. et
tunc ipse eum p̄t
relicgere. vt. i. q. v.
e. presentium,*

alios debet docere post ordi
nationem ab alijs doceri non
debet. *Si vero vt cuenit in
quibusdam locis non inueniā
tur tres psone ad talez electio
nem oportune: liceat decreta
faciētibus in diuabus et i una
psona decretū facere: oēs ta
men dictas a nobis habētes
testatiōes. Si vero qui debet
epm eligere citius ipa decre
ta intra. vj. mēses non faciāt
tunc p̄iculō pprie aīne ille
quē cōpetit ordinare epis
pū ordinet oībus alijs pdixi
m obseruād. *Si q. aut
citra memoratam obseruatio
nē episcopus ordinetur: iube
mus hunc omnib modis epi
scopatu depelli. Sz etiam illū
qui pieter hoc p̄lumpserit or
dinare segregari vno anno a
sacro ministerio: et omnē eius
substantiam que quolibet tē
pore aut modo in eius dñum
deducta est ppter culpā quā
fecit dño ecclesie cui⁹ epis
copus est vendicari. *Si quis
autē electus ad ordinationem
episcopat⁹ accusauerit in qua
libet causa que possit fz leges
aut canones eius impeditre or
dinationem: differat huiusmo
di ordinatio: et prius cōtra eū
ppositam causam siue presen
te accusatore et ab eo ppositā
causam exequēt siue etiā de
ficiēt p̄ tres mēses suam ac
cusatiōe iplere/diligēter ex
minari ab alio a quo futuris
erat episcopus ordinari: et siq
dem obnoxii eū accusator in
uenierit: phibeatur ordinatio.
Si vero obnoxius nō ostē
datur: ordinatio quidem nō i
pediat: accusator aut siue non
p̄bauerit: siue ppositam a se
accusatiōe / a prouincia in q̄
habitat abiiciatur. si quis au
tem ante examinationem ac
cusatum ordinauerit/ ordina
tus quidez a sacerdotio repel
latum. Qui vero talem ordina
re festinaverit: superius dī
cte***

h *C. uel fideiuso
num: no. par deli
ctum dedisse et pro promis
tis. vt hic. r. s. terer da
quomodo oportet re in de
epi. s. sed neq. r. s. licet eq
r. h. c. C. ad. l. sal. ualent
l. f.*

i *Sed oblatio.
q. si ita dixit palaz
offerit vt cligar in
episcopum: licet
est eis fm Joh. vt
ff. de poll. i. s. non
semper. r. ff. de of
picio. barbarius.
Accursius.*

k *pro consuetu
dinitibus. s. q. sic
est consuetudo et
bona vt in aliquo
seruetur: vt subiect
secus si esset mala
nam non ideo pre
farentur q. esset
consuetudo. vt s.
vt nulli iudi. in pī
ma col. ibi male ci
re. que est contra.
Accursius.*

l *Rome. i. papā
romanū. vt in no
uellis co. titu. et iste
vere dat romanis.
sed hic non fm for
man bius titu.*

m *Theopole
os. id ē antiech.*

Collatio Rona

a **C** Non autem i. non minus. Accursius.

b **C** Pro ironisticis. i. p cathedralico. vt i nouellis co. li.

c **C** 'permittim'. sic als pro vili causa non pstatur spor-

tule. vt. s. b. iudi. s.

ne autem. in si.

d **C** Presbyter. q

archipresbyter di-

citur ab archos qd

est princeps: quasi

maior inter alios

presbyteros.

e **C** Dots. als

donatis.

f **C** Circa pdicta.

q. v. annis steterit i

mosterio. vt dixi.

s. eo. sed neq. t. s.

curialem.

g **C** Disposuitm.

vt. s. de ec. ii. s. in-

terdicimus.

h **C** Sue. vt. s. co-

sti. que dig. h. illud

col. vi.

i **C** Presbyters.

vel psotyens.

k **C** Diaconos.

vel diaconis.

l **C** Subdiaconos

vel subdiaconis.

Accursius.

m **C** Cognatiōis

vel agnitionis cū

hodie nō sit diffe-

rentia. vt. s. de he-

re. ab intesta. s. ex-

hispac. col.

n **C** 'permittim'.

aliquid in militē sc-

culan q nullō mō

admititur. vt isti.

de excu. tu. s. idem

t in militē. Sed nū

quid pōt esse testa-

mentari. vel datu-

s. R. non vt h

o contrario. arg. ff.

de offi. ei cui mā.

est iu. l. s. i.

o **C** Hec fecerit. i.

si declarat h infra

iii. mensis. ergo si

nō fecerit preiudi-

cit sibi in alijs fm

p. et est pro eo. s. d

here. et fal. s. nō alit

t. ff. de offi. ei cui

man. est iu. l. i. sed

Jo. et py. cōra. dē-

cunt enim in alijs

sibi non preiudi-

care. C. de excus.

tu. l. volutaria. t. C

de his q spō. mu.

hac quātitate nichil supra. xx.

au. li. pberi. metropolitas aut

a ppia synodo aut btissimis

patriarchis ordinatos et alios

oēs ep̄os qui aut a p̄iarchie:

aut metropolitis ordinant̄ da

re p ironisticis qdē solidos. c.

notariis aut ordinatis et alijs

inſtrārib ei. Solēniter accipi

ētib solidos. ccc. Si ho ecclie

curie et fisco dari. sic tū vt nū

lā imutatiōne ecclastica iura

sustineat i reb q̄s in epatū ac

quisitas ecclie eoz ppterere di

spouimus. Si ho p̄tigerit or

dinat̄ ep̄m sub proprii paren

ts p̄tate eēt̄ t̄da ordinatiōe

sue p̄tostatis sit.

C Ep̄is et monachis tutela et

curē officiū iterdic̄t̄ p̄bris au

tē et alijs clericis p̄mittit̄ i al-

q̄s calib̄ reglariter aut p̄so-

nis ecclastica sc̄laria nego-

cia iterdic̄t̄. fallit i certi ca

lib̄ a iure p̄missis. Bar.

C Deo aut amabiles ep̄os et

mōachos ex nlla lege tutores

aut curatores cuiuscunq p̄so-

ne fieri p̄mittim'. p̄frosi autē

et diaconos et subdiaconos

iure et lege cognatiōis tutelā

aut curā suscipe hereditat̄ p̄

mittim'. p̄prio et solo ḡdu co-

gnatiōis ad tutelā et curā vo-

cat̄: et hm̄i suscipe administratiōe p̄mittimus'. si sit itra q̄t

tuor mēses et q̄vocati sūt ap̄

cōpetente iudicem scripto de

clarēt̄ talē administratiōes p̄pa

volūtate suscipe: et si q̄s eoz

forsa hec fecerit'. nllū ex hoc

i alia tutela aut cura iudicēt̄

patia. **C** Aliū aut fieri suscipe

ptore aut exactore fiscalium fu-

ctionū aut cōductorem publi-

carum aut alienar̄ possessio-

nū: aut curatore domus' aut p̄

curatore litis': aut fideiūs: et

pro talibus causis' episcopuz

aut yconomū aut aliū clerici

cuīslibet ḡd: aut monachū'

su. l. s. t quod hic bicit. t si q̄s fecerit re. exponit. i. fl

eam tutela suscepunt solēniter: nec em̄ alter suscipere

debet nullā circa aliam re. hoc aut priuilegiū clericis ha.

ber q̄ stat ut clericis q̄ debet

nō als. vt. C. d. ep̄i. Gaude:

t clericis. i. generat̄. re p̄uale

ly qd̄ d. lectore: et q̄ s. i. cler

toe et alijs clericis cal.

q̄ nō phibetur r̄. fin. 3o. vocat̄ p̄i

et i. iure fin. lego.

Accursius.

p **C** Aliū autē. q.

d. clericis: et subi-

ct. libi ep̄m autē.

Accursius.

q **C** Publicam,

sc̄l rectigium.

Accursius.

r **C** Domus. sc̄s

noſtre priuate.

s **C** Litis. etiam

cuīslibet.

t **C** Causis. s. p̄di

cis publicis et a-

lijs. t dic exempli

vit in publicis sali-

ne: aut argentifor-

dinus vel silbus.

nā hec publica sūt.

vt. ff. de verb. sig. l.

inter. t. ff. de pub. l.

sed hi. in pun. t. ff.

deverb. sig. l. inter.

sed yconomū vide

tur admittendus ad

fideiūtione. vt. C.

de ep̄i. t. clericis. cum

clericis. s. men. o-

rat. q̄ est cōtra. t ex

de fideiū. c. pe. et

fi. Solu. hic i spāli

bus casib̄ loquit̄

vt. b. immutib̄i pro

talibus causis. t.

Item videt q̄ pos-

seēt̄. peurato litis

sicut et yconomū.

vt. Leo. s. sportula

rū. i. fi. q̄ est p̄. Sol.

hoc spāle his casis

bus vt. dixi. No. s.

clericū ab hm̄i a-

ctib̄ phibeti. idēz

de milite. vt. C. de

peur. l. milite. idēz

de curiali. vt. C. lo

ca. l. curialis. idēz

de tute. vt. C. ne

tutor et curato. l. i.

v **C** Monachum.

monachū dico qd̄

plus eli. erā eccl

sie vel monasterij.

a. **C** Quedam ad iacentes. id est cōfines. vt in nouelis co. ti.
 b. **C** Sacere adiunūcū. vt. s. de nō alie. s. hoc vero iuuenus col. i. et. s. vt dece. non si. s. il lud. col. v.
 c. **C** Cōducere. re-pe-te dāmus licen-tiam.
 d. **C** Personis. i. pconis. t cōgnatis. vt. s. de ali. temphi. s. pconis. t de hac. l. hic dicit. Uel dicit q̄ de hereticis h̄ dicit q̄ bus nō p̄t dari ab ecclia. vt. s. de. ti. S. iubem⁹. t sic de ista faciet mētēz.
 e. **C** Probauerit. i. imposuerit vel sha-tuerit. al. ar. C. de mo. mul. fi.
 f. **C** Thelonorū. qdā h̄nt theloneo-rū. t qdā thelonico-rū. t expōt al. i. mēfurā publico loco positat. tu dic te lo. i. vēngaliū. et erit sensus huius littere: q̄ gēdētes eis. s. predictis clē-ri-cis qui cōducunt rectigal. q. d. locan-do es credētes vel cōdu. cuiuslibet pu-blici aut p̄ceptio-nem publicarū col-lationū. aut eractiōne aut sollicitati-nem domus. s. nos-fre p̄uate. vt dixit s. s. alius. aut susci-p̄tes eos fidei-su-fores. t. nullam a-ctione. t. c.
 g. **C** Personis cre-diderint. ne fiscus dāmmū patiatur. vt arg. s. vt nulli iu-di. s. hoc vero iu-benus. hac col.
 h. **C** Compellunt. vt sunt publici ad-ministratores. ad quos pertinet face-re tales locatiōnes.
 i. **C** Exhibendo

pprio nomine aut ecclie aut monasterij subire non sinim⁹: vt non per hanc occasionem et sanctis domibus dāminū fi-at: sacra ministria impediātur. **C** Si autem ecclieis aut monasteriis possessiones que dam adiacētes⁹ inuentātur et voluerint disp̄satores ipsarū venerabilū domorum in conductionem aut emptionē aut emphiteosim has accipe: tūc omnibus clē-ri-cis t monachis pro alijs causis in ipso instru-mento subiectis monumento rū consentientibus et manife-stantibus pro vtilitate vene-ribilium domorum hoc fieri: talēm conductionem et em-phiteosim procedere sinimus sed etiam ipsis sanctissimis ecclieis et alijs venerabilibus domibus dāmus licētiām cōductiōes et emphiteoseos fa-cere adiunīcēb. et clē-ri-cis si-militer propriarū ecclieis posse-siones conducere et gu-bernare: cum vltūtate tū episcopi et pconis p̄mittimus: exceptis personis⁹ quas p̄ aliam legem hoc facere phib̄i-bus. Si quis autem cōtra ea que dicta sunt aliquid fecerit siquidē episcopus fuerit/om-nes eius res ex qualibet cau-sa vel persona siue ante episcopatū siue post hec fuerint ad eū venientes: eius ecclie even-dici sancimus. **C** Si autē pconis aut alijs clē-ri-ci fuerit hec delinquentes: pecuniarā eos penam qualez episcopus eoz probauerit⁹ exigit ecclie vendicādam. eū etiam qui cōductionem theloneo-rū aut cu-tiuslibet possēsionis aut publīcarū collationū p̄ceptionem aut eractionem aut sollicitati-nem domus hoc credētes: aut fidei-su-fores eos pro memo-riatis causis suscip̄tes nullam contra ecclieam aut monaste-rii aut res eius aut gubernātiū aut contra illas perso-

nas quib⁹ crediderint aut cōtra facultates aut fidei-su-fores eoz habeāt actionem. **C** Illi vero qui publicarū collatio-nū aut tributorū susceptionez aut conductōem: aut exac-tiōmem memoratiōnis credi-deris: aut fidei-su-fores eos ac-cep̄terint: si quod publico dā-nū p̄tingat hoc ex propria fa-cultate restituere p̄pellūtur.
C Nulli licet episcopos corā-se ad testimoniū compellere: sed ad eos mistere debet: vt p̄-positus euangelis dicant. et a iudice in iudicio venire cogēti non sunt. b. d. Bar.

C Nulli vero iudicium illebit deo amabiles episcopos cog-e-re ad iudiciz venire pro exhibi-bendo testimonio: sed iudex mittat ad euz quosdā ex psonis ministratiū sibi: vt propo-sitis⁹ sanctis euā gelis fm qd̄ decet sacerdotes dicant q̄ no-uerint. Sed neḡ pro qualibet pecuniaria causa vel crimināli episcopum ad iudicem ciui-lem aut militarem inuitū per-ducere aut exhibere citra im-periale iusstionē p̄mittim⁹: sed iudicem qui tale⁹ aliquid sine scripto siue ex nō scripto presumpserit iperare post cinguli priuationem. xx. lib. auri penā exoluere iubemus ecclie cuius episcopus produci aut exhiberi iuslus est: execu-tore simuliter post cinguli pri-uationem et p̄beribus subden-dum: et in exilium deportan-dum.

C Episcop⁹ i suis ecclieis de-bent residentiam facere t eas non relinquere sine superioris litteris: vel sine p̄ncipis ius-sione: t tunc non amplius uno anno. item patriarche t archiepiscopi debet om-nes sub se constitutos omni anno ad se conuoca-re et exponere que agenda sunt. item episcopiv⁹ clē-ri-ci ad tabulas ludere vel ludi participes vel sp̄tularū fieri phib̄etur. nec cogendus est epi-scopus clē-ri-cum suū ab ecclie dimittere t alij tradere. b. d. Barto.

Collatio Rona

a **C**uz litteris. sive C. de episco. et cleri. si qua per calamitatem. et. ut disse iudi. i pri. col. ix. Accursius.

b **S**i vero. hec que dicuntur. hic et. pri. q. sit. s. d. modo oportet. q. il lud. et q. non aliter col. i. t. s. et nul. fabri. ora. do. q. il lud. col. v.

c **D**iffinitum. scilicet xxx. dicunt in una q. dilat. ar. s. de liti. q. omni. au tem. Accursius.

d **A**ut scematis id est ordinis. sce ma enim pro ordi ne plerumq. ponit. s. et cus de ap. co. q. si vero liberi. et facit ad hunc. q. C. co. l. placet. t. l.

Schaco decernimus. quid ruz. lud. de schachis. t. Rn. no. e. ele. possunt cu. non for ricos. p. tine. virib. sed na hibus turali ingenio con fissa illi lud. Itē nūquid gratis ad tabulas pōt. Rn. non cum etiā spe etacula hic proh beata.

e **C**ausa mon stetur. no. sine cau sa transactione no fieri. v. f. de transa cto. l. cus hi. q. pre tor. et de p. l. respit ciendum.

f **C**ōmuniōne. est ergo excomuni catio a corpore tpi vi. hic. Ies est alia se. ab ingressu ecclie. vi. s. de inter di. col. here. in fine t. C. de sum. trini. l. i. in fi.

g **S**acerdote. i. archiepiscopo.

h **S**ustineat. ff. quod quisq. iur. l. in pun.

i **C**onstituto. et per centum milia tra remoto. vt. C. d. episco. et cler. l. qui eunq.

Interdicim⁹ aut̄ deo amabilibus epis proprias relinq̄re ecclesias; et ad alias religio nes venire. Si ho necessitas faciendi hoc tigere; nō aliter nisi cum litteris⁹ beatissimoꝝ priarche aut metropolite; aut per imperiale videlicet ius litioneꝝ hoc faciant; ita tamē vt nec illis epis copis q. sub beatissimo archiep̄o constantino poleos et patriarcha fuerint; liceat citra pmissioneꝝ ei⁹ aut nostre iussioꝝ ad regiā ciuitati venire. Si vero etiam fz hunc modū epis cuiuscum loci profectus fuerit; non ampli⁹ vno anno suam relinquat eccliam. Episcopos autem in regiā ciuitatem sicut pictum est venientes cuiuslibet fuerit dyocesis pre omnibus ire ad beatissimum archiep̄o constantinopoleos et ad patriarchaz.

et ita per eum ad nostram introire tranquillitatem. Circa autem hanc nostram dispositionem aut pfectissimis aut ultra diffinitum⁹ vnius anni tepus extra suam ecclesiā faciebus moraz; primū quidē nō ministrari ab yconomis prie ecclesie expensas; deinde admonere eos p litteras sacerdotū sub quibus agunt vt reuertatur ad suas ecclesias; differentes autem reuerti fm sanctas reuocari regulas; et nisi intra diffinitum a factis canonibus tps reuertant ad suas ecclias; ipos quidē ab epatu expelli; alios aut̄ p eis meliores ordinari fz pntis legis virutē; hoc ips⁹ et sup clericis valitū cuiuscum ordinis fuerint aut̄ misterii. Ut autem ois ecclesiasticus status et sacre regule diligenter custodiātur iubemus vñiquēꝝ beatū archiep̄o et patriarchā et metropolitā sc̄issimos epis sub se pstitutos in eadē pnuincia se mel aut sedo p singulos años ad se cōuocare; et oēs cās sub-

tiliter examinare quas cpi aut clericis aut mona chi adiuvē h̄cānt; eosq. dispōteret sup hoc qcqd extra regulas a qcūq. psona delinquif emēdari.

Interdicim⁹ aut̄ sc̄issimis epis. pbris et dyā comb⁹ et subdyaconib⁹ lectorib⁹; et oib⁹ alijs cu iuslibet venerādi collegij aut scematis cōstitutis ad tabulas ludere; aut alijs ludētibus pti cipes aut inspectatores fieri; aut ad qdib⁹ spectaculoꝝ pectādī grā vēire. Si q̄s aut̄ ex his hoc de liquerit; iubemus in tribus annis a venerabilitate phibert⁹ et in monasterio redigi. Si aut̄ in medio tpe oñderit dignā sui vitij pñiaz; liceat et sacerdoti sub quo pstitut⁹ est minuere tps; et h̄c rursus p prio reddere ministerio; sc̄ebus quoq. sc̄issimis epis debētib⁹ hoc vidiicare; q̄ si tale aliqd agnoscētes nō vindicauerint ipi rationē deo p tali cā psoluēt. Nullū aut̄ ep̄m int̄tum cogi quēlibet clericū sub se pstitutū de p̄uo clero dumittere et alij dare.

Epi et pbris sine iusta cā aliquē excōicare non debent. al. si fit; absolutio a supiore dari debet. Item epis non licet p pysis manib⁹ aliquē p̄cutere. Itē epis ab ep̄scopatu repulsus ad ipm redire non potest. b. d. Bar.

Omniib⁹ aut̄ epis et pbris interdicimus se gregare aliquē a sacra cōione atēq. causa mon stetur; propter quam sancte regule hoc fieri iubēt. Si q̄s aut̄ ppter hec a sancta cōione quēq. segregauerit; ille quidez qui iniuste a cōione segregatus est soluta excōicationē a maiore sacerdote sanctam mereatur cōmunionē. Qui vero aliquem a sancta cōione segregare p̄sumperit; modis omnibus a sacerdote sub quo cōstitutus est sepabitur a cōmunione quanto tēpore ille perspererit; vt qd iniuste fecerit; iuste sustineat. Sed neq. propriis manib⁹ liceat ep̄co p̄ aliquem p̄cutere; hoc enī extraneū sacerdoti est. **I**Si quis aut̄ ep̄scopus fm ecclesiasticas regulas sacerdotio pulsus p̄sumperit ingredi ciuitatem ex qua pulsus est relinquens locū in quo iussus est degere; iubemus hunc in monasterio in alia regione pstituto tradui; vt qui in sacerdotio deliquerit deges; i monasterio corrigat.

Presbyteri et clerici ac etiam draconis or dinary debent qui sint eratia hic inserte; et sine recte fidei et vite honeste et caste viuentes et ca sitatem voventes. et si contradicor apparuerit ordinatio differti debet donec plene fiat exami natio. b. d. Bar.

Clericos autem non aliter ordinari pmittimus nisi litteras sciant et rectam fidez vitamq. habeant; et neq. concubinam aut naturales ha buerint; aut habeat filios; sed caste viuentes aut uxores legitimā et ipsam vñā et primā habētes

a Minorem.
xxv. annos. tamē ē
tempus debet ha-
bere episcopus. vt
s. co. hoc quoq; de-
cretis.

b Annorum. xl.
let. C. dicebat de l.
an. que corrigitur.
vt. C. co. l. nulla. et
eodem modo cor-
rigitur alia q; dicit
de. l. an. s. quoniam
op. epi. s. quanta
igitur.

c Differatur. s; non differatur ex-
cito sententie pre-
feci pse. supplica-
tionis facta. vt. s. vt
spon. lar. s. aliud.
que est contra.

d Sancuum.
vi. s. co. s. si q; au-
tem.

e Accipe. arg.

q; sacerdos nō po-

test dando penen-

tiam permutare re-

tiner concubinas.

sed arg. contra. s.

delega. iiij. si quis

in pun. testameti

s. i.

f Tradatur. q;
dicitur clericum a-

Apostol. postulatiū officio

ta offi- curie dar. At hic. et

co cu- s. quomodo opot.

ne tr- epi. s. semel. et a-

cerdotio cadit. vt h

z. s. de nuptijs. s.

et si quis. z. s. quo-

modo opot. epi. s.

neg. si etiam de

monacho. vt. s. de

mona. s. si vero re-

linquens.

g Permittim⁹

sed oīum siebat cur-

distinctione. vt. C.

de epi. z. cler. l. offi-

ciales.

h Monasticam

non tamē erat mo-

nachus. als. ppu-

am substantiaz ha-

bere dici non pos-

ser. vt. s. de mona.

s. illud. quod. i. di-

citur. Sed quomo-

do hoc cum. i. dicat

idē est in aliis mos-

vachis. Refp. nō

neq; viduam neq; separatam
viro neq; aſr legib⁹ aut sacris
canonibus iterdictā. **i** Pres-
byterum aut minorē. xxv. an-
norum fieri non permittimus
Sed neq; diaconum aut sub-
diaconum minorem. xxv. neq;
minorē lectorem. xvij. annos
Diaconissam vero non ordia-
ri in sancta ecclesia que mior
est annorum. pl. aut ad sc̄as
venerit nuptias. Si autē tem-
pore ordinatiōis clericū cuius
cungs collegiū aut ordinis ac-
cūlatoſ aliquis apparuerit di-
cens eum indignū ordinatio-
ne esse. differatur ordinatio. et
vniuersa procedant taz p exa-
minatione q; pro multis quas
in episcopōū ordinationibus
sanciuim⁹. Si vero futurus
ordinari diaconus nō habue-
rit vrorem sicut prius dictus
est coniunctā sibi: nō aliter or-
dinetur nisi prius ab ordinante
eum interrogatus promise-
rit posse post ordinationem et
sine legitima vrore hōestevi-
uerē non valente ēū qui ordi-
nat in tēpore ordinatiōis per-
mittere diaconū aut subdiacono-
num post ordinationē vrore
accipere. Is aut qui permit-
tit eps. expellat ab episcopā-
tu. **j** Si vero post ordinatio-
ne pſbyter aut diaconus aut
subdiaconus vrore duxerit: ex-
pellatur a clero et curie ciuita-
tis illi⁹ in qua clericus erat cū
proprijs rebus tradatur. Si
vero lector sc̄am ducat vro-
rem aut primā quidem vidu-
am/aut separataz a viro/aut le-
gibus vel sacris canonibus in-
terdictā: nequāq; ad alium ec-
clesiastici ordinez puehatur:
et si quolibet modo ad maiorē
ordinē perducatur expellatur
eo et priori restituatur.

k Curiales et officiales nō de-
bent clericū ordinari nisi mō-
sticā vitam per. xv. an. imple-
uerint pena contrafaciēntib⁹
imminente. in predictis tamē
casibus iuravetera scruantur.
l Tē cīci merito et nō simonia
ce ordinari debent: ecclesijs
tamē in quibus ordinātur bo-
na eorum ante et post donare
possunt. h. d. Bar.

S; neq; curiale aut officia-
lem clericū fieri permittim⁹
vt non ex hoc venerabili clero
iniuria fiat. si vero tales perso-
ne in clero constitūatur tanq;
necad ordinationē pducti p
prie fortune restituant nisi for-
san monasticā vitam aliquis
eorum non minus. xv. an. im-
pleuit. tales enī ordinari pre-
cipim⁹ legitima videlicet par-
te curie et fisco danda: si in cle-
ro cōstituti monacho conde-
centem vitam impleuerint.
Si vero post clericatus hono-
rem vrorem aliquis eorum
dixerit: aut concubinam ha-
buerit: curie et officio cuius
fortune subiacebat redda-
tur: etiam si maxime tali ec-
clesiastico gradu tenebatur: in
quo quis constitutus non pro-
hibetur sacris canonibus et le-
gibus vrorem accipe. **m** Hoc
autem et super alijs omnibus
monachis tenere sancim⁹ qui
de monasterijs ad quolibet ec-
clesiastici transfrerunt gra-
dum etiam si nulli fortune sub-
iecti fuerit. Et generaliter san-
cim⁹ nulli licere in quolibet ec-
clesiastico gradu cōstituto di-
scendere ab eo et secularez fie-
ri. scientibus tale aliquid faci-
entibus: quia et quasi a ppo-
sito sibi cingulo aut dignitate
aut militia iudabuntur: et cu-
riali fortune proprie ciuitatis tradētur. **n** Qui
autem ante nostram legem clericū ordinati sunt
ex curiali fortune per substitutas personas pecu-
niaria munera complere: a corporalibus autem
liberos seruari. **o** Sed neq; clericū cuiuscunq;
gradus dare aliqd ei a quo ordinat aut alijs cui-
libet persone permittimus. solas autem priebe-
re eum consuetudines his qui ordinantium mi-
nistraltes sunt ex consuetudine accipientib⁹ vni-
us anni emolumenta non transcendentib⁹. In
sanctayero ecclesia in qua constituuntur sacram

Collatio Monachorum

Consue factus aliquid per
tudo sibi sit dari quod alii non
sit licet licet. vi. 7. 8. eo. 9.
quod alii est pre omnibus. 7. 9.
illicet. pro consuetudinibus. sed arg. contra
9. vi. nullius iudic. 9. 10.

a. **C** Non prohibe
bemus eadem de
episcopo dicta sunt
9. eo. 9. pre omnibus
9. si vero laicus. 7.
9. si quis autem epi-
scoporum. et facit. C.
eo. si queritur.

b. **L** Liber et inge-
nitus. etiam clericus
et domino volenter fuc-
ti non poterat. C.
e. l. inuenimus. 9. ser-
uos. sed monachus
sic volenter eo. vt. C.
eo. t. serui. hodie
autem fieri possunt
clericis etiam scien-
te domino. vt. hic. et
sic no. patientiam
ita con-
fessum compas-
sari. sic. ff. ad munu-
cipal. cip. quotiens.

c. **I**gnorante. quod
psum. vt. C. qui
mili. no. pos. super
seruis.

d. **F**ortunatus. i. q
posse derit eum ut
suum tempore ingre-
sus. nec enim amisit
possessiones ob in-
gressum. alii male
ageretur cum eo si
statim onus proba-
di in se reuolucre.
est ar. C. d. agri. et
censi. si. q. lib. 11.

e. **A**Id seruitur.
immaculata. vt. 9. e.
9. sed neq; curiale.
in que eli contra
Solu. curialis vel
liber curie dat. vt
ibi. serui vero do-
mino suo. vt. hic. et
scib; de libero. hic
desuo dicit.

f. **A**griculturaz
adimplent. etiam
per substitutum. vt
C. eo. l. ad similitu-
dinem. 7. l. quisque
et no. in ipsius. nam
dico in ecclesia est
idoneus aliud su-
mi aliud non debet

complere ministerium. et nullum pe-
nitutus pro prijs clericis dare pro
sua inlinuatione. nec ob hanc
causam pro prijs emolumenit
aut aliis portionibus hunc pri-
uari. **S**ed neq; xenodochuz
aut nosochomum. aut proco-
trophu. aut aliu quilibet vene-
rabilis domus gubernatorez. et
aut quacumque ecclesiasticaz sol-
licititudine agentes dare aliqd
illi a quo constitutu. aut aliu cui-
cumque persone pro commissa si-
bi gubernatiode. Qui vero pre-
ter hec que dispostumus aut
dat aut accipit. aut mediator
sit: sacerdotio aut clero homini
comisso sibi cuiuscumque guber-
nationis nudabitur. his que
accipiunt vendicandis venera-
bili loco cui talis persona or-
dinatione aut sollicitudinem
aut gubernatione accepit. Si
aut secularis sit q; accipit aut
mediator. factus est: qd. datu
est duplum repetit. et venerabilitate
loco in q; talis persona ordinatio-
ne aut gubernatione aut solli-
citudinez suscepit prebeat.

Si quis aut clericus cuiuslibet
gradu sive gubernator cui
institutus venerabilis domus aut
ante ordinatione commissaz si-
bi cuiuscumque gubernatoris aut
sollicitudinis postea aliqd vo-
luerit suarum rerum offerre eccl-
esi in qua ordinata aut loco cu-
tius gubernatione aut sollicitu-
dine suscepit. no solu no phe-
bem hoc fieri. sed etiam magis
iuitam eos talia p salute aie-
sue facere. nos enim illa solu da-
ti phibemus que pro prijs per
sonis quibusdam prebetur. non
que sanctis ecclesiis aut aliis
venerabilibus locis offeruntur.

Domo scierte et no contradicere
te potest seruius clericus ordi-
nari. eo ignorante non. et si co-
stitutus ad seculariter vita redibit
dono restituendus est. a scripticij
vero pieter domini voluntate
possunt ordinari. b. d. Bar.

Si seruius scierte domo et no

dicente in clero ordinatus fue-
rit ex hoc ipso q; constitutus
est liber et ingenuus erit. Si
vero ignorantia domino ordi-
natio fiat. licet domino intra
spaciu vnius anni et senilem
fortunam pbare et suu suu reci-
pere. Si dico suus scientia domino si
ue insciencia sicut diximus eo q;
in clero constitutus est liber fa-
cto ecclesiasticum ministerium
reliquerit et ad seculares transi-
erit vitam: suo domino ad ser-
uitum contradatur.

Ascripticios autem in ipsis
possessionibus quarum sunt a-
scriptitij clericos et ppter volunta-
tem dominorum fieri permit-
timus. ita tamen ut clericis fac-
tis impositam sibi agricultu-
ram adimplantur.

Clerici a patrono presen-
tati debent ab episcopo ordi-
nari. quoscumque putauerint
meliores ordinare potest et clerici
in suis ecclesiis morari de-
bent. b. d. Bar.

Si quis oratores domini fa-
briquerit et voluerit in ea cle-
ricos ordinare. aut ipse aut ei
heredes si expetas ipsis clerici
misstrat et dignos denomi-
nat denotatos ordinari. Si dico
q; ab eis eliguntur tam idignos
phibet sacre regule ordinari:
tunc et sanctissimum eps quoscum-
que putauerit meliores ordinari
pcures. sacramentum aut reverendissi-
mimos clericos suis ecclesiis
obsecudare: et omne eis cōpe-
tens ecclesia sicut ministerium adimplere: hoc
reqrente vniuersitatem civitatis sanctissimo epo: et
cuiuscumque ordinis ecclesiasticis primatis eos
q; hoc no custodiunt regulari multe subdetibus.

Presbyteri et omnes clericis res ad se pertinentes
in suo dominio habere debent a i; potesta-
re eas donare et de eis testari possunt si sub pa-
rentum existant potestate dummodo filii ante
his non extantibus parentibus eorum relinquunt.
hoc dicit Bar.

Presbyteros autem et diaconos et subdiaconos
catores et lectores quos oes clericos appelle-
lamur res q;libet modo ad eorum dñum venientes hinc
sub sua praete picipim ad solitudinem castrensem.

vt. C. l. in ecclesiis. secus si non sit
ibi idoneus. et arg. ff. de mune. et ho-
vit gradatum. 9. et si
lege. Item nonne
ideam erat etiam ouis
quod p aut. istaz
statutus. vt. C. e. ds
quis. Dicas sic. vt
illa loquebatur tunc
tunc quando domi-
ni aderat voluntas.
Item quid si con-
tra voluntatem do-
mini facit. M. dicit
q; non potest. licet
pieter voluntatem
domini posuit. vt. h
zarg. ff. de procur.
L. pomponius. i. fi.
Sed tu dicas con-
tra. vt in nouel-
e. vbi dicit q; domi-
no inuitu potest.

g. **O**rdinari. p;
curet. ad episcopum
pertinet electio. vt
hic. et s. vi. clericis
qui re. 9. fi. et s. de
mona. 9. ordinatio
nem.

h. **C**atores. scz
qui cines sunt fi-
liifani.

t. **A**Id similitu-
dinem. non omnis
modo. v. s. posuit
sic tamen vt. e.

k. **C**astrenium.
ff. de inoff. testa. si
instituta. 9. de in-
officio.

h. **A**griculturaz
adimplent. etiam
per substitutum. vt
C. eo. l. ad similitu-
dinem. 7. l. quisque
et no. in ipsius. nam
dico in ecclesia est
idoneus aliud su-
mi aliud non debet

De sanctissi. episco.

fo. Clix.

a Ferant sed quo sūre? R̄n. quidā p querelam. Sed certe hoc idē erat per aliud auf. s. vt eis de ap. cog. s. sed hec quidē. Dic ergo cōdi. ex hac. l. r̄ sic non est contra qd dicitur in castrensi et quasi non dari querelam. vt. C. de inoffi. testa. l. fi. in fi. r̄. C. co. l. cū lege. in fi. r̄. l. sacrosante. r̄. ff. de inoffi. testa. si in offi tuta. s. de inofficio so. et intellige h̄c. s. in prelatis. als. serua qd dicitur. s. de eccl. titulis. s. interdicimus.

b C̄ pro verberibus. i. loco tormentorū q̄ eis remittuntur.

c Legitimis. q̄ sint dicuntur. ff. ad. l. come. de sica. l. i. s. vlti.

d Si quis contra ab hinc usq; ad s. presbyteris aut̄ leo. traciat de cōuentiōibus et accu satiōibus clericorum ordinis.

e Subiaceat. vt. s. vt cleri. ap. p. epi. cō. s. i. col. vi. r̄ s. apud quos optet causam di. mo. r̄ ass. s. i.

f Contradi. vt. C. de epi. au. cōpale in fi. sed in cuius bonis? R̄n. n̄ noī ecclesiæ i. bo. ccile. vt fit in bonis pupilli tutores dāntato. vt ff. de re iu. sise s. iu. tor. r̄. ff. si q̄s cau. l. fi. si aut̄ suo noī: tunc sibz vnde: vt q̄ secularis clericus est tunc in suis bonis: alio aut̄ dic vt diximus. s. de non ali. s. si autem cre ditor. in fi.

g Contradicat sez appellādo vt se quitur ibi r̄ noī licet at. r̄. a sua & epi appellat. sed p̄. C. de epi. au. l. epale. i. alio ēr̄ let illa huic prædicat: q̄ ibi eq̄ parat ei p̄fete. p̄teto. hic aut̄ facit ei minorēm quolibz de fensore ciuitatis cum dicat defensorē s̄nias epi retractare qd nō cōt̄ n̄lī maior ēt. vt. s. de app. col. iiii. s. illud. quare dicūt qdā his duobz cōlīb̄ corrigere illā. tu aut̄ dic q̄ hic et eoz ordinarii cognovit eps et p̄t̄ et precedenti. s. si quis cōtra aliquē ibi aut̄ ab extrancis audiūt sūt. elc-

etus. r̄ sic primo modo nō cōtradicit ei alio casu loquatur. Itē nec secūdo. q̄ partifatur p̄fecto. s. q̄n ab extrancis eli git. vel z. iudex locorū sive defensor retractet: vt h̄c faciūt ex cōmissione principis quā habent p̄ legē istā. vnde ipse p̄ncipps retractare videt qd fieri p̄t. vt. ff. de offi. eius cui man. est iuriū dī. L. et si p̄tor.

h In tali cā. nō casum vbi tm se: mel appellatur. sic C. d. asscr. tol. l. i. i. r̄. r̄. de ap. illud Appel: s. simil mō. et s. lare liz. orientalē. sic. C. de fci. impe. offe. l. si quis . regulariter autē bis p̄t appellari. liz nō ter. C. ne liz. in una eadem q̄ causa. l. i.

i Ordines. ordo legūt. et. C. de ap. precipimus. r̄. s. d nuptijs. s. illud. v̄f q̄ in fi.

k Ad imperiū. no. a delegato ap pellari ad delegan tem. vt hic. r̄. C. de appell. p̄cipimus. s. si appellatio. et C. d. iudi. l. fi. in fi. s. videt q̄ a dele gato p̄incipis nō ipse p̄ncipps: sed aliis appelletur. vt. s. de appell. col. iii. s. fi. que est con tra. Sol. libi advi ueritate delegatur. hic ad causam spālem p̄inceps de legat: sed etia si ad causam spālez p̄inceps delegat nō ip se quandoq; sed az lius appellatur qd est quando delegatus a se alij delegat. nam tunc secundus delegans appella. vt. C. qui p̄ sua iuris dī. l. s. in fi. licet hoc sic contra regulaz que est ff. quis et a quo. l. i. in fi.

l Et fm leges.

no. q̄ iterum examinat. sic. I. proxi. s. Accur. m. Judicem adeat. ex hoc. r̄. s. proxi. m. datur intelligi quia in criminē est actoris potestas vtrū coraz episcopo aut coam ciuili iudice clericum accuset. et ad hoc est. s. vt cler. ap. pro. epis. con. s. si tamen col. vi. r̄. hoc de ciuilibus criminibus. secus si est canonicum. vt. s. proxi. s. si autem

Collatio Flona

ecclastica. item
ex eo qd hic. i. s. p.
xi. dicitur epm fin
legem indicare: pa
ter cum debere sci
re leges. vi. C. de le
gi. et cõ. leges. cù
non ex alterius f
sua debet conscienc
ia indicare. vt. E.
de iudi. S. i.

Eps le releges. vt. C. de le
ges sci: gi. et cõ. leges. cū
re debet non ex alterius fz
sua debet conscienc
ia iudicare. vt. S.
de iudi. S. i.

Scola- a **C**ivilē iudicē
adire.no.q̄ p̄gō ē
iudex ordinarius
scholarū cū sit sic
ricomū: vt hic et
ref. iuris in prohemio di-
ditioni gesto.in si. s̄z deere
pratis talis proelus eri-
subsūt. mere videtur cleri-
cos vt extra de fo-
compe.si diligenti.
Vel dic decretalem
loqui ster clericos
vtriq̄. si aut̄ actor
est laicus.nō. et iō
hoc casu potest pri-
uilegio renunciari
vt.C.e.l omnes. et
sic intelligatur. C.
de pac.l. penul.

b. **Fideiussorē.**
olim dabant yconomum sue ecclie.
vt. C. de episco. et
ele. cum clericis. S.
memorati. q̄ est cō
tra. sed illa per illā
corrigitur.

CSi autem ecclesiastica, ut de artis culis fidei vlsymonia, et hoc quando hec clericorum obijiciuntur, securus si laico, ut s. de mani. dñm.

S. Silvero canonicū
col. iij.

¶ **H**ec q̄ r̄ vnius
ep̄s conuenit aliū
enūlter & crīmīna
litter in cā appella

Semetipsos
absoluere, i. cito se
expediant.

episcopo loco^r gesta moni-
mētorū palā faciat: r si ex his
agnoscat pproposita crimina cō-
misisse eū: tunc ipse ep̄s hunc
fm reglas ab honore sine gra-
du quem habet separet. index
autem vltionem ei inferat le-
gibus congruentem. ¶ Si ve-
ro episcopus disputauerit ge-
sta non iuste confecta: tunc li-
ceat ei differre r nudare ho-
nore seu gradu accusatum per
sonam: ita tamen ut huiusmo-
di psona sub ltimā cautela fi-
at. r ita ad nos negocium taz
ab episcopo q̄ a iudice refe-
raturvt nos hoc cognoscētes
que videntur nobis iubeam?

CSi quis autem pro pecuniaria causa contra aliquem omnium memoriarum personarum habuerit actionem aliquam et episcopum distulerit iter eos indicare: licetiam habeat actor cuiusdem iudicem adire: ita tamen ut accusata persona nullo modo cogatur fideiussoribus dare sed solam cautionem sine iureiurando cum hypotheca suarum exponere rerum.

CSi vero pro criminali causa accusatio contra aliquam memoriarum personarum pronatur: sub legitima cautela accusata fiat persona. **C**Si autem ecclesiaistica causa est: nulla communione habeant iudices ciuiiles circa talem examinationem: sed sanctissimus episcopus sacras regulas cause fine imponat.

Epilicopus ab episcopoyel
ab alto conuentus conuenien-
dus est sub archiepiscopo: et
ad patriarchaz appellatio est:
nulla cautione vel fidei assis-
ione pro lite finienda interposi-
ta, hoc dicit Bar.

Si quis vero sanctissimo-
ru episcoporu eiusdē simod
dubitatiōne aliquaz adinuicē
habeat sive pro ecclesiastico
sive pro alijs quibuldam
rebus, prius metropolita: eo-

tū cū alijs^s de sua synodo epl-
scopis cām examinet vel iudi-
cet. et si non rata haberitytra
qz ps q̄ iudicata sunt: tūc bea-
tissimus patriarcha dioceſeoſ illius inter eos audiat et il-
la determinet que ecclesia ſti-
cis canonibus et legibus cōſo-
nant nulla parte eius ſentetie
contradicere valēte. **C**Si au-
tem et a clero aut alio quocun-
qz aditio contra episcopum
fiat propter quālibet causam
apud sanctissimum eius me-
tropolitā fm sacras regulas et
noſtras leges cauſa iudiceſ: et
ſi quis iudicatis cōtradicterit
ad beatissimū archiepiscopuz
et patriarcham dioceſeoſ illi-
us referat cauſa. et ille fm ca-
nones et leges huic piebeat fi-
nem. **C**Si vero contra me-
tropolitaz talis aditio fiat ab
epo / aut clero / aut alia qua-
cunqz persona dioceſeoſ illi-
us beatissimus patriarcha ſi
nulli mō cām iudicet. **P**ro-

omnibus autē causis pro quibus apud proprium metropolitā aut patriarchā sive apud alios quoscūq; iudices ep̄i cōueniātūr nullam fiduciūsionē aut cautionem p̄ līte exigant. Sic tñ vt isti studeat illas sive cās semetip̄os absoluere. Cȳ nomini et similes coram epo rationē reddere debet: et licitū est eis a sna ep̄i ad p̄tarcham appellare. b.d. Bar.

Cyconomos autem et venodocum
phos et alioz venerabilium loco
et alios oes clericos ubem pro
bernationib apud proprium episcopum
conveniri: et rationem sue gubernati
gib qd ex ipsis debentes ostendu
bili reddendi domui et cuius ordi
paruerit. Si vero putauerit se genu
ne metropolita casu examet. S
fuerit h quiespiam predictar psonar
minatus et debitum exegerit et
rit se gratius: dioceses illi bea
cam determinet: non enim concedi
nisi pro memoria causa: inter
et extractione debiti proprios est

Greconum
autem, crisi. ē. de-
cecle. ti. s. pe. cōtra
Sol. hic corrigit. et
eodem modo cor-
rigit qd est. C. eo. l.
orphanotrophos.
Exrips. scz
sub erato. lura.

k Repetitione, als est redditione et als repetitione, quod idem est, nam atque causam apud sequitur mandatur executione, punita sententia, vi. huius et in si. huius. libet non enim concedimus te, sic et als. sed spon. lar. q. alio sed hec sunt specialia, regulariter emittenda. vt. ff. n. no. ap. pen. et. C. de ap. pel. appellatorem. et ff. de his qui no. ins. fa. l. furti in princ. t. ff. de his q. satius, cog. sciendis q. pe. t. ff. d. testa. l. qui a latronibus q. si. c. de in steg. resti. l. pe. t. ff. de appell. re. l. i. t. ff. de appell. l. constitutions. in punit. et. S. vi nulli iudic. illas retro q. fin legem. hac col. Accursius.
l Examinat. id est examinaverit.

卷之三

a. *Venire nobis speciale in ratione reddenda a dictis administratibus ut quis non possit in alium iudice consentire cum aduer- sario nisi sub suo episcopo regulariter enim contra vitam de iudi. i.i. et i.i. in princi-*

C *ad alia venire⁹ iudicia. ¶ Si quis autem ex ecclesiastice¹⁰ cui aliqua talis dispensatio credita est ante omnium ronum et positionem et debitorum solutio- nem moratur: ubemus eius heredes simili modo et ratio- nibus et exactiob⁹ subiacere.*

C *Episcopi et clericorum in vobis constantinopolitana degentes*

b Si quis autem ex ecclesiasticis non heredes pecuniam tenet sicut perit. ut hic. c. T.c. si quis propter hyber. in fin. t. C. de sacrofano. eccl. i. ius bennus. h. pecunias mos. al.
c Compleri. vt ff. de iudicii. l. vbi ser mel.
d Reuerendissimi apochusarii. l. qui res ecclesiasticas. vti. s. quomodo opere. cpi. h. si vero non metropolita. col. i. sic dicti quasi secreta nunti. vel expone ut ibi.
ibi conueniendi vel cogredi non sunt licet in prouincia contestata ab eo coram prefecto prioro sive conueniendi. apochusarii autem ad patriarcham vel metropolitam destinatis interim conueniendi non sumuntis de hoc macta sum habuerint. vel alios conuenient vel ibi contrarerint. ite episcopi vel clerici legationis tempore conueniendi non sunt. clerici et monachi accusandi sunt iniuria loci repulsa et loci reue retia seruata. ite monasteriorum per suum procuratores agere debet spoultularum quantitate legitima i supradictis personis et casibus seruata. Bar.

Si quis episcopus aut clericus ex qua cunctis prouincia in consuetudinibus responderet ut ff. de iudicij. l. ii. §. omnes cum. c. §. f. si agant. Sol. h. non mine alieno agit legem ibi suo nole et facit. §. de ex. et his qui co. re. §. ii. Accurcius.

f Propt. r tem-
pus. no. q. vbi ius
aferit agendi pos-
trefci statem temporalis
priora prefcrip. nō currit
ius non vi tr. t. f. de iudi-
currit. Lij. S. pe. t. s. vi cuius
vbi ius de app. cos. S. me-
aferit a minimis. t. C. de
sedit po. an. excep. li. S. si et
de hæc. ff. t. actus pia-
ua. li. S. si quis pe-
pter. r de prefcrip.
xxx. vel. d. anno. l.
cum notissimi. S. il-
lud.

Et h[ab]et s[ecundu]m **M**ostrati[n]e
domo p[ro] mo teber etraksi
ca ciuili de domo inuitus p[er]
me d[omi]ni, causa ciuili, ut l[et]is d[omi]ni
habuerit a suis epis aut y-
cmono; aut aliquos cōueniant.
Tunc enim solis illis q[uod] ab eis cō
uenient dampn[um] licetia[rum] si quam

in ius vocan.l.ple-
runq. t.l. seq. sed
huiusmodi religio
se persone multo
minus debent ex-
trahi. vt hic. t.l.co.
q. prouidere. et. s.
apud quos e pot.
ca.di.mo. q. preter
ca.ad.ez de multicre-
dicitur. s. vt nulli.
q. necessariu. Ité-
no. q. subiect hic d.
peur. q. dicti. eos
fatu. nam si quis
in sua propria cau-
sa constitutat. vale
vt patet ex diffini-
tione procurato-
ri. vt. ff. de pro-
cur. l.i. si vero sit cau-
sa monasterii quo-
mo ab aliquo pes-
test procura. consti-
tui. cuiz nemo sit do-
minus. immo sindi-
cici ad talia ordi-
natur. vt. ff. quod
cuicug vni. l.i. in
fi. l. i. tice. q. penit.
Rn. improprie hic
dictur procurator
idei sindicus. Uel
de procuratori con-
stituti potest etiam
in causa monasterii
a sindico lute co-
testata ad instar. pro-
curatoris. vt. de
procurat. neq. et
l. nulla.

h Quatuor si-
liquas.qd est sili-

Collatio Nova

Gliqua qua? Resp? quid? quart? vnicie. hoc est. xlviij. pars assis
qd sit. vt argu. ff. de an. leg. liberto. s. siuum. Sed alij in pdicia. l.

libero. habet in lita
tera siuum. non
siuia. Tu dic fin
zo. q? est gen? mo
nere siuia q? vtur
provincialis.
vt mediale de san
cta helena. et d? hoc
habet mentio. s. vt
mul. muni. agri. te
eius ter. s. i. col. v.
erno. q? hic corrigi
tur illa let que ma
iores spouulas di
cebat iponi. vt. C.
de episco. et cler. l.
cum clericis. in fi
et alia in co. ti. l. om
nes qui. s. executo
ribus.

a. **C** Unu? soliduz.
et in hoc casu acci
pit plus cum princi
ps aliunde illic
mittat iudicem. vt h
et arg. ff. de iudic.
iij. s. legatis. ibi vt
in provincia desili
nat re.

b. **C** Otingat. q? p

rima persona ad

monita decepit. ne

secunda. item tercia.

ago. vel dic q? o? canonici vni? eccl

ie fuerunt admo
niti. Accur.

c. **P**ecunia. in

ca ecclie defen

dit peconio. vt h

non aut in alienis

vel publicis. vt. s

eo. s. alii. qui est co

tra. sed qd si agit s

epm no? ecclie.

Rh. actorem poter

it odiare epis au

ctoritate archiepi:

vt facit tutor. vt in

st. de cura. s. fi. na

hyconom? vel sin

dicus ab vniuersi

tate m? institutur.

vt. ff. quod cuius s?c

pn. l. l. in fi. t. l. itez

s. pe. Qualiter au

tem contra huius

modi personas li

bellus fiat plene di

xi. s. apud quos

opor. eau. di. mo. et

aff. s. pte. rea. co. yi.

in alias puincias admonitionem offerat alicui memoraturu? psonar? non ultra vnu? solidum? accipiat. Si po pro vna eadeq? c? multas ex memoratis psonis admoneri otingat^b vna? et sol? person? pio oibus spouulas dare sancim? L?ps vero. p. reb? sue ecclesie nullaz exactione molestiag sustineat spouularu? fel. p. talib? causis admoneat exactor; aut curator; actiones c?tra ecclesi? ppositas yconomis? suscipientibus; aut illis q? in ea c? ordinati sunt. Qui po ptra hoc exigere spouulas psumperit in duplu? qd accepit exacte psonae reddere? pstellatur. Et si qdem militant cingul? pdat. si vero clericus fuerit; a clero remoueatur.

C Presbyteri et cleric? in domo p?pria mulierez habere n? debet nisi oem effugiat susptione. episcopus autem nullam mulier? secum habere debet. hoc. d. Mar.

C Presbyteris aut et diaconibus et subdiaconibus et omnibus in clero pscriptis n? habentibus? vxorez fm sacros canones interdicim? eti? et nos fm sanctuar? regularu? virtutes mulierem aliquam in p?pria domo supinducta? h?fietamen citra matrem aut sororem aut filiam aut alias psonas que oem susptione effugiant. Si quis aut absq? hac obseruatide mulier? in sua domo h? que pot ei susptione? inferre; et semel et scdo a suo epo aut a suis clericis admonit? ne cu? tali muliere habitaret? et eis cere ea de sua domo noluerit; aut accusatore apparrete approbetur in honeste cu? muliere ouersari; nuc epis eius fm ecclesia sticos canones de clero eui amoneat curie ciuitatis cui? clericus erat

d. **C** Reddere. et triplum fisco. vt. s. vt lice. matri et anie. s. et hec. qui est c?tra. Accurius.

e. **N**on habent
tibus. i. non debent
tib? habere vt om
nes in sacris ordi
nibus constituti. vt Ordinar
s. quomodo oport. in sacris
epi. s. necc autem. n? d?bz
s. et nup. s. sed et b?revo
si quis. rem.

f. **S**upinducta
et occasio delinq
di non prebeatur.
vt institu. vi. bo. ra
pto. s. sed nedum.
et facit. C. e. l. cum.
Accurius.

g. **H**abitaret eti
am matre.
Accurius.

h. **D**iaconissaz
permittimus. hec
eadem habes. s.
quo. oportate ppi.
s. qta.

i. **S**ecundu? nu
merum personar? qd
leges virtlem
appellant. vt. C. s
cadu. tol. s. fina
legatarij. et ff. de
le. pte. l. virilis. in
princi.

j. **A**lat. i. regat
Accurius.

k. **I**n exilium. h
aut pto? acipiunt
vt in nou. eo. ti. t
C. de verbo. signi.
l. cum quidam. al.
Alij habent in lit
ter. et tunc est pla
na. et facit ad hunc.
s. C. co. si quis in
hoc. t. C. de his q
ad eccl. consu. l. ve
nunciamus.

m. **Q**uas. id est
alias.

n. **H**onoradas
cruces interdic: Cruces
mus non alibi re. rbi re
poni nisi re. cum posse de
quibus et cum le
tamis sacra in gre
diuntur. vel sultani
di portant et crit
plana. et dieci qui
bus. s. crucibus in
greduuntur sacer
dotes.

o. **R**eponi. vt in
sacrificia.

A. II Jubemus igitur, quia fecit modum proximae monasterii mentionem. Igitur de eis incipit et sequitur vtiq[ue] in fine constitutionis.

Z si quādō opus vocauerit ad letanias celebādas: tūc soluz ipsas cruces accipe eos q[uod] con suete eas portare solet et cum epo et canticis letanias celebrari: hoc custodiētibus sanctissi-

b Sed et omnes.
huic s. concordat.
s. de defen. ciui. s.
decreto. col. ij. r. C.
de offi. ma. of. lij.
et de of. pre. vr. l. fi.

Elegerunt, et
sic monachi hodie
eligunt ut hic. oliz
episcopus. sed cor
rigitur. vt. s. de mo
na. s. ordinationes
et i.

col.i.
d Ordinare i.
consecrare & confir-
mare, ut in nouel-
lig.

e Archiatri.
genera sunt locoru
religiosorum.

Scema. i. ot
dinem monachalē
scucullam & sca-
pularium & etiam
incontinent pfect
ionem faciat.
Spresul. i. ab-
bas. & xcor. huic. l.
S. demona. S. sancti
mus. & S. hister. et
S. si vero.

h **C** **I** **U** **S** **I** **R** **A** **N** **D** **U**,
simile iuramentus
prestat dominus
quando seruiz ad
ecclesiam fugientem
recuperat. vt. C. de
his qui ad ec. con-
su. plenti. in si. pri-
mum. s. est pietan-
dum a domino. qz
Ecclesiasticus.

7c. *Accur.*
i. **D**ominino red-
dantur, nā non de-
bet in rebus quis
cum aliena iactura
lucrari. vt. ff. de cō-
di. inde, nam hoc
natura. et sic not. q̄
tenet p̄cipiale nō
tamen tenet acces-

Lucra : cūn aliena lactura
nō dñs lucrari. vt. ff. de cō-
q̄s cūa di. inde nam hoc
licen ia natura. et sic not. q̄
ctura. tenet p̄cipiale nō

k Fortun*e*. i. do
mino suo. vi. s. e. si
seruus.
l *C*ui amulius

In omnibus
autem separatum.

si vero nō cognoscit: aut cuius-
bet fortū subiaceat: itra tres
annos non accipere eū scema-
mo: iach: cū z intra mēoratu:z
t̄ps experiat̄ hu: hois pueria

m ¶ **T**ellinor
um-hic sume ar-
possum cestus l-
nachus. et dic vi-
ri. de mons. S.
guandum.

si aliquid rapietem: aut ppter
aliquā culpā in mōasterū eū
īgressuz: ppaq dño eū restitui
cū reb⁹ quas pbaſ in mōaste-

p *C* feminas n
q deferunt mulie
ri: item no. q
legum probat
licetaria causa r

nullus puererit aut inqetauerit aut ptra aliquā mēoratarū psonarū q̄stionē fecerit abbas mōasterij post trāscursionē triennalis tēporis si talēviruz di gnū iudicauerit: tūc det ei sce ma: r nullū sit ei postea molest⁹ pp fortunā dōec th̄ dger i mo naſterio. Bes aut̄ q̄s itra mōa uerat alia cana r ligionis facta valent. vt. ff. de col. li. l. i. q̄. sed r. Ita res eorum matre debent portare. v. ff. de col. ill. l. i. fi. r. j. prox. q. Dūidere. no. sic. ff. de col. ii. l. l.

Si q̄s aut̄
mēoratū psonarū reliq̄rit mōasteriū; et ad sc̄lā
rēvenerit yta; aut̄ in ciuitatib⁹ aut̄ agris circuītū;

ens p̄prie fortune^e reddat. In oib⁹ aut̄ mōasterijs q̄ cenobia dicunt̄: ubem⁹ fz canones mōastrii chos i vno hitaculo oēs sepatiz^b dormire vlt in tū alterutris testimoniū^m caste quersatiōis p̄beant ipsi; nisi qdaz tñ ex eis aut ppter lōgenā in mōasterio quersationē q̄teveletes viuere z se-nectus atq̄ corporis firmitatis cā in remotis celulis itra monasteriū^z stitutis degāt. z hoc cum conscientia z voluntate abbatis fieri. ¶ Hec via in mōasterijs z assi. sterijs feiarū fuatib^m. in nullo loco uostre reipublice esse monasteria nimittim^b

locu[n]tis nostris rep[re]sentibus eis monasteria p[ro]muntur
aliter. ¶ **U**bi autem monasteriū inuenit: oīb[us] mōnachis
ubem viros a feis separari: et feias q[uod]dē in q[uod] sunt
mōnasterio remanent, viros autē aliud mōnasterium
sibimet facere. Si h[oc] plura sunt monasteria v[er]o
necessē nō sit noua monasteria edificare: locu[n]tis
scīssum q[uod] est monachos cū mōnachis: et feias cū
femis separare: et in alijs mōnasterijs p[re]gregare p[re]
curet. Quicunq[ue] d[omi]no habet cōita iter eos sūm cōpo
tēs eis ius diuidere. Femis autē q[ui]ncūq[ue] ipse ele
gerit: siue p[ro]sb[er]teri siue diaconū ad faciēdū eiā
r[ati]fūs aut scītā eis cōlōnē portādā: sanctissimū
ep[iscop]us sub q[uod] sūt deputat q[uod] recte fidei & vite bō[ni]cē
ēē cognouerit. Si h[oc] q[uod] ab eis electus est nō sūt

Id est non simuliz
quilibet in sua stra-
tura siue cubilivna
domo tamen. ut h
z. s. de mo. & cogis-
tandum.
m. **C** Testimonis
uni-hic sume ar. q
positi cestis mo. Wona-
nachus. z dic vt di chus p
ri. s. de mona. & co testifica-
gitandum. **r.**

n **S**eruātibus.
sc̄ abbatibus.
o **A**lt. q̄. s. dīgi

mus.

p. 17. *Heimnas no.*
q. deferitur mulier

ri: item no. q h col
legum reproba:;
licet alia causa re-
ligione facta vas-
leant. vt ff. de col. il-
lic. l.i. q sed i. Itcz
res eorum in matre debent portare. vt
ff. de col. illi. l.i. in
fi. a. J. prox.

Collatio Mona

a **C**imponat no. q. etiā laicū possunt eligere iste fidei sicut episcopum. v. s. c. n. i. col.

b **C** In monasterio id est in clauistro.

c **C** Sz a hoc. duo dicat h. s. prima si dodi mulieri. v. p. do te v'iro alii. p. dona. pp' nup. v' nulla adiecta tali cā de

di ch'co sub tali cō
dōde si. Heretim
moni. vel si habe
ret liberosq; tunc
haberet deim hoc
casu si monasteriu
intret vel clericus
seculo renunciat
plena est cōditio. vñ
perinde habet ac si
filios haberet vel
m'rimoniu' cōtrahe
ret; tunc haberet
ac si nulla fuiss' ap
posta. p' d'itio. h. p'
re esset relictum. et
hoc dicit littera in
ualidas esse cōdi
tione. nā hec duo
sunt varia obliga
tione esse pura vel
esse conditiones;
dūnodo cōditio. iā
errit. v. f. de cō
di. inde sufficit. h.
cū pure decti vel re
liqui tibi cā dotti
vel dona. propter
nup. si liberos nō
haberes vel matri
moniu' nō cōtrahe
res rogaui vi resti
tuas ali'. certe si ce
lesiā intraverideret
liberos h'ce. et iō si
deicōmissarius nūl
expecet ac si nū eet
aliquid apostoli de
stituendo nisi fidei
cō. si relicti ad pi
as cās' q; casu ēt ex
pectat nō habef
monasterium pro
filiu. Itēo. et hoc
h. q; ecclia loco s
iū habetur q; vas
let ad multa. et iō

f'li' p' qui dām intelligit hoc tñ his duobus castibus si liberos
recti' rū heresy l'moniu' h'res nō al'. Alij vbis dicit p' f
p' tch'a p' tch'a qui si inueniatur se nō institutum rumpit testa
mentum. vt plene dices. l. h'p'ri.

d **C** Libero'um. sup' h's duobus ponitur cōditio. sed q; b
subicit sine dotti. et cām dādi ponit non condi. Quid ergo si aliam causam dicat donandi puta vt cmas seruunt
Respo. non facio vñ. v. f. de dona. l. u. in f. z. l. s. sed hoc
iō de his dicit. q; talia p'ueniunt l'moniu' de q; hic dicit.
e **C** Condi. quibusdam scilicet q'nt' ac si plures posuisset
sed certe nō posuit nisi duas. l. m'rimoniu' rel'li' eros ha
beret. rogaui ergo hic. restituere si liberos nō haberet. vel

matrimoniu' nō straheret. videlicet cām strahisse et liberos ha
buisse si monasteriu' i'cet. et facit ad hoc. ff. ad ter. l. q. h'libe
ri. ponunt ergo h' p'ha si fecerit cū co'ctiō' adiectio q'bus
cūq; p'singlari p' d'itio' q'cūq; ex his q; sup' nuerat sunt.

f **C** Clerici. etiam seculares: alio frustra dicent statim

q; debet referua

tur s'v'sq; ad suā vitā in his p

seuerauerint. et res sub tali p'di

tione donatas aut relictas ad

pia opa expēdat aut reliquāt.

In p'sonis em' q; in m'osteriu'

vel assisteriu' ingrediunt' et reli

quāt h'moi p'uersationē castā

monasterio aut assisteriovbi a

principio ingrediunt' res sub ta

li. p'ditio'ne d'atas aut relictas

cū alia substātia cor' cōpetere

volum' h. **T** Si tñ i' redēptio

nē captiu'ru' aut egētūm ali-

mēta sub p'dictis cōditionib'

substitutio aut restitutio fiat:

ex nullo memoratorum modo

cā excludi permittimus.

C Si qua intrauerit monaste

riu' aio ibi manēti se et sua mo

nasterio dedicat: h. tñ ei post

ingressum bona sua lib'ris

partiri. Angel.

C Si qua m'lier aut vir m'ost

ricā elegerit vitā et strauerit

in m'osteriu' filius nō extāt'

bus: m'osterio in quo ingredi

tur et res eius cōpetere iube

mus. Si p' talis p'sona filios

h'eat et nō ante q' i'ret in m'os

teriu' d' suis reb' fecerit dispo

sitione' legitimā p'te filiis de

putauerit: et sic liceat ei post

q; m'osteriu' i'gredit' sua facul

tate in p'prios i' diundere fili

os: ita tñ vt nulli fili' p' suorū

minuat legitimā p'te: quā p' o

non dederit filiis partem mo

qui abreniciat' u'lo. vñ nō facio vñ si i'ret vt m'ach' vñ cō

uersus dāmō renuci'et. v. s. de m. h. si aut' nichil. Itē q; fi

capellas i'ret. R'li. nō h' locum q; h' dicit. nec si plebesq;

talcs p'via p'hi' retinere. v. s. e. h' p'syteros. Itē q; si de re

bus nichil dicit. R'li. tacite sequit'. v. s. de m. h' ill'd. Itē si

nō h' lib'ros h' p' v'aretes. q; d' t'c' r'li. p. id' arg. s. e. h' p'

byte. v. s. et nulli i'ndi h' ad u'lerā. nō tñ distribui' fil' h'c'r

eo' s'hi' c'li'. Tudec q; nichil h' p' v'aretes q; m'osteriu' c'li' p

fili'. v. s. p' s. & sup' o'ces excludit'. nec ob. s. o. h' p'f'os.

q; ibi i' sc'li'nb' dicit. itē nec illa. s. v' nul. u'li'. q; ibi l'uite in

travit h'c' p'sone. vel corrigitur per i'sam.

k **C** Deputauerit. repete nō. **C** In p'pos. querit an.

Hec dispositio sit testis qd pdesti qrcere si be actio vel niles
to testius qnat. Dicit. p. q nōq; arbitr. iudex dicit
nō m̄ testator nō est dñs qui sic distribuit. vt. s. de iur. co. L
co. ficiunt. s. si posttestm. sed Bzo nō curat de nele dū tene
st d quo agit. vt. C. de cōst. pe. l. i. s. t. sic sit qquid vis
vt sit enā testamen

tuz. sed certe t non
dno testat fm euiz.
vt. C. de feci. nup.
L. femme. in fi. t ins
tū. de pupl. subfi.
s. nō iōl. t potuit
hec lex etiā seruo
coedere ius facie
di testamentū. nec
ob. huic sententiā si
dicam⁹ iure testas
menti valere quod
dicit. s. b. mona. s.
illud col. i. q illa g
hanc corrigit hoc
casu. s. velle tenet
re op. p. dicas q
lex illa femme non
obstat. quia ibi ma
ter dñs est lz habe
at necesse filios in
stiuere. itē nec illa
de pupl. subfi. q
tū est spāle. q. fili⁹
sibi non poterat te
stari. vt. s. e. s. i. sed
fm Bzo. qui dicit
esse testamētū. qua
actione aqz cōtra
monasteriū. for
tēmōres res. qnt.
rū. cōdī. ex hac. vt
ff. de cōdī. ex. l. i.
s. qd si filios nō
hēat et fecit testim
instituto extrane
os certā partē assi
gnādo ecclēsiae an
teqz intret nūquid
ecclēsia totū hēbit.
Videt qz sic est hac
l. sed s. est. nā cō ec
clēsia. p. filio habea
tur vt dictū est. sed
nasciturus fili⁹ in
stitutus nō rūmp
ret testimētū. vt
ff. d. libe. t postbū.
L. fili⁹. s. fi. ergo nec
ecclēsia. s. si nichil
ecclēsiae dedisset to
tu rūperet ad instar postbūm. qz rūpīt si se pteritus inueni
at. vt. C. de bono. pos. cōtra tabu. l. i. itēz opponit q. vide
qz totū debeat fili⁹ dūmittere pter quaternas vncias. vt
s. vi. nulli iudi. s. quia s. v. que est ztra. Sed ibi inuita in
trauticis sponte.

a. C. persona. vt tantū sibi retineat quantū habet. nēcessē
dare vniūqz filiorū fm. Jo. ali⁹ sic. i. retineat sibi tantum

quantū alius filiorū dat cui plus dat. tu potes dicere qvī
rū sibi a filiis pte. vt arg. s. e. s. diaconissam. fo. Sed an
fili⁹ possunt pte. vt. s. v. re. distibuat. vidēt q. nō
vt ar. s. prop. m. t. s. v. licet. matri t auie s. quia vero ex
consensu. t. C. de dona. tiner virum t vxo. l. res. puto ta
mon vt saltum sub

ueniat fili⁹ quan
tū ad alimenta nō
vt partē habeat ni
si eo naturalē mor
tuo. Vnde si velis di
cere q. pte. sibi sas
tim post ingressus
hec portio est arg. Ingres
quod dicunt q. in sus mo
gressus. p. mortuo naſteriū
reputatur. vt. C. de p. mor
epi. t. deri. l. deo no
bis. in fi. s. respō. t
b. vt nulli iudi. s. s. i
vero pdcitū tps.
b. C. Conunera
ta. facit. ff. de colla
bo. l. i. s. p. portiōes.
c. C. Sime spōsus.
si per verba de sus
turo dedit arras.

d. C. Tēcōdēa. i.
remittēda. t. cor.
C. co. l. fi. in punc.
e. C. Citra. s. olim
necessarium erat.
vt. s. de nup. s. sed
occasione.

f. C. Scema. id est
cucullā vt dicūt v. t
figura sive forma
s. z. alios. s. z. topica
aristotelis expen
pro ornato verbos
rum t sententiarū.
g. C. Mulieris pla
citū. singulū vcre
motu. vt. h. t. C.
co. l. fi. i. et. q. r. n. ct
sic tm valet fictio. fictio
quātitas. vt. C. tm valz
de his qui veniam quātum
eta. imp. l. i. et. q. veritas.
et. C. de castren. pe
cul. l. i. et. fi. lib. xii.
Item facit. s. vt. li.
matri et auie s. q. a
vero ler.

h. C. Cedere tem
pore separatiōis.
i. C. Parentibus
filios. nūquid hoc casu hoc voto obligatur filiussim illias.
videatur q. non. vi. ff. de poll. si quis. s. voto. que est ztra;
sed hoc est speciale. vel illud in dādo intellige.
k. C. Sectantes. scilicet priue. sed. postes relinquentes. vt
subiecti scilicet secularem ritum.

l. C. Ingratos. ob hoc q. intravit monasteriū. vt. C. co. l. fi.
s. hoc etiā. si als sit ingratis nō efficitō grat. lz ole macula

Collatio Rona

peccati abolef. vt. S. de mona. in prin. Sed in novellis cōtra. dicitur enīz q̄ ibi purgatur ingratitudo per ingressuz. Sed nunquid ceteris agnatis vel cognatis poterit succēdere. Ut detur q̄ nonqua dicit quedam aut. extra ordinaria quomodo oportimo. sc. q̄ monachi non habent cognitione in terra.

Sed illud intelligi tur quantū ad hoc ut non accedat extra ad loquendum cognate vel cōsan- guine sue; quia ta li colore possit illi- cita agere. vt. C. e. Ideo nobis. unde dico q̄ potest succēdere et abbas per eum.

a. C. Competere. hoc idex habes. S. de mona. S. si quis aut. r. S. si vero reliquēs. s̄ qd de re bus postea quesiti. Respon. secus est. vt. Ieo. S. si mo- nachus.

b. C. Respōsus. id est necessitatem ali cui respondeat in aliqua causa. ac.

c. C. Agāt. sed quā causam habent cū nichil habeant. r. ex factis preceden- tib⁹ sive contracti- bus. p. quibus vel ipsi vel abbates cōueniunt. l. per alia os respōdeant. vt. S. apō quos opor. epif. et mona. S. p. terea. col. vi. facit S. de mona. S. si ve ro relinquens.

d. C. Militia. quā in seculo adept⁹.

e. C. Monasterio.

duo contraria sunt

S. e. S. sed neq; et

S. e. S. si seruus. pri

ma dicit idistincte

curie. secūda indi-

stincte domio. sed

hanc in liberis: il-

lum S. sed neq; cu-

rialiuz in seruo in-

tellige. et sic nichil

contradicit. Uel

specialem sol. da il

li. S. sed neq; vt ille

fini illius distictio

nez intelligatur: vt

ibi dixi.

C. Si monach⁹ reliquerit su- um monasteriū et in aliud in- grediatur: quascūq; res tēpo- re quo monasteriū dereliquerit h̄fe videbis p̄prio monasticō in quo ab initio ingressus es eas competere iubemus. Prouidere aue. sanctissimos locoꝝ epos ut neq; monachi neq; monache circueant ciuitates. sed si qd necessariū re- sponsū habuerint p̄prios respōsarios hec agāt in suis manentes monasterijs. C. Si monachus reliquit monasteriū et ad secularē vitā migrauerit: hūc militia et honore si quē habet prius spoliatum ab epi locoꝝ et p̄uinicie iudice in monasterio mitti et res ei⁹ q̄s postea habuisse p̄bat fuerit monasterio in quo mittit p̄pe- tere. Si no rursus reliquerit monasteriū: tūc eū iudex p̄uinicie in qua iuēt fuerit teneat et subditō sibi officio p̄moneat.

C. Raptōres monialū et filiū p̄incipes capitali p̄ea et bono rū amulfione p̄icctanf bōis ra- ptōres et alioꝝ crūniis p̄incipū applicādis ecclē annali p̄scri- ptōe p̄tra ecclēsiā currēt. B.

C. Si quis rapuerit aut solli-

citauerit aut corruperit assi-

striā aut dyaconissam aut mo-

nastriā aut quālibet altiam fe-

mīnā venerabilē habitū hñte:

huius res ex talis sceleris ei⁹

participio iubemus venerabi-

li loco in quo talis femina ha-

bitat per locoū sanctissimos

epos et yconomos eoz: necnō

etiam cuuslibet p̄uinicie iudi-

ces et eoz officia vendicari.

Eos aut qui talia deliq̄nt et

participes eoz sceleris fuerit

capitale periculi sustinere. ta-

lem no mulierē vbi cūq; et cū

ppijs reb⁹ monasterio recō-

f. C. Et participes huic S. concor. S. quomodo opor. epi. S. quanta. et. C. eo. l. si quis non dicam. a. l. raptōres. r. C. de raptō. vir. l. r. S. de rap. mu.

g. C. Habuerit. ante h̄f esset monacha. a. l. essent spuri.

h. C. Partem. de bonis diaconisse mārtis.

i. C. Has assignare. currit ergo annas. p̄scriptio ecclē in hereditatis peti- tione vel condī. ex. l. sicut i. in sili casu. vt. S. vt cum de ap. cog. S. si quis de p̄dicta. sed regulari ter currit prescrip. xlanno. vt. S. de ec. titu. S. p̄ tempora- ralibus. que est cōtra. h̄f spālia. k. C. Necnon pro- strāribus. id est quasi prostiutitū- bus seipso nec cu- rant de sua fama si- cut nec meretrices Accursius.

l. C. Mōachi. no. reprobari si quis Uſteal alteri vesti in ei⁹ ter⁹ in contemptu vta: ei⁹ tem- tur. vt hic. r. C. de p̄tūrē episco. audi. l. mi. punit. num. adeo vt iniu- riari teneatur. vt iniu- riati. de iniu. S. i. et capitaliter punit: vt hic. C. icitur.

m. C. Defensori- bus. repe te semg prouidentibus. Accursius.

n. C. Etiam prece- dentibus. a. l. in p̄- sentibus. r. c.

o. C. Sancimus. h̄ dicit q̄ pene que ante legem istam fuerunt ipsoſe cir- ca casus hui⁹ p̄tū- tūcīs valent etiā ante hanc legem: sed que imposita p̄ hanc sunt non valent nisi in futuro vt. C. de legi. et cō- stit. l. leges.

3332

C. Finis autēticoꝝ
et collationum.